

EL LLIBRE DE FARISTOL DE PAU VILLALONGA

Estudi i transcripció

Edició i Recerca: Romà Escalas

Transcripció musical: Romà Escalas i Francesc Crespí

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

SOCIETAT CATALANA DE MUSICOLOGIA

EL LLIBRE DE FARISTOL DE PAU VILLALONGA

Estudi i transcripció

SOCIETAT CATALANA DE MUSICOLOGIA
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

EL LLIBRE DE FARISTOL DE PAU VILLALONGA

Estudi i transcripció

Edició i Recerca: Romà Escalas

Transcripció musical: Romà Escalas i Francesc Crespí

Col·laboradors:

Documentació gràfica i biogràfica: Baltasar Coll

Estudi codicològic: Emili Ros

Edició: Bernat Cabré

Revisió textos: Josep M. Gregori

Revisió: Joaquim Garrigosa

BARCELONA, 2008

Amb el suport del

**GOVERN
DE LES ILLES BALEARS**
Conselleria d'Educació i Cultura

© Societat Catalana de Musicologia,
filial de l'Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47. 08001 Barcelona

Primera edició: desembre de 2008
Tiratge: 1.000 exemplars

Composició del text: Jordi Ardèvol
Composició de la part musical: Bernat Cabré

Imprès a Limpergraf, SL
Polígon industrial Can Salvatella. Carrer de Mogoda, 29-31. 08210 Barberà del Vallès

ISBN: 978-84-92583-26-3
Dipòsit Legal: B. 53889-2008

Són rigorosament prohibides, sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment i suport, incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic, la distribució d'exemplars mitjançant lloguer o préstec comercial, la inclusió total o parcial en bases de dades i la consulta a través de xarxa telemàtica o d'Internet. Les infraccions d'aquests drets estan sotmeses a les sancions establertes per les lleis.

Sumari

PART I. CONTINGUT I ENTORN HISTÒRIC DEL MANUSCRIT

1.1 Introducció	9
1.2 Agraïments	10
2. Descripció del manuscrit	11
2.1 Primer inventari de Francesc Crespí	11
2.2 Descripció comentada i estudi codicològic d'Emili Ros-Fàbregas	15
2.3 Propietat i autors del Manuscrit	23

PART II. BIOGRAFIA DE PAU VILLALONGA I ESTUDI DE LA CAPELLA DE LA SEU SOTA EL SEU MESTRATGE

1. Biografia de Pau Villalonga	27
2. La Capella musical de la Seu de Mallorca en temps de Villalonga	30

PART III. COMENTARIS SOBRE LA TRANSCRIPCIÓ DEL MANUSCRIT

1. Metodologia de la reconstrucció de la música	35
2. Inici i desenvolupament dels processos i transcripció	36
3. Procés de reconstrucció de les obres musicals	42
4. Balanç final de la reconstrucció i autoria de les obres	51
5. Criteris d'edició musical	57
6. Conclusions i suggeriments generals per a la interpretació musical	58
7. Comentaris particulars sobre les obres	61

ANNEX I	69
---------------	----

ANNEX II	71
----------------	----

PART IV. OBRES DE MÚSICA

1. [Magnificat]. Anònim	
1.1. Fecit potentiam	75
1.2. Esurientes	76
1.3. Sicut locutus	79
1.4. Sicut erat	82
2. [Jesu corona Virginum] Qui pascis inter lilia / Laus honor virtus gloria (mateix himne). Anònim. Himne	87
3. [Exultet celum laudibus] Vos secli iuisti iudices [música del núm. 2]. Anònim. Himne	91

4. [Tristes erant apostoli] Sermone blando [tabula: Ad cenam agni]. Anònim. Himne	95
5. [Vexilla Regis] Quo vulneratus in super mucrone [música del 4]. [Pau Villalonga]. Himne	98
6. [Sanctorum meritis] Hi sunt quos / Te summa . Anònim. Himne	101
7. [Tibi Christe splendor patris] Collaudamus venerantes . Pau Villalonga. Himne	105
8. [Pange lingua] Nobis datus, nobis natus [música del 7]. Pau Villalonga. Himne ..	108
9. [Urbs beata Iherusalem] Portae nitent margaritis [música del 7]. Pau Villalonga. Himne	111
10. [Salve]. Anònim. Introit de la missa Beata Maria Virgine	
10.1. Sancta parens	115
10.2. Dico ego opera mea regi	118
10.3. Sicut erat... Amen	119
11. [Magnificat, 8 tonus]. Pau Villalonga	
11.1. Et exultavit	121
11.2. Quia fecit	124
11.3. Fecit potentiam	127
11.4. Esurientes	130
11.5. Sicut locutus	132
11.6. Sicut erat	133
12. [Ave maris stella] Sumens illud / Vitam presta puram . Pau Villalonga. Himne	135
13. [Magnificat 4 tonus]. Pau Villalonga	
13.1. Et exultavit	137
13.2. Fecit potentiam	139
13.3. Quia fecit	141
13.4. Esurientes	144
13.5. Sicut locutus	147
13.6. Sicut erat	150
14. [Magnificat 6 tonus]. Pau Villalonga	
14.1. Et exultavit	153
14.2. Quia fecit	155
14.3. Fecit potentiam	157
14.4. Esurientes	159
14.5. Sicut locutus	161
14.6. Sicut erat	163
15. [Te lucis ante terminum] Procul recedant . Anònim. Himne	165
16. [O lux beata Trinitas] Te mane laudum carmine [música del 15]. Anònim. Himne	168
17. [Nunc dimitis] Quia viderunt oculi mei; Lumen ad revelationem; Sicut erat in principio . Anònim. Càntic	171
18. [Salve Regina] Anònim	
18.1. Vita dulcedo	173
18.2. Ad te suspiramus	175
18.3. O clemens, O pia	181
19. O beate Sebastiane . Anònim. Himne	185

20. [Missa]. Anònim	
20.1. Kyrie I	190
20.2. Christe	192
20.3. Kyrie II	195
20.4. Gloria	198
20.5. Credo	206
20.6. Sanctus	224
20.7. Benedictus	232
20.8. Hossanna	236
20.9. Agnus Dei	238
20.10. Agnus Dei	243
21. [Iste Confessor] Qui pius prudens. Anònim. Himne	251
22. [Veni creator Spiritus] Qui paraclitus diceris / Per te sciamus da Patrem. Anònim. Himne	254
23. Ave regina celorum. Anònim	257

Part I

Contingut i entorn històric del manuscrit

1.1 Introducció

El *Llibre de faristol de Pau Villalonga* és un cantoral polifònic manuscrit descrit cap al 1900 per Mn. Antoni M. Alcover, tot i que és molt probable que l'obra fos coneguda anteriorment per alguns nuclis musicals mallorquins de la fi del segle XIX, grups que estaven en contacte amb els principals compositors catalans de la Renaixença. Un dels més representatius, Felip Pedrell (Tortosa 1841 – Barcelona 1922), va tenir deixebles mallorquins, com la pianista i compositora Matilde Escalas, cunyada de l'etnomusicòleg i folklorista Antoni Pol; per tant, no és estrany que la primera notícia musicològica sobre aquest manuscrit hagués estat difosa pel mateix Pedrell, al principi del segle XX. En transcriví algunes obres, amb clara consciència de la seva importància musical, però mai no s'arribaren a publicar.

Felip Pedrell, amb una gran formació musical i humanística producte del racionalisme filosòfic i influenciat pel model de pensament de Francisco A. Barbieri, com a compositor i musicòleg fou un dels grans impulsors de l'escola nacionalista hispànica, de la qual serà aviat el màxim referent espanyol. Pedrell resumeix el seu ideari en el discurs llegit a l'Associació Wagneriana de Barcelona, el 13 de gener de 1902, just després d'un viatge a Mallorca que el posà en contacte amb la música popular d'aquesta illa, en la festa de la Capella de Manacor:

«Trobem en la cançó popular els principis sobre els quals cada nació fonamenta el seu drama líric. La melodia popular és la expressió del poble, adaptada per el revestiment harmònic a lo universal de l'esperit humà. A la nacionalitat musical s'hi arriba per assimilació dels procediments de modalitat i tonalitat de la cançó i la dansa, formes mares de totes les modernes. En l'època d'or de la polifonia vocal, al segle XVI, ja hi trobem formes nacionals.»

És lògic, doncs, pensar que Pedrell conegué el Manuscrit en aquesta època i fins i tot anticipar que les transcripcions que en va fer anaven adreçades a la Capella de Manacor —en el marc del Festival Chopin de Valldemossa, l'any 1934, s'interpretà, en una sessió memorable, el Magnificat de Villalonga per la Capella Clàssica, amb la presència d'Alfred Cortot i Manuel de Falla.

A l'any 1943, el còdex és citat per H. Anglès als capítols dedicats a la *Historia de la Música Española* continguda en la *Historia de la Música* de l'editorial Labor:¹

1. «La Música en España», a *Historia de la Música*. Labor, Barcelona, 1943.

«[...] maestros de Santa maria del Mar: [...] Pablo Vilallonga en 1564, maestro de la misma, al cual encontramos en la catedral de Palma de Mallorca posteriormente, y en donde se conservan obras manuscritas».

Possiblement Anglès no veié mai el manuscrit, ja que una descripció tan somera no s'escau en un home de la seva preparació musical, meticulositat i capacitat intel·lectual.

Al mes de setembre de 1963, el llibre va ser enviat a restaurar a Madrid, atès el crític estat de conservació del text i música, els quals s'anaven perdent per la reacció de l'acidesa de les tintes en el paper. Malauradament, després de la mort inesperada del restaurador, seguí diferents itineraris i va romandre il·localitzable al llarg de més de deu anys. Finalment, el manuscrit va ser recuperat del despatx de direcció de la Biblioteca Nacional pel canonge Baltasar Coll l'any 1975, que demanà que fos enquadrat de nou abans de retornar-lo a Mallorca i gràcies a les gestions de Francesc Crespí, el 2002 es van recuperar alguns calcs fets abans o durant la restauració, que havien estat conservats per la família del restaurador.

El manuscrit és un dels tresors principals de la polifonia religiosa dels Països Catalans de la segona meitat del segle XVI, amb un repertori únic que relaciona la Seu de Mallorca amb la de Santa Maria del Mar de Barcelona, ja que Pau Villalonga exercí com a mestre de Capella a ambdós llocs. En 1992, en col·laboració amb músics i investigadors mallorquins, es va fer una primera descripció del contingut en una sessió científica de la Societat Catalana de Musicologia. Des d'aleshores, es considerà urgent fer-ne l'estudi i la transcripció, tasca que s'emprengué mitjançant aquest projecte patrocinat per l'Institut d'Estudis Catalans.

Aquest projecte es fixà com a objectius l'estudi codicològic del cantoral, l'estudi i la reconstrucció del contingut musical, la transcripció i la identificació de les obres, i la publicació d'ús musical del llibre, amb una introducció i un estudi crític orientatiu.

La versió actual de la transcripció del *Llibre de faristol de Pau Villalonga* recull el procés final de la recerca i la restauració del text i de la música, realitzat al llarg d'uns quants anys de treball per un equip dirigit per Romà Escalas en el projecte de la secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans. A continuació, en aquesta primera part, es descriuen els principals passos i actuacions, fidelment recollits en els diaris de recerca, els quals, a causa de la diversitat i la singularitat del mètode, ens nodreixen dels suggeriments necessaris per a l'orientació dels intèrprets. Els trobarem recollits en la tercera part d'aquesta edició, en el capítol dedicat als comentaris sobre la transcripció del manuscrit.

1.2. Agraïments

Volem dedicar el primer agraïment a l'Institut d'Estudis Catalans, el qual des de la Secció Històrico-Arqueològica ha donat suport a aquest projecte de recerca, conscient des del primer moment de la importància musical i històrica que té per a la cultura catalana i mallorquina, representada per l'existència del manuscrit i del seu contingut.

Volem expressar el nostre especial agraïment a l'Arxiu Capitular de Mallorca, que ens ha facilitat la digitalització del manuscrit, i al Govern de les Illes Balears, per l'acolliment i

l'impuls a la publicació definitiva dels treballs. Una menció especial es mereix la col·laboració del canonge Baltasar Coll, que ha posat a la nostra disposició tota la informació recollida durant anys sobre el manuscrit i sobre Pau Villalonga a l'Arxiu Capitular de Mallorca. També donem les gràcies a tots els qui han col·laborat desinteressadament a fer possible aquesta versió transcrita i als qui han tingut la paciència de revisar les diferents versions i proves fins a arribar al resultat final.

2. Descripció del manuscrit

2.1. Primer inventari de Francesc Crespí

Ignorem, com ja hem comentat, per quina raó ni Felip Pedrell ni Higiní Anglès, atesa la importància històrica i musical del manuscrit, deixaren d'estudiar-lo i descriure'l amb més profunditat al llarg de tot el segle XX, època, d'altra banda tan, rica en noves aportacions i descobriments musicològics. De fet, el primer inventari amb una descripció exhaustiva fou realitzat pel músic i investigador mallorquí Francesc Crespí, que en començà la transcripció l'any (1985) i en comunicà el contingut complet el 9 d'octubre de l'any 1997 en el simposi *La Musicologia a Catalunya, propostes de futur*, organitzat per la Societat Catalana de Musicologia al Monestir del Miracle, en la seva ponència sobre *La musicologia balear*.² Crespí el va descriure com un còdex d'uns 30 cm de base per 40 cm d'alçada, relligat, amb cobertes de pergamí i pàgines interiors de paper, amb 99 folis de música i 19 sense.

Enquadernat de nou després de la darrera restauració, hi trobem una foliació antiga original que comença al foli 15v. i no és contínua, a la qual se n'afegeix actualment una de nova de la mà de Cristina Maenzel, arxivera de l'Arxiu Capitular de la Seu de Mallorca. Actualment registrat com a manuscrit *Palma, Arxiu Capitular de Mallorca, Música SV1*, i anomenat per nosaltres *Llibre de faristol de Pau Villalonga*, presenta tots els pentagrames traçats a mà, distribuïts de dos a deu per pàgina. La notació musical és del tipus mesurada blanca renai-xentista, amb traç segur i ample, la qual ens mostra la cal·ligrafia d'almenys dos copistes.

La foliació del llibre en la primera descripció de F. Crespí és la següent:

fol	observacions
15v.	10 pentagrames
16	8 pent. (4 + 4) partit
17v.	blanc (transp 17)
18	blanc (no correspon 18)
19v.	2 pent.
20	4 pent. (si correspon)
21v.	blanc
22	blanc
23v.	blanc
24	blanc

2. Crespí, F.: «La Musicologia balear». *Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia*, IV (1997), pàg. 73-89.

31	no existeix
31v.	no existeix
46v.	9 pent.
47	no existeix
47v.	no existeix
66v.	10 pent.
67	10 pent.
69v.	índex
70	índex en bolígraf (del restaurador ?)

Posteriorment, al desembre del 2006, un cop iniciada la recerca i la transcripció actuals, havent digitalitzat el manuscrit, ampliarem la descripció del contingut i transcripcions existents, i hi afegirem la localització digital corresponent dels arxius d'imatge en PDF i establirem la taula 'VILLA ACCES' (taula 1) com a índex general de treball per als processos de recerca posteriors. A la taula s'hi especifica la localització de les quaranta-una obres musicals; algunes, agrupades sota títols principals.

N.	Fol	PDF	Títols	Transcripcions anteriors
			MAGNIFICAT	
A1	12	P1-1	Fecit potentiam	
A1	12v	P1-2	Esurientes	
A1	13	P1-2	Esurientes	
A1	13v	P1-3	Sicut locutus	
A1	14	P1-3	Sicut locutus	
A1	14v	P1-4	Sicut erat	
A1	15	P1-4	Sicut erat	
B2			QUI PASCIS INTER LILIA	
B2	16v	P1-5	Qui pascis	
B2	17	P1-5	Qui pascis	
C3			SERMONE BLANDO	
C3	18v	P1-6	Sermone blando	
C3	19	P1-6	Sermone blando	
D4			HI SUNT QUOS RETINENS	
D4	20v	P1-7	Hi sunt	
D4	21	P1-7	Hi sunt	
E5			COLLAUDAMUS VENERANTES / NOBIS DATUS	
E5	22v	P1-8	Collaudamus venerantes	
E5	23	P1-8	Collaudamus venerantes	
F6			[Salve] SANCTA PARENS	
F6	24v	P1-9	Sancta parens	
F6	25	P1-9	Sancta parens	
G7			DICO EGO OPERA MEA REGI	
G7	25v	P1-10	Dico ego	
G7	26	P1-10	Dico ego	
H8			MAGNIFICAT 8 TONUS	

H8	26v	P1-11	Et exultavit	
H8	27	P1-11	Et exultavit	
H8	27v	P1-12	Quia fecit	
H8	28	P1-12	Quia fecit	
H8	28v	P1-13	Fecit potentiam	
H8	29	P1-13	Fecit potentiam	
H8	29v	P1-14	Esurientes	
H8	30	P1-14	Esurientes	
H8	30v	P1-15	Sicut locutus	
I9			[Sumens] ILLUD AVE	
I9	32	P1-15	Illud ave	
J10			MAGNIFICAT 4 TONUS	
J10	32v	P1-16	Et exultavit	Pedrell
J10	33	P1-16	Et exultavit	Pedrell
J10	33v	P1-17	Fecit potentiam	Pedrell
J10	34	P1-17	Fecit potentiam	Pedrell
J10	34v	P1-18	Quia fecit	Pedrell
J10	35	P1-18	Quia fecit	Pedrell
J10	35v	P1-19	Esurientes	Pedrell
J10	36	P1-19	Esurientes	Pedrell
J10	36v	P1-20	Sicut locutus	Pedrell
J10	37	P1-20	Sicut locutus	Pedrell
J10	37v	P1-21	Sicut erat	Pedrell
J10	38	P1-21	Sicut erat	Pedrell
K11			MAGNIFICAT 6 TONUS	
K11	38v	P1-22	Et exultavit / Quia fecit	
K11	39	P1-22	Et exultavit / Quia fecit	
K11	39v	P1-23	Fecit potentiam / Esurientes	
K11	40	P1-23	Fecit potentiam / Esurientes	
K11	40v	P1-24	Sicut locutus / Sicut erat	
K11	43	P2-1	Sicut locutus / Sicut erat	
L12			PROCUL RECEDANT SOMNIA [TE LUCIS ANTE TERMINUM]	
L12	43v	P2-2	Procul recedant	
L12	41	P1-24	Procul recedant	
M13			QUIA VIDERUNT / LUMEN AD REVELATIONEM	
M13	41v	P1-25	Quia viderunt / Lumen ad	
M13	42	P1-25	Quia viderunt / Lumen ad	
N14			SALVE REGINA	
N14	42v	P2-1	Sicut erat / Salve regina	
N14	44	P2-2	Salve regina	
N14	44v	P2-3	Salve regina	
N14	45	P2-3	Salve regina	
O15			O BEATE SEBASTIANE	
O15	45v	P2-4	O beate	
O15	46	P2-4	O beate	
P16			MISSA	

P16	48	P2-5	Kyrie	
P16	48v	P2-6	Christe	
P16	49	P2-6	Christe	
P16	49v	P2-7	Kyrie	
P16	50	P2-7	Kyrie	
P16	50v	P2-8	Gloria	
P16	51	P2-8	Gloria	
P16	51v	P2-9	Gloria	
P16	52	P2-9	Gloria	
P16	52v	P2-10	Gloria	
P16	53	P2-10	Gloria	
P16	53v	P2-11	Credo	
P16	54	P2-11	Credo	
P16	54v	P2-12	Credo	
P16	55	P2-12	Credo	
P16	55v	P2-13	Credo	
P16	56	P2-13	Credo	
P16	56v	P2-14	Credo	
P16	57	P2-14	Credo	
P16	57v	P2-15	Credo	
P16	58	P2-15	Credo	
P16	58v	P2-16	Sanctus	
P16	59	P2-16	Sanctus	
P16	59v	P2-17	Sanctus	
P16	60	P2-17	Sanctus	
P16	60v	P2-18	Benedictus	
P16	61	P2-18	Benedictus	
P16	61v	P2-19	Hosanna	
P16	62	P2-19	Hosanna	
P16	62v	P2-20	Agnus Dei	
P16	63	P2-20	Agnus Dei	
P16	63v	P2-21	Agnus Dei	
P16	64	P2-21	Agnus Dei	
Q17			QUI PIUS PRUDENS	
Q17	64v	P2-22	Qui pius	
Q17	65	P2-22	Qui pius	
R18			QUI PARACLITUS DICERIS	
R18	65v	P2-23	Qui paraclitus	
R18	66	P2-23	Qui paraclitus	
S19			AVE REGINA COELORUM	
S19	67v	P2-24	Ave regina	Pedrell
S19	68	P2-24	Ave regina	Pedrell
S19	68v	P2-25	Ave regina	Pedrell
S19	69	P2-25	Ave regina	Pedrell
	18		blanc. [no correspon 18v]	
	19v		2 pent	
	20		4 pent	
	21v		blanc	

22	blanc
23v	blanc
24	blanc
31	no existeix
31v	no existeix
46v	9 pent
47	no existeix
47v	no existeix
66v	10 pent
67	10 pent
69v	índex
70	índex [bolígraf]
15v	10 pent
16	8 pent (4/4 partit)
17v	blanc

Taula 1

Descripció i ubicació del contingut musical

2.2. Descripció comentada i estudi codicològic d'Emili Ros-Fàbregas

Aquesta primera descripció i inventari es completà amb la descripció i estudi elaborat per Emili Ros-Fàbregas a l'abril de 2007, després d'una nova anàlisi del material original del manuscrit.

Ros-Fàbregas descriu el còdex com a manuscrit en paper enquadernat amb cobertes de 41,6 x 30,7 cm i folis de 40 x 28 cm (fol. 23), aproximadament. El contingut del repertori musical consta d'una missa, un introit, quatre magníficats, un motet, dues antífoes, un càntic i tretze himnes, que en total sumen vint-i-tres obres, de les quals n'hi ha nou que es poden identificar com a composicions de Pau Villalonga, mentre que catorze restarien per identificar. Dels tretze himnes comptabilitzats com a peces diferents en el manuscrit, quatre (números 3, 5, 8 i 16) tenen la mateixa música que els números 2, 4, 7 i 15. Això es produeix perquè en quatre ocasions hi ha textos de dos himnes diferents sota la mateixa música (números 2-3, 4-5, 7-8 i 14-15), i per tant s'ha considerat preferible comptabilitzar-los com a obres diferents. També s'ha considerat com a peça independent l'himne *Urbs beata Iherusalem* (núm. 9) atès que una estrofa d'aquest himne, *Portae nitent margaritis*, apareix en el marge inferior del foli 23r. / (12r.) i podria ser que es cantés amb la mateixa música que els himnes 7-8.

Foliacions i pentagrames

El manuscrit conté cinquanta-set folis originals (iii + 57 + iii), amb foliació original escrita en el marge superior dret, que va del 12 al 66. Manquen, a més dels folis 1-11, els folis 31 i 47 d'aquesta foliació. A vegades la foliació original no apareix a causa de la pèrdua d'un tros superior del foli, com és el cas dels folis 14, 17, 40, 44 i 46. La pèrdua de música dels números 17 i 18 suggereix també manca un foli, el 43bis. Els folis inclouen deu pentagrames per pàgina, excepte en els 16v.-19r. / (5v.-8r.) i 22v.-23r. / (11v.-12r.), que en tenen

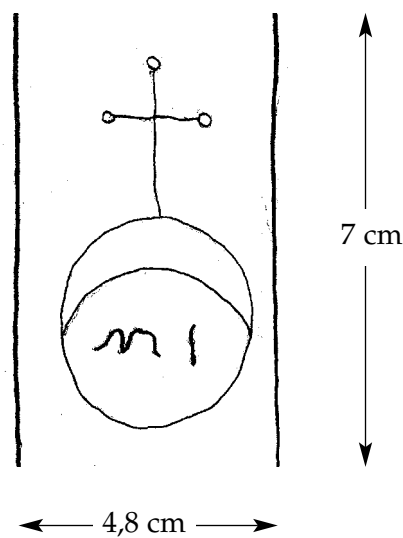
vuit, i en els folis 24v.-25r. / (13v.-14r.), 25v. / (14v.), [41r.] / (29r.) i [41v.]/(29v.), que en tenen nou. Hi trobem també dues foliacions modernes, afegides segurament per la mateixa mà; la primera, que va del 12 al 69, duplica la foliació original i es troba al costat d'aquesta, i la segona, de l'1 al 57, apareix en el marge inferior dret. Aquesta foliació contínua no té en compte la pèrdua dels folis originals 31 i 47. En l'inventari i descripció d'aquest manuscrit s'utilitzarà com a referència la foliació original, folis 12-66, i la segona foliació moderna (folis 1-57), entre parèntesis.

No es pot apreciar l'estructura original dels plecs del manuscrit perquè, tal com s'aprecia en la restauració, els folis estaven separats uns dels altres a conseqüència del deteriorament del volum. En la restauració ha estat necessari unir-los, però en un cas el manuscrit no s'ha restaurat correctament: concretament, en el *Sicut locutus* i el *Sicut erat* del Magníficat número 13, s'han separat el *cantus* i el *tenor* (foliacions afegides, foli 40v. / [28v.]) de l'*altus* i el *bassus* (foliacions afegides, foli 43r. / [31r.]). Aquest error, que també afecta els números 14 i 15, es produeix precisament en una secció del manuscrit en què no hi ha foliació original.

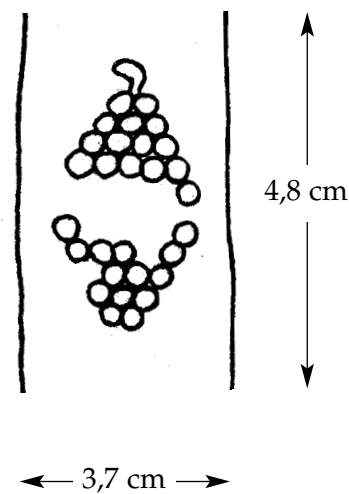
Sembla que un sol copista va ser responsable de gairebé tot el manuscrit, exceptuant el text afegit per una segona mà en els folis 20v.-21r. / (9v.-10r.) i 22v. / (11v.) i en l'última obra del manuscrit, *Ave regina celorum*, copiada per un tercer copista.

Entre els folis 12 i [42] (1-30) del manuscrit es poden apreciar almenys quatre filigranes o marques a l'aigua del paper diferents; en canvi, a la segona part del manuscrit no se'n troben. A causa del deteriorament del manuscrit, només es poden traçar amb certa precisió dues marques a l'aigua (vegeu les figures 1 i 2), que són semblants a altres que apareixen en reculls de música catalana del segle XVI.

Marques a l'aigua del manuscrit Palma SV1

Figura 1: Marca a l'aigua ("lluna creixent en un circle") en el manuscrit Palma SV1, fol. 21 (10).

Figura 2: Marca a l'aigua ("raim") en el manuscrit Palma SV1, fol. 38 (26).

Enquadernació i restauració

Una inscripció en el primer foli del manuscrit, foli 12r. / (1r.), ens indica que el manuscrit va ser restaurat per primera vegada el 23 de setembre de 1963, però òbviament el treball es va interrompre: «Empecé su restauración el 23 Sep. 1963 / G. Asensi[o?]».

Una nova restauració, que possiblement fou només enquadernació, va tenir lloc al juny de 1975 al Servicio Nacional de Restauración de Libros y Documentos, tal com indica una etiqueta a la part interior de la tapa posterior del manuscrit de l'enquadernació actual, que vol imitar tapes antigues de pergamí. L'etiqueta ens aclareix que va ser «Restaurado su interior. Nueva encuadernación por carecer de ella. Junio de 1975. N° de registro 1586».

En l'estat actual, Emili Ros considera que és molt difícil la transcripció musical de gran part del manuscrit perquè la tinta ha foradat el paper i s'ha perdut gran part de la música dels pentagrames.

Inscripció de propietat i tabla

Al final del manuscrit, al foli [69v.]/(56v.), hi trobem la inscripció següent:
«Es de m^o Pau Villa llonga»

No és possible saber si la inscripció es autògrafa, però no hi ha dubte que indica que el manuscrit va ser propietat del compositor i mestre de capella Pau Villalonga. A continuació hi ha una *Tabla* que no és ben bé una taula de continguts, sinó una llista dels primers versos de deu himnes que apareixen en el manuscrit amb el número de foli corresponent, per a facilitar-ne la identificació, ja que que la música comença amb els versos parells. Els únics himnes que no apareixen en aquesta taula són els números 9, 14 i 15, la qual cosa fa pensar que es varen afegir al manuscrit més tard.

Pel contingut musical, per la tipologia i pel paper podem considerar que es tracta d'un manuscrit corresponent a la segona meitat del segle XVI.

Inventari del contingut

A la tapa hi trobem aquesta inscripció:

ARXIU CAPITULAR
DE MALLORCA
Fulls MÚSICA
de NÚM. CAT. SV1

Després de la guarda s'hi troben les obres següents:

(La indicació 't' indica que la veu conserva el text complet sota del pentagrama.)

Núm. 1. folis 12r.-15r. (1r.-4r.) [Magníficat] 6 veus Anònim.

12r *Fecit potentiam* (incomplet, només *altus* i *bassus*) t; t.

12v-13r *Esurientes* t; t; t.

13v-14r *Sicut locutus* t; t; t; t; t.

14v-15r *Sicut erat* t; t; t; t; t; t.

Comentari: La foliació del manuscrit comença amb el foli 12. A la part inferior del foli, entre el novè i el desè pentagrama, el restaurador hi va afegir en llapis la inscripció següent: «*Empecé su restauración el 23 Sep. 1963 / G. Asensi[o?]. Está incompleto empiezo con la página 12 / tiene delante cuatro hojas de respeto*».

Folis 15v.-16r. (4v.-5r.) pentagrames en blanc.

Núm. 2. folis 16v-17r (5v.-6r.) [*Jesu corona Virginum*] 4 veus Anònim.

16v-17r *Qui pascis inter lilia* t; t; t; t *Laus honor virtus gloria* t; t; t; t.

Comentari: Himne de segona vespra del *Commune virginum* (*Liber usualis*, pàg. 1211-1214). La mateixa polifonia serveix per a cantar versos de dos himnes diferents, situant un text (núm. 3) sota l'altre (núm. 2). Hi ha tres textos sota la mateixa música: els dos primers, *Qui pascis* i *Laus honor*, corresponen (amb variants) a les estrofes segona i cinquena de l'himne *Jesu corona Virginum*; el text *Vos secli iuisti iudices* pertany a l'himne *Exultet celum laudibus* (vegeu núm. 3). Els versos senars, que no apareixen en el manuscrit, es cantaven amb la melodia gregoriana corresponent. Com que amb l'incipit del text del segon vers que apareix en el manuscrit és difícil identificar l'himne de què es tracta, un copista va incloure l'incipit del primer vers (*Jesu corona Virginum*), amb el foli corresponent, a la taula que hi ha al final del manuscrit. De fet, aquesta taula no és una taula de continguts de tot el manuscrit, sinó una llista dels primers versos de deu himnes que es troben en el manuscrit, i serveix per a identificar-los degudament, ja que la polifonia comença amb la segona estrofa.

Núm. 3. folis 16v.-17r. (5v.-6r.) [*Exultet celum laudibus*] 4 veus Anònim.

16v-17r *Vos secli iuisti iudices* t; t; t; t.

Comentari: Himne de segona vespra del *Commune apostolorum et evangelistarum* (*Liber usualis*, pàg. 1115-1117). La mateixa polifonia del núm. 2 serveix per a cantar els versos d'aquest altre himne situat sota el text de la peça anterior. Vegeu el comentari del núm. 2.

Folis 17v.-18r. (6v.-7r.), pentagrames en blanc.

Núm. 4. folis 18v.-19r. (7v.-8r.) [*Tristes erant apostoli*] 4 veus Pau Villalonga.

18v.-19r. *Sermone blando* àngelus t; t; t; t.

Comentari: La taula del foli [69v.]/(56v.) indica que el títol d'aquesta obra és *Ad cenam Agni*, però els textos no es corresponen amb aquest himne, un dels himnes ambrosians més antics i que apareix revisat amb el títol *Ad regias Agni dapes* en el breviari de 1632 del papa

Urbà VIII. La inscripció en el marge superior del foli 18v. indica que es tracta d'himnes *In festo Apostolorum et Sancte Crucis*. La mateixa polifonia serveix per a cantar dos himnes: el primer text, *Sermone blando*, pertany a l'himne *Tristes erant apostoli* i el segon, amb el text *Quo vulneratus*, pertany a l'himne *Vexilla Regis*. Al mig dels folis 18v. i 19r. es va afegir el text *Gloria tibi domine*, d'una altra estrofa de l'himne *Tristes erant apostoli*. Vegeu el comentari del núm. 5.

Núm. 5. folis 18v.-19r. (7v.-8r.) [*Vexilla Regis*] 4vv [Pau Villalonga].

18v.-19r. *Quo vulneratus in super mucrone* t; t; t; t.

Comentari: Himne de la festa *In Exaltatione Sanctae Crucis* amb variants de text (*Liber usualis*, pàg. 575-576 i 1629); vegeu el comentari del núm. 4. A la part inferior dreta dels folis. 18v. i 19r. s'hi va afegir l'estrofa *O crux ave spes unica*, amb variants, del mateix himne.

Folis 19v.-[20r.] (8v.-9r.), pentagrames en blanc.

Núm. 6. folis [20v.]-21r. (9v.-10r.), [*Sanctorum meritis*] 4veus Anònim.

[20v.]-21r. *Hi sunt quos* t; t; t; t *Te summa* t; t; t; t.

Comentari: Himne de vespre de *Commune plurimorum martyrum* (*Liber usualis*, pàg. 1157-1159). La música amb el text de la segona estrofa, *Hi sunt quos*, i de la sisena, *Te summa*, amb algunes variants. Al mig del foli [20v.]/(9v.), amb lletra que sembla d'una altra mà, s'hi va copiar el text *Hi prote furias*, de la tercera estrofa d'aquest himne. En el marge inferior del foli 21r./ (10r.), la mateixa mà va afegir-hi el text complet de la sisena estrofa, segurament perquè el primer copista no havia pogut incloure tot el text sota la música per manca d'espai entre els pentagrames.

Folis 21v.-22r. (10v.-11r.), pentagrames en blanc.

Núm. 7. folis 22v.-23r. (11v.-12r.) [*Tibi Christe splendor patris*] 4 veus Pau Villalonga.

22v.-23r. *Collaudamus venerantes* t; t; t; t.

Comentari: La inscripció en el marge superior del foli 22v. indica que es tracta d'himnes *In festo Sancti Michaelis et Corpus Xristi*. La mateixa polifonia amb dos textos diferents sota la música serveix per a cantar dos himnes. D'acord amb la taula del foli [69v.]/(56v.), es tracta dels himnes *Tibi Christe splendor patris*, per a la festa de sant Miquel (amb un text que no apareix en el *Liber usualis*), i del conegut *Pange lingua* (*Liber usualis*, pàg. 950, 957) per a la festivitat del Corpus; vegeu el núm. 8. En el marge inferior del foli 22v./ (11v.), un altre copista va afegir-hi la tercera estrofa de l'himne *Tibi Christe splendor patris*, que comença amb el vers *Quo custode procul pelle*.

Núm. 8. folis 22v.-23r. (11v.-12r.) [*Pange lingua*] 4 veus Pau Villalonga.

22v.-23r. *Nobis datus, nobis natus* t; t; t; t.

Comentari: Vegeu núm. 7.

Núm. 9. folis 22v.-23r. (11v.-12r.) [*Urbs beata Iherusalem*] 4 veus Pau Villalonga.

22v.-23r. *Portae nitent margaritis*

En el marge inferior del foli 23r/(12r) s'hi afegir la següent estrofa de l'himne *Urbs Beata Iherusalem* per a la festa de consagració d'un temple: «*Portae nitent margaritis / Adytis patentibus / Et virtute meritorum / Illuc introducitur / Omnis qui ob Christi nomen / Hic in mundo premitur*». Segurament aquest altre himne també es podia cantar amb la mateixa música que apareix en aquests folis i per això també s'ha considerat com a peça independent; vegeu núm. 9.

Comentari: vegeu núm. 7.

folis 23v.-24r. (12v.-13r.), pentagrames en blanc.

Núm. 10. folis 24v.-26r. (13v.-15r.) [*Salve*] *sancta parens*, 4 veus Anònim.

24v.-25r. *Salve sancta parens* t; t; t; t.

25v.-26r. *Dico ego opera mea regi* t; t; t; t. *Sicut erat... Amen.* t; t; t; t.

Comentari: Introit de la Missa Beata Maria Virgine.

Núm. 11. folis 26v.-30v. (15v.-19v) [*Magníficat*] 4 veus Pau Villalonga

26v.-27r. *Et exultavit* t; t; t; t.

27v.-28r. *Quia fecit* t; t; t; t.

28v.-29r. *Fecit potentiam* t; t; t; t.

29v.-30r. *Esurientes* t; t; t;

30v. *Sicut locutus* (incomplet, només *superius, tenor* i *quinta vox*) t; t; t.

Manca el foli 31 de la foliació original, però la foliació moderna és contínua.

Núm. 12. folis 32r. (20r.) [*Ave maris stella*]. Pau Villalonga.

32r. *Sumens illud* (només *altus* i *bassus*) t; t *Vitam presta puram* (només *altus* i *bassus*) t;t.

Comentari: L'himne *Commune Festorum Beata Maria Virginem ad Vesperas* és incomplet: hi manca del foli 31.

Núm. 13. folis 32v.-38r. (20v.-26r) [*Magníficat*], 4us tonus, 5veus Pau Villalonga.

32v.-33r. *Et exultavit* t; t; t; t.

33v.-34r. *Fecit potentiam* t; t; t; t.

34v.-35r. *Quia fecit* t; t; t; t.

35v.-36r. *Esurientes* t; t; t.

36v.-37r. *Sicut locutus* t; t; t; t.

37v.-38r. *Sicut erat* t; t; t; t.

Comentari: En el manuscrit, l'ordre normal de les seccions *Quia fecit* i *Fecit potentiam* apareix canviat.

Núm. 14. folis 38v.-40v. i 43r. (26v.-28v. i 31r.) [**Magníficat**] 5 veus Pau Villalonga.

38v.-39r. *Et exultavit. Quia fecit* t; t; t; t.

39v.-40r. *Fecit potentiam. Esurientes* t; t; t; t.

40v., 43r. *Sicut locutus. Sicut erat* t; t; t; t; t.

Comentari: El manuscrit no s'ha restaurat correctament, ja que en el *Sicut locutus* i el *Sicut erat* s'han separat el *cantus primus*, *cantus secundus* i *tenor* (foli 40v.) de l'*altus* i *bassus* que apareixen en el foli 43r.

Núm. 15. folis 43v., 41r. (31v., 29r.) [**Te lucis ante terminum**] 4 veus Anònim.

43v., 41r. *Procul recedant* t; t; t; t.

Comentari: Himne de completes (*Liber usualis*, pàg. 266-268). El manuscrit no s'ha restaurat correctament i per això apareixen separats el *cantus* i el *tenor*, foli 43v., de l'*altus* i el *bassus*, foli 41r.). El segon text, *Te mane laudum carmine*, situat sota *Procul recedant*, pertany a un altre himne; vegeu núm. 16.

Núm. 16. folis 43v., 41r. (31v., 29r.) [**O lux beata Trinitas**] 4 veus Anònim.

43v., 41r. **Te mane laudum carmine** t; t; t; t.

Comentari: Himne atribuït a sant Ambrosi per a l'ofici de vespre del diumenge; aquest himne apareix en el *Breviari*, amb variants del text, sota el títol *Jam sol recedit igneus* (*Liber usualis*, pàg. 312).

Núm. 17. folis [41v.-42v.] (29v.-30v.) [**Nunc dimittis**] 4 veus Anònim.

41v.-42r. *Quia viderunt oculi mei* t; t; t; t.

Lumen ad revelationem t; t; t; t.

42v. *Sicut erat in principio* (només *cantus* i *tenor*) t; t.

Comentari: El text del *Nunc dimittis* (Càntic de Simeó) que normalment es canta a Completes es troba en el *Liber usualis*, pàg. 271. Hi manca un foli [43bis] que devia contenir l'*altus* i *bassus* de la secció *Sicut erat* d'aquesta obra i el començament (*Vita dulcedo*) de la següent.

Núm. 18. folis [42v.], [44r.]-45r. (30v., 32r.-33r.) [**Salve Regina**], 4 veus Anònim.

42v. *Vita dulcedo* (només *cantus* i *tenor*) t; t.

44r. *Ad te suspiramus. Et Jesum* (només *altus* i *bassus*) t; t.

44v.-45r. *O clemens. O pia* t; t; t; t.

Comentari: El manuscrit no s'ha restaurat correctament, ja que el foli 42v., amb el fragment (*cantus* i *tenor*) de la primera secció (*Vita dulcedo*) ha quedat separat de la resta de la

salve. En el mateix foli 42v. el copista també va incloure-hi una secció final del magnificat *Sicut erat*. Hi manca un foli [43bis], que hauria contingut l'*altus* i el *bassus* de la secció *Sicut erat* de l'obra anterior i el començament (*Vita dulcedo*) d'aquesta salve.

Núm. 19. folis 45v.-[46r.] (33v.-34r.) *O beate Sebastiane*, 4vv, t; t; t; t Anònim.

Foli [46v.] (34v.), pentagrames en blanc.

Hi manca el foli [47] de la foliació original, però la foliació moderna és contínua.

Núm. 20. folis 48r-64r (35r-51r) [**Missal**], 4 veus Anònim.

48r. *Kyrie* (només *altus* i *bassus*) t; t.

48v.-49r. *Christe* t; t; t; t.

49v.-50r. *Kyrie* t; t; t; t.

50v.-53r. *Gloria* t; t; t; t.

53v.-58r. *Credo* t; t; t; t.

58v.-62r. *Sanctus* t; t; t; t.

61v.-64r. *Agnus Dei* t; t; t; t.

Núm. 21. folis 64v.-65r. (51v.-52r.) [**Iste Confessor**] 4veus Anònim.

64v.-65r. *Qui pius prudens* t; t; t; t.

Comentari: Himne *De confessore pontífice ad vesperas* (*Liber usualis*, pàg. 1178). En el marge inferior hi ha text afegit per un altre copista: «*Namq̄ mox annis teneri speractis / Predicatorum sitiens adisti ordinem / servans documenta Patrum corde seculi*», que correspon, amb alguna variant, a la tercera estrofa de l'himne a sant Vicenç Ferrer, *Mente iucunda*. En el marge inferior dret també s'hi llegeix «*Sitsalu[s]*», que és l'incipit de l'última estrofa de l'himne *Iste confessor*.

Núm. 22. folis 65v.-66r (52v-53r.) [**Veni creator Spiritus**], 4veus Anònim.

65v.-66r. *Qui paraclitus diceris* t; t; t; t *Per te sciamus da Patrem* t; t; t; t.

Comentari: Himne per a la festa de Pentecosta (*Liber usualis*, pàg. 885).

Folis 66v.-[67r.] (53v.-54r.), pentagrames en blanc.

Núm. 23. folis [67v.-69r.] (54v.-56r.) *Ave regina celorum*, 4veus, t; t; t; t. Anònim.

Comentari: Aquesta obra la va copiar un copista diferent del de la resta del manuscrit.

Foli [69v.] (56v.)

Comentari: Hi ha una inscripció que diu: *Es de m^o Pau Villa llonga*. A continuació apareix una taula amb els primers versos de deu himnes que apareixen en el manuscrit, amb el número de foli corresponent, per a facilitar-ne la identificació, ja que la polifonia comença amb els versos parells.

Iste confessor 65
Veni creator spiritus 66
Ave maris stella 32
Tibi christe splendor patris 23
Sanctorum meritis 21
Ad cenam Agni 19
Vexilla Regis 19 tempore paschali
Jesu corona virginum 17
Exultet celum laudibus 17
Pange lingua 23

foli [70r.] (57r.).

Comentari: En aquest foli hi ha dues columnes amb els números de foli originals del manuscrit; la primera columna va del 12 al 49 i la segona, del 50 al 69. Probablement això ho va escriure el restaurador del manuscrit. Després continuen tres fulls de guarda i al final hi ha el segell de l'Arxiu Capitular de Mallorca i una etiqueta amb la inscripció següent: *Servicio Nacional de Restauración de Libros y Documentos. Restaurado su interior. Nueva encuadernación por carecer de ella. Junio de 1975. N° de registro 1586.*

Arxiu
Capitular de
Mallorca
Fulls
de
guarda

Tapa
Servicio Nacional de Restauración de
Libros y Documentos.
Restaurado su interior. Nueva encuader
nación por carecer de ella.
Junio de 1975.
N° de registro 1586

2.3. *Autoria de les obres i propietat del manuscrit*

La primera aproximació a l'autoria de les obres ens portà immediatament a decidir sobre la forma ortogràfica que hem d'adoptar en el nom de Pau Villalonga. Cal remarcar que és molt poc freqüent que en un manuscrit d'aquestes dimensions, l'únic nom d'autor que hi aparegui, i amb diferents ortografies, és el de Pau Villalonga:

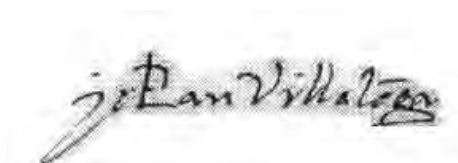
fol.	PDF.	
18v.	1.6	<i>Pau. Vilallôga</i>
22v.	1.8	<i>Pau. Vilallôga</i>
26v.	1.11	<i>Pau. Vilallôga</i>
30v.	1.15	<i>Pau. Vilallôga</i>

32v.	1.16	<i>Pau. Vilallôga</i>
38v.	1.22	<i>Pau. Vilallôga</i>
69v.	2.26	<i>Pau Villa llonga</i> (Sobre la <i>tabula</i>)

En els llibres de Clavaria de l'Arxiu Capitular de Mallorca, apareixen rebuts³ signats pel mateix mestre de capella (fig.1: a, b, c), sempre amb l'ortografia *Pau Villalonga*, la mateixa que apareix en els assentaments⁴ fets del clavari (2).

Fig. 1: a) Signatura del rebut del 6 de gener de 1597
b) Signatura del rebut del 2 de març de 1599

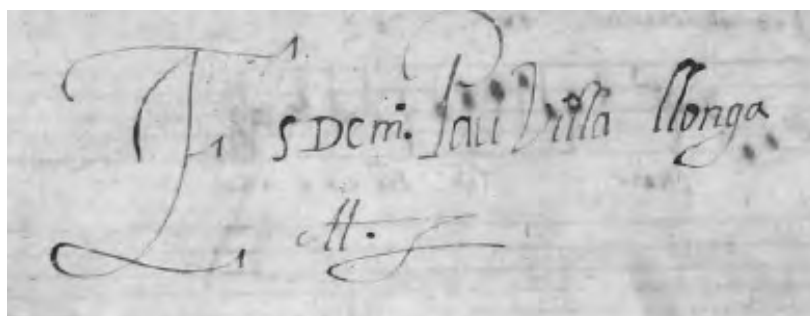

c) Signatura del rebut del 15 de maig de 1598 ACM

Fig. 2: Pagament fet del clavari, 1 de febrer de 1599

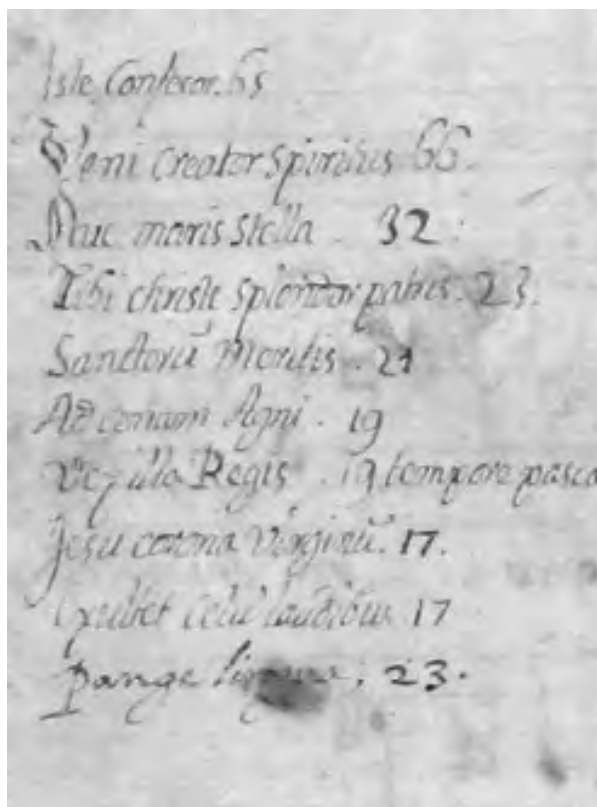
D'altra banda, en la inscripció amb el nom del Mestre que encapçala la taula del final del manuscrit⁵ (fig. 3), *Es de m. Pau Villa llonga*, es fa clara referència a la propietat del llibre.

Fig. 3: Inscripció del foli 69v.

3. ACM. a) Llibre de Clavaria, fol. 61v. b) ACM. Llibre de Clavaria, fol. 64. c) Llibre de Clavaria, fol. 62v.
4. ACM. Llibre de Clavaria, f. 63v.
5. fol. 69v. que correspon al PDF núm. 2.26

Ja que tots els títols de la taula (fig. 4) corresponen als primers versos dels textos complets però no coincideixen amb els del text manuscrit sota del pentagrama, que correspon als segons versos, hem de suposar que la taula és una guia de localització de les obres musicals; per tant, l'encapçalament no es refereix a l'autor de les obres, ja que si fos així el verb 'és', hauria de dir 'són', en plural, per a concordar amb el contingut de la taula. Basant-nos en aquesta referència al nom del mestre de capella, hem considerat lògic atribuir el llibre a l'ús i propietat de Pau Villalonga.

Fig. 4: Taula del foli 69v.

En un document notarial extern a la Seu de Mallorca, *Capitulació per lo mestre de cants a 25 de Juny de 1563* de Santa Maria de la Mar de Barcelona (vegeu l'annex I), hi apareix com a *Pau Vilalonga*.

Tot i no ser la més freqüent al manuscrit, hem optat per la forma ortogràfica *Pau Villalonga* perquè és l'emprada en la signatura dels rebuts, considerats autògrafs, i és també la forma majorment emprada en els registres dels llibres de la Catedral de Mallorca.

Part II

Biografia de Pau Villalonga i estudi de la Capella de la Catedral al llarg del seu mestratge

1. Biografia de Pau Villalonga

El primer document en què apareix el nom de *Pau Villalonga clergue* és el llibre de beneficis de la Seu de Mallorca del 12 d'abril de 1554⁶, en el qual pren possessió d'un benefici a l'altar de Sant Gabriel, per resignació de Guillem des Mas. L'acte es referencia també al llibre de sagristia.

El següent document en què apareix el nom de Pau Villalonga és la capitulació del 25 de juny de 1563 signada a Santa Maria del Mar de Barcelona (veg. annex I)⁷. En el foli 1 hi apareix el títol «Capitulació per lo mestre de cants a 25 de Juny de 1563», i en el mateix foli, amb cal·ligrafia més moderna, s'hi afegeix: «Capitulació entre la Com.[unitat] i lo mestre de chor à 25 Juny 1563»; aquí podem remarcar el canvi de tractament del mestre, corresponent a una època més tardana.

En el text de les capitulacions apareix Pau Villalonga el 1563 com a mestre de cants de l'església de *Sancta Maria de la Mar* de Barcelona, és a dir, mestre de cant pla i cant d'orgue, amb la doble funció de direcció del cor i formació dels cantors. Al mateix foli, dues línies més avall es poden llegir clarament les paraules *de la Ciutat de Mallorca*, les quals fan clara referència a l'origen mallorquí del mestre. Aquest document és el primer que ens situa Pau Villalonga a Barcelona i es complementa amb els continguts amb data posterior de les Actes Capitulars de la Seu de Mallorca que veurem a continuació.

Un any més tard, el 4 de Juny del 1564⁸, el Capítol de la Seu de Mallorca, d'acord amb el Sr. Bisbe, decideix fer anar a Mallorca *Pau Villalonga, prevere, resident a Barcelona i d'habilitat demostrada*, per nomenar-lo mestre de capella. No ens consta que existís aquest càrrec anteriorment, ja que des 1472, els responsables del cant només es troben registrats com a *mestres de cant*⁹, els quals a partir del 1533, amb Miquel Felip, havien restat registrats amb

6. ACM. Llibre de Possessions de Beneficis de la Seu de Mallorca. fol.196.

7. Actualment es troba a l'Arxiu del Bisbat de Barcelona i procedeix dels fons notarial del notari Dot d'aquesta ciutat.

8. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1560-1566). fol. 218v.

9. ACM. Repertori : 27 de juliol de 1472.

el càrrec específic de *mestres de cant pla*¹⁰. La gestió i l'organització del viatge a Mallorca des de Barcelona de Mn. Villalonga s'encomanà el 25 d'octubre del 1564 al canonge Gual, que, amb el canonge Torroella, es va fer responsable, el 1565, de la contractació del nou mestre, amb un salari de 50 ducats¹¹.

Fins al juliol de 1572 no en tornem a tenir notícies, època en què apareix per la permuta amb Mn. Alonso del seu benefici de l'altar de Sant Gabriel per l'altar major de santa Maria de Ciutadella¹², operació que és anul·lada pel capítol l'endemà mateix per no haver-s'hi seguit l'ordre establert. Finalment el 9 de juliol el capítol accepta que prengui possessió d'una primatxeria vacant a la Seu de Mallorca, en atenció a la seva aptitud. Tot i això, al més de setembre encara se li escatima la quantitat del sou assignada per l'ensenyament dels minyons d'altar i de cor, situació que es corregeix al més següent, en què se li incrementa el salari en vuit lliures de blat¹³.

A principi de 1573 el canonge Palau reclamà les cases on vivia el Mestre, *que deurà cedir-les i arreglar-les dins de dos anys*. Per aquesta raó, el 25 de maig de 1574 el capítol preveïé solucions per si Villalonga fos tret de la ciutat¹⁴. No tenim documentació que ens digui si això es va dur a terme en aquestes dates, però ens consta per una referència posterior, del 1576, l'ocupació d'un nou habitatge situat a la Illeta de Mn. Thomas Desbach¹⁵. En aquests anys de canvis succeeixen novetats poc documentades; si bé el 16 de març de 1575, el dimarts sant, es canta la passió de forma habitual, el mateix any el capítol decideix suprimir el cant de la Sibil·la¹⁶. Tot i això, a l'abril de 1576 es tornà a cantar.

Posteriorment, el canonge Ferragut parlà de nou amb el Bisbe sobre un nou increment del salari del mestre de capella, que reclamava 25 ducats extres, però no volgué pagar-ho. El mateix estiu, el capítol decidí que un cert Company, àlies Relliu, proveís de músics per a la Seu, i finalment s'accedí a pagar el nou sou proposat amb diners de les almoines i blat, encara que el Bisbe s'hi mostrava reticent¹⁷. Al març del 1577, Pau Villalonga cantà la Passió.

Cinc anys més tard la seva salut començà a fluïxegar i el 19 setembre 1580 se li acceptà una baixa de dos mesos per causa de malaltia¹⁸.

Al març del 1583 s'inicià un litigi contra Pau Villalonga, emprès pel prevere Mn. Antoni Alonso¹⁹, *custos*. Finalment, al mes d'abril fou declarat innocent i reaparegué en els serveis amb el cant de la Passió del Dimarts Sant. El 1584, any de gran activitat, Elisabeth Sanjoan cedí unes propietats per celebrar la missa matinal de santa Eulàlia, que hauria d'oficiar

10. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1629-49). fol. 65v.

11. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1560-66). fol. 225v.

12. ACM. Llibre de Sagristia 1572. f. 47v.

13. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1567-73). fol. 128v.

14. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1574-83). fol. 3.

15. ACM. J. RAMIS DE AYREFLOR. *Catastro de la Ciudad de Mallorca* (1576). Spec 122, 123.

16. ACM. Llibre de determinacions (1574-83). fol. 65.

17. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1574-83). fol. 96.

18. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1573-84). fol. 226

19. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1573-84). fol. 336v.

cada dia Mn. Pau Villalonga²⁰, que el mateix any féu gestions per ingressar *duobus pueris musicis*, que malgrat la seva jove edat serien de gran benefici per a la capella.

El 30 de gener de 1585, el mestre tornà a tenir greus problemes de salut i se li administrà el viàtic²¹, però a l'abril ja es trobava de nou en funcions: aconsellant per a la representació del davallament²², cantant la Passió el Dimarts i el Dimecres San, i encara amb prou energies per a barallar-se en amb el mestre de cerimònies²³, dissensió que haurien d'arreglar dos canonges. Un any més tard, potser per atendre la salut delicada de Pau Villalonga, Antoni Vicens decidí ensenyar l'art del cant, i per a aquesta funció el canonge Callar li proporcionà un llibre *dels antics*²⁴. Al novembre del mateix any, Mn. Villalonga es trobava encara en condicions de regir la capella i demanà permís per a cantar *ad cantus organi* en les exèquies del seu company músic Miquel Dalmau²⁵. Al març del 1592 tornà a cantar la Passió el Dimecres Sant, però el 26 d'aquest mes va haver de ser substituït pel canonge Callar en la direcció dels capellans i dels músics que s'incorporaven en algunes festivitats, i fou també rellevat de l'ensenyament dels infants²⁶. Tot i això, malgrat el seu servei irregular, al març del 1595 tractà amb el canonge Loscos i amb els preveres sobre els beneficiats per la Passió, fet possiblement relacionat amb el projecte del 31 de març sobre l'ús regulat i permanent de la música dels ministrils, la meitat dels sous de la qual seria pagada pels jurats i l'altra meitat aniria a càrrec del Capítol i del Sr. Bisbe²⁷. És a dir, que s'estava discutint sobre la possibilitat de crear places fixes per als instrumentistes que col·laboraven regularment amb la Capella. Aquesta mesura es consolidà a l'abril de 1595, amb l'agraïment del Capítol al Consell General per voler satisfer la meitat del salari dels músics i accedir a pagar la seva part dels delmes dels fruits, comproment-se amb l'aportació de 100 lliures per a pagar el salari dels ministrils²⁸. Són condicions amb les quals els músics no sempre estigueren d'acord, cosa que obligà Villalonga a notificar-ho al Capítol el 10 de maig, en una exposició en la qual es lamentava que alguns músics no volien cantar a la Capella²⁹. Finalment, per a solucionar la situació, el 9 d'agost es decidí donar 10 lliures als ministrils.

La calma tornà a la capella al mes de gener de 1596 amb l'acord dels jurats sobre el pacte dels ministrils³⁰. Tot i això, la inestabilitat provocada per la manca de presència de Pau Villalonga motivà el Capítol per demanar a Antoni Vicens que assumís les funcions de mestre de capella, i li assignà el 31 gener un salari de 80 lliures, més 16 per lloguer de casa³¹, mentre Mn. Villalonga continuava encara percebent les seves 50 lliures com a mestre de capella³². Vicens assumí també l'ensenyament dels infants de cor, que alhora feien instrument, i aquest mateix any, el 4 d'abril, el Capítol acordà elegir cada any un Protector de la música³³.

20. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1573-84) ?. Lo. 12. f. 12

21. ACM. Llibre de Sagristia (1584). fol. 138.

22. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1584-91). fol. 63.

23. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1584-91). fol. 78.

24. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1584-91). fol. 123.

25. ACM. Llibre d'Actes capitulars (1584-91). fol. 138v., 139.

26. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 51v.

27. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 115.

28. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 119.

29. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 120, 120v.

30. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 150.

31. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 151v.

32. ACM. Llibre de Claveria 1597. fol. 61v.

33. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 157.

El 21 març 1597, Mn. Villalonga encara canta la Passió amb els altres cantors, però el 3 de març de 1600, Mn. Pau Villalonga, malalt i vell, suplica de ser substituït, i queda elegit Mn. Gabriel Pasqual³⁴. Al juliol de 1603, Mn. Pau Villalonga encara compleix algunes funcions musicals, i el Capítol li recorda que ha de tenir cura dels infants del cor com feia quan era mestre de capella, raó per la qual se li deixa el salari. No sempre el rebia amb regularitat, ja que al febrer de 1605, el Capítol reclamà que se li donessin, per amor de Déu, deu lliures com a prevere i domer, i a l'agost de 1607 tornà a reclamar que es donessin les distribucions al venerable Pau Villalonga, atesa la seva indisposició³⁵.

Després de la retirada definitiva de totes les funcions i responsabilitats musicals de la Seu, el mestre, molt envellit, i havent-li estat administrat novament el viàtic el 3 de novembre de 1607³⁶, es recloué a casa seva, a la illeta de Mn. Thomas Dezbach³⁷, acollit als privilegis de la *Gracia tercera* atorgats pel Capítol el 3 de març de 1609³⁸. Hem de suposar que el mestre morí el 28 d'aquest mes, ja que el 29 es preparà la capella ardent i el 30 es celebrà la missa conventual en les exèquies que la Seu li dedicà³⁹.

2. La Capella musical de la Seu de Mallorca en temps de Villalonga (Romà Escalas)

Estudis anteriors han precedit aquest text, entre els quals cal esmentar especialment els de Joan Parets i Serra⁴⁰ i J. Rosselló⁴¹; tot i això, noves dades ens aporten un caramull important d'informació sobre el paper cabdal que Pau Villalonga va desenvolupar a la Capella de la Catedral. A continuació presentem aquesta informació ordenada cronològicament a fi de poder treure'n conclusions fonamentals per a la història de la música mallorquina.

Ja en els primers documents del juliol de 1472, referits a les activitats musicals a la Seu de Mallorca, apareixen cantors dirigits pel mestre de cant Bernat Piris⁴², el repertori dels quals hem de suposar que estava limitat estrictament al cant pla. Aquesta tradició es manté encara al segle següent, ja que l'any 1533 el *mestre de cant pla* Miquel Felip encara exerceix les mateixes funcions que els seus antecessors⁴³. És una situació ben diferent de la que trobem a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona en la mateixa època, on tres anys més tard, el 1563, Pau Villalonga exerceix com a *mestre de cants*, càrrec que al·ludeix a la responsabilitat sobre la direcció i ensenyament del *cant pla* o monòdic i el cant polifònic, anomenat *cant d'orgue*.

34. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1592-03). fol. 301v.

35. ACM. Llibre de determinacions capitulars (1604-20). fol. 155.

36. ACM. Llibre de Sagristia (1607). fol. 148v.

37. J. RAMIS DE AYREFLOR. *Catastro de la Ciudad de Mallorca* (1576). Spec 122, 123.

38. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 211.

39. ACM. Llibre de Sagristia (1609). fol. 60.

40. PARETS, J.: «Notes per a la història de la música a Mallorca». *Butlletí de la Societat Arqueològica Lul·liana*, 56 (2000), pàg. 421; PARETS, J. i altres: *La música en la Catedral de Mallorca* (Coordinació: Aina Pasqual), Palma, 1995.

41. ROSSELLÓ, J.: «La capella de música de la Seu. Aproximació històrica». *Butlletí de la Societat Arqueològica Lul·liana*, 50 (1994).

42. Repertori, 119. 27.07.1472

43. Llibre de determinacions Capitulars (1529-49). fol. 65v

L'any 1664, el Capítol de la Seu de Mallorca emprèn una nova orientació musical del culte en nomenar a Pau Villalonga mestre de capella⁴⁴, hem de suposar que amb les mateixes responsabilitats i competències que tenia a Barcelona. És a dir, el nou mestre introduiria per primera vegada el cant polifònic a la Capella de la Seu, funció que no restaria cap responsabilitat al *primatxer* o *precentor* en la seva funció específica de la direcció de la part de cant pla del servei. Finalment s'unifiquen els dos càrrecs el 9 de juliol de 1572, amb l'acceptació per part del Capítol de la primatxeria de Mn. Villalonga⁴⁵, que s'afegia a les competències del mestre. Tot i aquests canvis evidents, no trobem un primer registre escrit que faci referència al cant polifònic a la Seu de Mallorca fins al novembre de 1586, quan Mn. Villalonga demana permís per a cantar «*ad cantus organi*» en les exèquies de Miquel Dalmau, músic⁴⁶.

En aquest període, entre 1664 i 1575, les funcions musicals de la capella es desenvolupen sense que cap registre escrit faci al·lusió a l'ús dels instruments, fins que el 1576 el Capítol demana a X. Company que proveeixi de músics la Capella de la Seu⁴⁷. Aquest fet no presuposa la seva inexistència, sinó que indica que la seva col·laboració es limitava a ocasions especials, i naturalment sempre associades amb el cant polifònic. Tot i això, les bones veus no deixen de ser la base sonora de la Capella i són especialment preuades i escasses, cosa que creava més d'un conflicte⁴⁸ com el del gener de 1584, en què Mn. Villalonga es lamenta i notifica al Capítol que li han estat sostrets per religiosos dos minyons del cor, molt necessaris per al servei de la Seu.

Cap al 1586, les ocupacions i responsabilitats del mestre de capella s'incrementen amb la major activitat musical derivada del nou repertori polifònic, situació que induirà el Mestre a recolzar-se en col·laboradors. En l'ensenyament del cant pla és assistit per Antoni Vicens: es demostra quan el canonge Callar li dóna *un llibre dels antics per a aquesta funció*⁴⁹, és a dir, un llibre en pergamí de cant gregorià. En el mateix any, la polifonia és tan usual que fins i tot Mn. Villalonga demana permís per a cantar *ad cantus organi* en les exèquies del seu músic Miquel Dalmau⁵⁰, que havia servit molts anys a la Capella. Les necessitats del nou cant exigien un increment de músics, anomenats *ministrils*, i del seu nivell tècnic, situació que aviat es manifestà amb la reclamació al Capítol d'incrementar la paga dels músics, als quals només se'ls retribuïen les funcions aïllades i especials, amb salaris convinguts amb la mediació de la Universitat del Regne⁵¹. Finalment, al març de 1595 es fa la proposta en ferm d'incorporar de forma fixa la música dels ministrils, situació que es regularitza l'1 de maig de 1595, quan el Capítol acorda aportar 100 lliures per pagar-los els salaris⁵². Malgrat tot, aquesta quantitat, un cop repartida, es considerarà insuficient, i s'incrementà fins que pertocaven 10 lliures per ministril⁵³, xifra que ens indica que la cobla estava integrada per més de deu músics.

44. Llibre de determinacions Capitulars (1560-66). fol. 218

45. ACM Llibre de Sagristia (1572). fol. 57v.

46. ACM. Llibre de determinacions Capitulars (1584-91). fol. 138v., 139.

47. ACM. Llibre d'Actes Capitulars. (1574-79) fol. 89

48. ACM. Llibre de determinacions Capitulars (1584-91). fol. 11v.

49. ACM. Llibre d'Actes Capitulars (1584-91). fol. 123.

50. ACM. Llibre d'Actes Capitulars (1584-91). fol. 138v, 139.

51. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 115.

52. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 119v.

53. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 131v, 150.

El 31 de gener de 1596 es contractà Antoni Vicens com a nou mestre de capella, amb un salari de 80 lliures i 16 per lloguer de casa⁵⁴. Hem de suposar que Mn. Pau Villalonga ha estat rellevat de les seves funcions per motius de vellesa i salut, malgrat que manté l'antic salari de mestre de capella de 50 lliures, ja que figura solament com a tenor entre els cantors. En el mateix document es parla de l'organista i s'especifica la llista dels altres cantors i músics, amb els noms següents:

Baixos:

Rvdm. Dyonisium Oliver presbiterum

Rvdm. Anthoniom Cabot presbiterum

Rvdm. Johanem Pi presbiterum

Gabrielem Ribes

Honorabilem Morla bibliopola

Tenors:

R. Paulum Vilalonga presbiterum

R. Anthonium Puiol

Honor. Antonium Vicens

R. Jacobum Verger

Honor. Michaellem Company

Contralts:

R. Franciscum Bordoy presbiterum

R. Joannem Antonium Segui

R. Gabrielelem Alcanis

Michaellem Lebrers

Honor. Nicholaus Mercadal

Tiples:

Pueros inservientes choro / pueris musicis (infants de cor)

En aquest any la capella està formada per almenys 17 cantors, entre els quals n'hi havia que també tocaven instruments, més els ministrils d'instrument sol, generalment externs. No és d'estranyar el que alguns cantors fossin també instrumentistes, ja que els infants del cor rebien formació instrumental, tal com revela una acta del març de 1596 en què Antoni Vicens, mestre de capella, és el responsable d'ensenyar i assignar els instruments als infants, amb permís del Sr. Bisbe⁵⁵. El mateix any, el Capítol acordà elegir un *protector de la música*⁵⁶, probablement perquè la personalitat del nou mestre no era prou rellevant i, com que havia d'atendre les funcions d'ensenyament dels infants de cor, s'acordà fer un tracte amb Mn. Antoni Cabot per a ensenyar també el cant a diversos preveres.

A pesar dels moments baixos, a causa de la retirada de Pau Villalonga, el 1597 s'inicia un període d'estabilitat amb la 'música novament constituïda'⁵⁷, en el qual l'ús dels instruments està ben consolidat. El mateix any es comprà un baixó i, com que el salari dels músics

54. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 151v.

55. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 156.

56. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 157.

57. ACM. Llibre de Clavaria (1597). fol. 31v.

representava una despesa assumida com a ordinària, s'acordà d'anotar-lo en el llibre corresponent⁵⁸. El sonador de baixó, el reverend Gabriel Ribes, tot i estar adscrit a la capella, tenia un salari extra de 5 lliures per la seva responsabilitat en el suport de les veus. El 1598, a causa de problemes interns, hagué de ser expulsat i fou substituït per X. Garcia, a qui s'augmentà el sou, i uns anys més tard seria substituït pel seu fill. El mateix any, per a renovació de veus, per causa de defunció, es convocaren oposicions i es feren exàmens, amb preferència pels eclesiàstics⁵⁹. També es substituïren els infants que mudaven la veu, els quals cobraren una petita indemnització.

Amb els canvis d'estil musical del final de segle, orientats cap al Barroc, la música de la Capella exigia instrumentacions per a obtenir sons diferents i noves funcions musicals. Així, al juny de 1599 un devot pagà la contractació d'*arpa et violi* per a la processó de Corpus⁶⁰, fet que ens indica que l'arpa s'havia incorporat en les funcions harmòniques de l'acompanyament i el baix continu, i el violí competia en les veus agudes amb les cornetes renaixentistes dels ministrers tradicionals. Malgrat la incorporació eventual de músics externs, les restriccions per als músics i cantors propis eren rigoroses, com passava a totes les capelles de l'època, especialment pel que fa a les actuacions externes individuals, prohibides pel Capítol des del mes d'abril de 1600⁶¹. Aquesta situació no exclouïa que la Capella completa pogués fer actuacions fora de la Seu sota la direcció del seu mestre. Mitjançant aquest document, ens assabentem que la Capella disposava en aquest temps de ministrers de '*tubam, cornum et baxo*', referint-se al sacabutx, la corneta i el baixó⁶² com a instruments de vent amb broquet, juntament amb el baixó de canya.

El 25 de maig de 1600, el canonge Gil i el sagristà tracten amb el bisbe d'una possible reforma de la música, gestió que en el mes de juny continuaran els canonges Dagà i Garau i el *protector d'aniversaris*⁶³. No sabem exactament en què devia basar-se la proposta de reforma, però és lògic pensar que els nous estils i instrumentacions demanaven una ampliació de la plantilla de ministrils, com es reflecteix en les col·laboracions d'arpes i violins, i en la presència d'un músic de corneta renaixentista el 1601⁶⁴.

Aquests col·laboradors, ministrils seglars, amb salaris molt baixos i poc considerats, havien d'actuar amb altres institucions, com la Universitat, per a incrementar els seus ingressos. Fins i tot els mestres de capella retirats, com és el cas de Mn. Pau Villalonga, per a subsistir han de conservar el salari prenent cura dels infants del cor, obligació que ja tenien quan exercien de mestre de capella.

El 23 gener de 1604 són elegits Jaume Viguet i Sebastià Carbonell per a la plaça de contract⁶⁵, vacant en la música dels cors, i X. Garcia demana la plaça del ministril Cifre, vacant

58. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 179v.

59. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 249v, 250.

60. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 268.

61. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 305

62. Malgrat que en el document ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 353, l'anomena en llatí '*tibicem sive la corneta*'.

63. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 306v.

64. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1592-1603). fol. 353.

65. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 2.

per renúncia, perquè sigui ocupada per el seu fill⁶⁶. El mateix any, atesa la manca de les 90 lliures que pagava el Sr. Bisbe, el Capítol determina no innovar gens en la música⁶⁷. Aquesta situació crea conflictes interns i al mes de novembre es determina que el canonge Gual, protector de la música, es faci càrrec dels problemes. En conseqüència, el 1605 es tornen a contractar alguns ministrils per a l'exposició de la Vera Creu⁶⁸, però el Dijous Sant s'oficia amb música simple i no de «dos cors»⁶⁹, suposem que per la reducció encara vigent del pressupost, situació que es normalitza al mes de setembre, quan el bisbe comunica la seva contribució en el salari dels músics que canten a *doble cor*⁷⁰. En aquests dies, el Capítol autoritza Miquel Pasqual per a ensenyar cant.

Tot i que des de 1607 molts instrumentistes perceben ja un salari fix, com és el cas del corneta⁷¹, la participació d'instrumentistes i solistes vocals eventuals encara continua: es contracta aquest any el Magnífic Pere Moll, músic i jurista, que toqui l'arpa en la processó del Corpus⁷²; a l'agost, el músic Cristòfor Peris Maldonado per a cantar de solista amb l'orgue⁷³, i un any més tard es contracta l'eunuc *Bartolome Gonzales* per a cantar amb les altres veus de la Capella⁷⁴. L'organista solia ser un músic de més categoria, que participava en els assaigs i en els arranjaments. És el cas de Miquel Pasqual, prevere organista i mestre de cant, al qual se li encarregà que *acomodi lo paper a lo que sona lo orgua les vespres a dos cors*⁷⁵.

Després de la retirada definitiva de les funcions musicals de la Seu de Mn. Pau Villalonga, a qui s'administrà novament el viàtic el 3 de novembre de 1607⁷⁶, Mn. Miquel Ferragut fou nomenat, al mes de febrer de 1608, nou mestre de música⁷⁷. Com que la situació no millorava, aviat es revifaren els antics conflictes, de manera que el canonge protector de la música hagué de demanar explicacions sobre els músics que pertorbaven la capella i exigir al mestre que els expulsés⁷⁸. El conflicte provocà la seva renúncia al càrrec. Mort Pau Villalonga el 28 de març de 1709⁷⁹, es convocà de nou la plaça, vetllada per tècnics de la capella, els quals designaren Mn. Gabriel Pasqual com a primatxer i successor definitiu d'aquest il·lustre mestre⁸⁰.

66. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 25.

67. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 12.

68. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 40.

69. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 41.

70. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 71v., 72.

71. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 161.

72. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 147.

73. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 154.

74. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 190.

75. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 170.

76. ACM. Llibre de Sagristia (1607). fol. 148v.

77. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 178.

78. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 177.

79. ACM. Llibre de Sagristia (1609). fol. 60.

80. ACM. Llibre de Determinacions Capitulars (1504-1620). fol. 213v.

Part III

La transcripció del manuscrit

1. Metodologia de la reconstrucció de la música

La versió actual de la transcripció del *Llibre de faristol de Pau Villalonga* ens presenta el resultat assolit en el procés de reconstrucció i recuperació d'unes obres del nostre patrimoni musical que fins ara es donaven per perdudes perquè es consideraven il·legibles, atès l'estat precari de conservació del manuscrit. El llibre, malgrat la bona voluntat de les restauracions, havia perdut una part important del contingut per l'acció corrosiva de les tintes (fig. 5).

Els procediments i el calendari seguits en el procés de recuperació d'aquestes obres es descriuran a continuació. Tots els processos s'han recolzat en una metodologia precisa i uniforme, basada en la reconstrucció de les imatges de l'original amb la tècnica de capes del programa Photoshop i la previsió de notes il·legibles amb l'aplicació del programa de Comparació de Pautes Melòdiques⁸¹, creat especialment per a aquest projecte.

Fig. 5: Estat de conservació d'una veu de l'*altus* (Sanctus de la Missa), foli 59.

81. Aplicació d'Excel, dissenyada per Romà Escalas.

2. Inici i desenvolupament general dels processos de transcripció

El 10 octubre de 2004, Romà Escalas i Llimona, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans i vicepresident de la Societat Catalana de Musicologia, sol·licita a l'Institut, en la convocatòria de projectes de recerca de 2005-2007, l'atorgació d'un pressupost per a finançar el projecte anomenat *El Llibre de Faristol de Pau Villalonga*, com a recerca aplicada a un tema referent als Països Catalans. Els objectius principals del projecte serien la descripció del manuscrit, l'estudi codicològic, la identificació de les obres, la preparació de la transcripció i la publicació de les obres musicals del *Llibre de Faristol de Pau Villalonga*, cantoral polifònic del segle XVI que es troba a la Seu de Palma de Mallorca. El projecte, dirigit per Romà Escalas, tindria una durada aproximada de dos anys i comptaria amb la col·laboració de Joaquim Garrigosa i Massana, com a tutor de la Societat de Musicologia, i amb l'equip de recerca integrat per Emili Ros i Fàbregas, Josep Maria Gregori i Cifré i Francesc Crespí i Cañellas.

El projecte és aprovat el 20 de gener de 2005 per la comissió científica de l'Institut d'Estudis Catalans i a principi d'aquest mateix mes Francesc Crespí i Romà Escalas inicien l'estudi de la primera part del manuscrit, basant-se en materials propis: les transcripcions ja realitzades per Francesc Crespí (descrites a la primera taula de continguts) i les fotocòpies facilitades uns anys abans pel canonge arxiver de la Seu de Palma Baltasar Coll.

Aquest primer pas ens permeté catalogar el contingut musical exacte del manuscrit, establir-ne la paginació correcta i descriure'n les obres musicals següents, excloent-ne les que adapten la mateixa música a textos diferents:

1. Magnificat veus: Fecit potentiam, Esurientes, Sicut locutus est, Sicut erat in principio.
2. Qui pascis inter illa
3. Sermone blando: in festo apostolorum et sanctae crucis
4. Hi sunt quos
5. Colladamus venerantes. In festo S. Michaelis et Corporis Christi, novis datus (la mateixa música)
6. Salve sancta parens
7. Dico ego opera mea. (In festo Assumptionis)
8. Magnificat. 8è to: Et exultavit, Fecit potentiam, Esurientes a 3, Sicut locutus est
9. Illud ave / Ave Maris stella
10. Magnificat 4t to: Et exultavit, Fecit potentiam, Esurientes a 3, Sicut locutus est, Sicut erat in principio
11. Magnificat. 6è to: Et exultavit, Quia fecit, Fecit potentiam, Esurientes a 3, Sicut locutus est, Sicut erat in principio
12. Procul recedant
13. Quia viderunt
14. Salve regina
15. O beate Sebastiane (Antífona)
16. Missa: Kyrie (incomplet), Christe, Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus a 3, Hosanna, Agnus Dei
17. Qui plus prudens
18. Qui paraclitus / Estrofa del Veni Creator
19. Ave regina coelorum

Més tard vam sol·licitar per escrit al president del Capítol de la Seu de Mallorca el permís oficial per a accedir al manuscrit, microfilm-lo i digitalitzar-lo en color, a fi d'iniciar l'estudi codicològic, valorar-ne l'estat de conservació i treballar en l'estudi i en les transcripcions de les obres musicals. Paral·lelament, Romà Escalas va dissenyar i adaptar els algorismes de pautes de probabilitat, aplicades als fitxers Pautes*.xls, per determinar l'orientació dels moviments melòdics i facilitar les decisions sobre notes il·legibles (veg. annex II), segons els criteris de Knud Jeppesen⁸², i aplicant-los a l'anàlisi de les obres *Ave regina 1*, *Ave regina 2* i *Esurientes 1*.

Al principi van sorgir algunes dificultats amb la sol·licitud al president del Capítol de la Seu de Mallorca del permís oficial per a accedir al manuscrit i amb la recepció del material informàtic i del programari demanats a l'IEC, indispensables per a la transcripció. Finalment, el 3 de març, el Capítol de la Catedral certifica per escrit els permisos sol·licitats i s'excusa del retard, degut a una operació de l'arxiver. Mentrestant, vàrem continuar la transcripció 'manual' de les obres fotocopiades. Bernat Cabré s'encarregà de la informatització en Finale de les obres ja transcrites per Fancesc Crespi, seguint el procés editorial de reducció de valors a la meitat i amb notes sense lligadures entre compassos diferents. En aquests dies es van recuperar els fragments de calcs sobre paper de ceba corresponents a les obres del manuscrits i procedents dels descendents del restaurador que hi havia treballat a Madrid. A partir del 4 de juny es féu, durant tres dies, una microfilmació i una digitalització del manuscrit sencer a l'Arxiu Capitular a la Seu de Mallorca, amb l'equip traslladat per Hybrid-Photo des de Barcelona fins a Palma, i al mes de juliol l'IEC ens subministrà finalment el nou ordinador portàtil, model PG722EA, amb el programari de l'IEC instal·lat. Amb la instal·lació del programa Photoshop i els fitxers PDF del manuscrit, s'inicià la digitalització dels calcs recuperats de la restauració i la seva associació, amb tècnica de capes, a les pàgines digitalitzades⁸³, com es pot apreciar amb les imatges de les figures 6 i 7. Les transcripcions es dividiren en dues fases: la de la notació musical, molt més complexa i llarga, i la del text, que generalment s'ha conservat més llegible a sota dels pentagrames i es pot reconstruir a partir dels reculls de textos litúrgics usuals.

Fig. 6: Altus del Sanctus (Missa), fol. 59. Fig. 7: Altus del fol. 59 amb el calc superposat

82. JEPPESEN, K; *The Style of Palestrina and the Dissonance*. New York, 1945.

83. Els fitxers de reconstrucció resultants es distingiran pel sufix '+ceba'.

La primera obra que es transcriví a partir de reconstrucció de l'original va ser el Kirie I de la Missa, a l'agost de 2005, aplicant les capes de Photoshop i la comprovació amb el programa de 'Pautes melòdiques'. A continuació descriurem el desenvolupament dels diferents processos de la transcripció i de l'estudi del manuscrit, seguint un l'ordre cronològic de les realitzacions, recollits amb detall en els registres dels diaris de recerca.

Malauradament, aviat vam comprovar que els calcs ens donarien problemes i moltes hores de feina imprevistes, ja que presentaven sovint valors poc exactes amb ritmes impossibles, l'armadura de la clau mal posada i algunes claus inicials fora de lloc, i en alguns casos, desplaçaments notables respecte a l'original, possiblement a causa del fet que el copista dels calcs no devia conèixer gaire bé la notació mesurada blanca, i a més ja treballava sobre paper foradat. Aquesta situació provocà que el 7 de setembre de 2006 no estiguessin encara finalitzades les transcripcions musicals. Tot i això, s'organitzà un viatge a Mallorca per a escanejar i ordenar amb dues màquines, la meua i la de Francesc Crespí, totes les fitxes i registres procedents de l'Arxiu Capitular de Mallorca recopilades per Baltasar Coll, a fi de preparar els textos introductoris. El procés, a casa seva, va consistir a recollir-les, durant dos dies, en fitxers d'imatge, ja que el programari de reconeixement òptic de caràcters (OCR) no reconeixia prou bé els caràcters de la màquina d'escriure antiga. Al mes de setembre mateix ens traslladàrem a l'Arxiu Capitular amb Emili Ros per revisar el manuscrit original, estudi que donà com a resultat la troballa de les filigranes i les seves posicions i mides, l'estudi i la discussió del contingut de la taula final, que llista obres amb títols que no es corresponen amb l'incipit del text de l'obra musical.

L'estat de la transcripció el dia 3 de desembre de 2006 és de 49 peces transcrites; 9, amb text. Calia concentrar esforços en la transcripció del text, però fins el 20 d'abril de 2007 no es pogueren iniciar les adaptacions dels nous textos a les obres musicals ja transcrites.

El 24 de febrer del 2007 es tornà a fer balanç de la situació de les transcripcions, amb els resultats recollits al Diari de Recerca, la qual ens presentava, en resum, la situació següent:

Transcripció	peces	
Versió en Finale	19	
Manca passar a Finale	6	
Manca revisar text	6	
Sense text	60	(de 6, cal primer revisar música)
Revisar música	9	

Per als processos que varen continuar, es prengueren les decisions editorials següents:

- Opció d'ortografia en català actual: Pau Villalonga.
- Transcripció en claus modernes.
- Conservar els signes de proporció.
- Afegir els incípits en notació original.
- Format: sense reducció dels valors de les notes i els pentagrames amb *mensurstricht*.
- Repeticions del text en cursiva.
- Passar a valors originals, compàs de 2/2 amb *mensurstricht* (1 h per peça).

– Situació de les reduccions a 1/2: 22 obres, caldrà retornar 45 obres a valors originals.

Aixó comportà una nova distribució de feines:

Bernat: Operar amb el 1r magníficat.
Operar amb el magníficat 4t to.

Romà: Revisar la música del magníficat 6è to.
Revisar la música de la missa.
Posar text a la missa.

Obres sense text: reducció / mesures.

Francesc: posar textos.

Es decidí també actualitzar setmanalment la taula d'estat de les treballs i el procés d'enregistrament de còpies de seguretat en CD. En aquesta data s'havien desat els següents discs amb còpies:

CRD	Num eració	Sub No	Tipus	Contingut general	Data Enregistr ament
Pau Villalonga i altres	50	1,2	CDR	Arxiu Catedral Palma: 26 a 52. PDF	27.06.05
Pau Villalonga i altres	50	1	CDR	Arxiu Catedral Palma: 1 a 25. PDF	27.06.05
Pau Villalonga i altres	51	1	CDR	Arxiu Catedral Palma: 26 a 52.TIF	27.06.05
Pau Villalonga i altres	51	1	CDR	Arxiu Catedral Palma: 1 a 25. TIF	27.06.05
Villalonga Coepa	52	1,2	CDR	Papers de ceba de F. Crespí escanejats	Jul 2005
VILLALONGA Transcripcions 01	72	1	CDR	Transcripcions a Finale 05, sense text de B. Cabré. Fins a juny 2006	Abr. 2006
Villalonga Reconstruccions 2	78	2	Multi	Missa 2 / Altres: Procul i Salve	17.02.07
Villalonga Reconstruccions 1	78	1	CDR	Missa 1	
Baltasar Coll	79	1	CDR	Fitxes de les Actes Capitulars i diversos escanejats	març -07

A continuació, segueix una relació exacta dels fitxers en Finale copiats per Bernat Cabré:

Núm.	Fitxer en FINALE	Data , hora, mida
01.1	Fecit potentiam.MUS	06/03/2006 19:27 114.914
01.2	Esurientes.MUS	06/03/2006 19:29 120.186
01.3	Sicut locutus est.MUS	18/01/2006 22:46 119.036
01.4	Sicut erat.MUS	27/02/2006 18:59 122.544
02.	Qui pascis inter lilia.MUS	19/02/2006 16:48 120.256
03.	Sermone blando.MUS	19/02/2006 16:48 118.659
04.	Mi sunt quos retinens.MUS	19/02/2006 18:13 120.161
05.	Collaudamus venerantes.MUS	06/03/2006 19:31 119.468
06.	Salve sancta parens.MUS	27/02/2006 18:54 119.620
07.	Dico ego.MUS	27/02/2006 19:03 117.365
08.1	Et exultavit.MUS	27/02/2006 19:07 119.397
08.2	Quia fecit.MUS	27/02/2006 19:08 117.971
08.3	Fecit potentiam.MUS	06/03/2006 19:32 118.999
09.	Sumens illud ave.MUS	06/03/2006 19:33 115.395
10.01	Et exultavit.MUS	03/03/2006 19:09 117.248
10.02	Fecit potentiam.MUS	03/03/2006 19:11 117.020
10.03	Quia fecit.MUS	06/03/2006 19:34 119.014
10.04	Esurientes.MUS	03/03/2006 19:11 118.714
10.05	Sicut locutus est.MUS	03/03/2006 19:12 118.637
10.06	Sicut erat in principio.MUS	03/03/2006 19:12 120.447
11.01	Et exultavit.MUS	03/03/2006 19:16 114.428
11.02	Quia fecit.MUS	03/03/2006 19:20 113.995
11.03	Fecit potentiam.MUS	06/03/2006 19:35 115.097
11.04	Esurientes.MUS	03/03/2006 19:37 114.686
11.05	Sicut locutus est.MUS	03/03/2006 19:43 115.736
12.	Lumen ad revelationem.MUS	03/03/2006 19:52 115.095
13.	Quia viderunt.MUS	06/03/2006 18:35 116.086
15.	O beate Sebastiane.MUS	06/03/2006 18:56 124.926
17.	Qui pius prudens.MUS	06/03/2006 19:04 120.360
18.	Qui paraclitus diceris.MUS	06/03/2006 19:10 119.713
19.	Ave regina coelorum.MUS	06/03/2006 19:24 127.476
	PDF	11/04/2006 08:46

En el mateix mes de març, s'establí la metodologia de revisió següent:

1. Incrementar compassos (30)
2. Eliminar notes excedents (convertir en síncopes)
3. Eliminar *mensurstricht*:
Group attributes: v use alternate normal
v only on staves

4. Passar a 2/2:

Mass edit / canviar a 2/2

rebar

note spacing

5. Valors originals:

Mass edit: Change duration a 200%

Page layout: fit music

A l'abril de 2007 instal·lem la impressora i el programa PDF Converter per passar els fitxers a PDF i llegir-los amb l'Acrobat, ja que són fitxers més universals i amb la meitat de pes. Per fer aquestes operacions arribarem als acords següents, a fi de resoldre els afers pendents:

1. Aclarir si BC ha posat text al 1r magníficat.
2. *Qui pascis* i *Sermone, Hi sunt, Collaudamus, Salve sancta*: Cesc, posar text.
3. *Dico ego*: preguntar a Bernat si ha passat el text.
4. Magníficat 8: preguntar Bernat si ha passat text a *Et exultavit* i *Quia fecit*
Falta posar text *Fecit potentiam, Esurientes* i *Sicut*
5. *Sumens*: falta posar el text
6. Magníficat 4t to, revisar el Finale
7. Magníficat a 6è to, falta posar els textos
8. *Procul*: acabat
9. *Quia viderunt*: falta posar el text
10. *Salve regina*: acabat
11. *O beate*: falta posar el text
16. Missa: llesta
17. *Qui pius*: BC, revisar el text
18. *Qui paraclitus*: falta posar el text
19. *Ave regina*: BC, Revisar el text.

A continuació, es van crear noves carpetes tipus REVISIÓ 2, per a incloure-hi altres carpetes tipus 'MAGNIFICAT A1', amb fitxers de treball del tipus 'A1 Fecit potentiam', en els quals s'havia de procedir a:

- revisar text i música
- No reduir valors
- Font de text: Times New Roman
- (Reducció de pàgina: 90 %)
- *Delete Staff groups* / posar *measurestricht* i claudàtor

Finalment, es creà la carpeta PRINT 2 per a guardar-hi els fitxers amb versió final revisada, amb noms tipus 'A1 Fecit potentiam'.

El 13 de maig del 2007 teníem ja copiats en PDF tots els fitxers 'Llestos RE' (magníficats, himnes i missa), a punt d'imprimir des de carpeta Print PDF 2, i s'imprimiren des del PDF totes les obres transcrits. Començarem a treballar amb l'aplicació ABBY Fine Reader per a transcriure les fitxes de Baltasar Coll. En el mateix mes, encara estàvem revisant la reconstrucció i transcripció del Magníficat 8, que presenta a l'*Esurientes* formes de notació singu-

lars: una lligadura *cum opposita proprietatis* seguida d'una Mínima, la qual s'ha d'interpretar com a *minor color* que agafa temps de la segona nota de la lligadura.

Al fol. 30v., amb el *Sicut locutus* apareix un *Sicut erat*. Com que hi manca la resta del bifoli (fol. 33 ?) només hi trobem les veus següents:

Sicut locutus	Sicut erat
Cantus	Cantus
Tenor	Resolutio quinta vox

Al final del mes s'imprimeix i faig còpia de la *Salve sancta parens* i esbrinem el text del *Quia fecit*:

Quia fecit mihi magna,
qui potens est
et sanctum nomen eius.

S'imprimeixen en PDF totes les obres transcrites i al començament del mes de juny s'enllesteix el *Collaudamus*, copiat al D 71/2 i amb còpia per a Crespí. Finalment, a començament de juliol de 2007 s'inicia la compilació i redacció dels textos inicials i la confecció del sumari, per a la publicació definitiva dels treballs de transcripció, els quals conclouren al mes d'octubre.

3. Procés de reconstrucció de les obres musicals

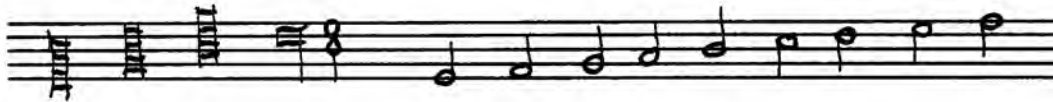
Abans d'iniciar les transcripcions, un primer estudi cal·ligràfic del manuscrit ens demostrà que des del *Kirie I* fins a la penúltima peça, en les quals s'hi troba sempre el signe de crida de l'extrem del pentagrama, amb el darrer traç en sentit ascendent (fig. 8), podem atribuir-ho a la mà d'un mateix copista, o a més d'un d'una mateixa escola.

Fig. 8: Crida principal

Aquests copistes mantenen una escriptura de les notes sempre clara i regular, amb mínimes amb cua ascendent, que a vegades es despengen 1/4 d'espai. Els finals de cada veu són marcats amb dues o tres barres verticals. Els punts de prolongació són intensos, ben col·locats i segurs. Els bemolls són molt clars i els caps de les notes, equidistants. Les pauses són clares, i el temps partit sempre està indicat amb un semicercle partit, C.

Les claus, les formes de notes i direcció de les cues es mantenen sempre amb cal·ligrafia precisa i constant:

Do 2a Do 3a Do 4a Fa 3a

En canvi, al darrer *Ave regina*, obra en la qual apareix un signe de crida diferent, la cal·ligrafia correspon a una època posterior, com es pot apreciar en les imatges de les figures 9 i 10.

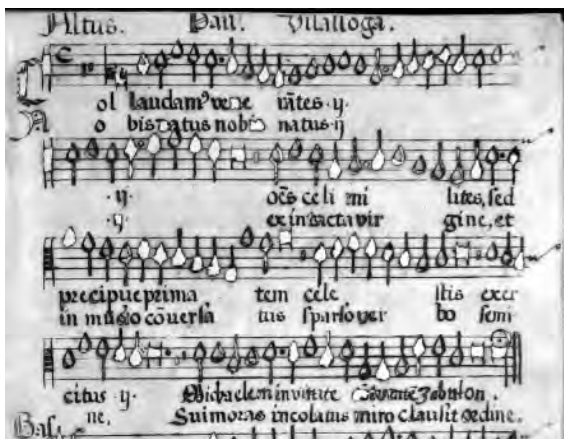

Fig. 9: *Collaudamus*, foli 23

Fig. 10: *Ave regina*, foli 68

Generalment ens hem guiat pels trets cal·ligràfics d'aquests primers copistes, especialment en començar la transcripció de les obres de la Missa, les quals ocupen una de les zones més malmeses del manuscrit: de la pàg. 49 a la 64. A l'abril de 2005, quan vam començar a reconstruir i transcriure la Missa, donant-li la major prioritat a causa de l'extensió i la complexitat que presenta, vam aplicar tots els recursos que descriurem a continuació.

En el *Kirie I* es van preparar les reconstruccions amb Photoshop, com en les altres parts de la missa, guiant-nos amb les localitzacions descrites a l'índex **Villa Acces.mdb**, en el qual la columna 'n' correspon a la identificació de l'obra, el 'fol.' a la foliació antiga, el PDF al fitxer d'imatge que conté la peça, 'ceb' ens identifica els calcs i en les altres columnes s'informa sobre l'estat de la transcripció.

n	fol.	PDF	text	ceb
P16	48	P2-5	Kyrie	48-a/b
P16	48v	P2-6	Christe	48v-a/b
P16	49	P2-6	Christe	49-a/b

El procés físic de reconstrucció comportà els passos següents:

1. Visualitzar el *Kirie* al portàtil (imatge P2-5).
2. Analitzar les dues veus, un *altus* en do en 3a i un *bassus* en fa en 4a.
3. Superposar-hi les dues capes de calc sobre paper de ceba (ceb), a i b, corresponents al fol 48, amb copiar i enganxar
4. Donar nom al fitxer nou: *Kirie I + ceba*
5. Obrir el programari de Finale des d'un altre ordinador i transcriure.

Cal remarcar la necessitat absoluta de treballar simultàniament amb dos ordinadors, un per a la imatge reconstruïda i l'altre per a les transcripcions.

En el cas del **Christe**, un cop localitzat a l'índex de **Villa Acces.mdb**:

1. Visualitzar: P2-6, obrint-lo amb el Photoshop
2. Constatar que es conserven les quatre veus, *cantus* en do en 1a., *tenor* en do en 4a, *altus* en do en 3a i un *bassus* en fa en 4a. El foli anterior conté pentagrames buits.
3. Obrir, copiar i enganxar els calcs de cada veu i desar amb el nom *Christe + ceba*. Fixem l'opacitat a 83.
4. Obrir *Finale* i transcriue: comencem pel *tenor*, ja que no presenta pauses inicials i això ens garanteix uns valors més exactes.
5. Revisar els valors de les notes a partir del que es transparenta a la pàgina del darrere.

En reprendre la transcripció del *Christe* vam deduir que l'*altus* entra després de 3 semibreus, i el baix, de 7 S + 1 mínima, ja que així el *cantus* i l'*altus* lliguen bastant bé fins al final. Un estudi de possibilitats de les pauses inicials de breu, semibreu i mínima, a fi d'encaixar les altres veus, ja que els calcs són absolutament poc fiables, ens fa assajar les solucions següents:

$$\begin{array}{l} \text{C1: } B+B = 4c \quad S+S = 2c \quad \mathbf{B+M = 2,5 c} \\ \text{C2:} \\ \text{A1: } B+M = 2,5c \quad B+B = 4 \quad S+S = 2 \\ \text{T1: } 0 \\ \text{B1: } L+M+B = 6,5 \quad B+M+S = 3,5 \quad L+S+M = 5,5 \end{array}$$

En afegir un *cantus 2* alternatiu vam suposar que als valors de la repetició del cant pla *re, mi, fa, sol, la, sol* inicial hi ha algun error de copista, ja que només les veus C, T i B es desenvolupen amb lògica i harmonia. Per tant, vam adoptar el *cantus 2* com a definitiu i, després d'ajustar les pauses i un parell de valors, encaixava bé amb la resta del contrapunt. Al cap d'un mes de treballs, varem considerar-la com a primera versió possible. Tot i això, en una nova revisió de l'encaix rítmic entre *cantus* i *altus* es decidí:

- Que el fa del *cantus* del compàs 7 és una M, ja que no es veuen restes de la *cauda*.
- Que el sol de l'*altus*, c.8 és una S: encara que el restaurador calca una M, podria ser una S.
- En els compassos 9 i 10 del *cantus*, la B de la ceba està dibuixada incorrectament, i interpretem un fa.

- Les pauses inicials del tenor s'han d'interpretar com a B+S.
- El baix entra amb tres pauses, igual que el tenor; per tant, la llei d'entrades no és consistent.
- En els calcs, si no es dibuixen els contorns de la nota buida, podria ser plena (M).

En el *Kirie II* seguim el mateix procediment, però en contrastar la transcripció amb el Photoshop P2-7, hi trobem bastants errors; per tant, desmembram la versió i continuem amb la veu amb menys pauses inicials. En una segona fase, hem ajustat les veus del *cantus*, l'*altus* i el *bassus*.

Apareixen problemes d'ajust amb l'*altus*, ja que la superposició de pentagrames de l'original amb els calcs és difícil a conseqüència del peraltatge del microfilm. És un error que apareix en altres obres i s'ha de tenir molt en compte. Finalment, havent revisat els espais buits i alguns valors, la versió *Kirie II b* resta com a bona.

La complexitat del Gloria, amb la distribució de les veus següent,

Do 1a si b	cantus	Do 3a	altus
Do 4a	tenor	Fa 3a	baix

amb el si bemoll només al *cantus* i un ús de la notació modal característic, ens demanà un tractament diferent i gens fàcil de solucionar. Després de les operacions inicials de reconstruir i guardar el fitxer Photoshop amb el nom *Gloria 1 + ceba* vingué la primera transcripció en Finale com a *Gloria 1*, la qual fou seguida de la transcripció de la continuació de les veus del *Gloria* ubicades en els folis següents, identificades amb els títols *Residuum*, de les quals es prepararen les reconstruccions d'acord amb l'índex de **Villa Acces.mdb**. Finalment en resultà la transcripció del *cantus* i l'*altus* com a fitxer *Gloria 2*.

Així vam finalitzar la transcripció de l'*altus*, comparant amb el *cantus*, però restava acabar el *residuum* del tenor. Vam imprimir l'arxiu còpia del *Glòria 1_2d*, el *Gloria baix i cant*, per marcar les notes segures del baix i del *cantus* i provar d'encaixar-les amb l'auxili d'una altra veu més fàcil de transcriure. Les notes segures, a partir dels PDF, es marquen amb retolador fluorescent. Les possibilitats noves, també més segures, amb llapis vermell.

Continuarem els treballs sobre una còpia anomenada *Gloria baix i cant 02*, sense el tenor. Depurant el resultat des de les versions 02 i 03, vam arribar a la versió final: *Gloria baix i cant 04*, després de revisar del compàs 50 al 60, contrastant amb la versió impresa i cercant més coherència general. S'acabà el *Gloria* el 3 setembre de 2006 en versió sense text, a l'abril del 2007 s'hi afegeix el text, i es feren encara correccions de les veus als compassos 79 i 166.

Les reconstruccions del *Credo* es varen realitzar al maig de 2006, en Photoshop, a partir de l'índex de la distribució de l'obra en els folis i calcs següents:

fol.	PDF	Títol	Calc
53v.	P2-11	Credo	53v-a/b
54	P2-11	Credo	54-a/b
54v.	P2-12	Credo	54v-a/b
55	P2-12	Credo	55-a/b
55v.	P2-13	Credo	55v-a/b
56	P2-13	Credo	56-a/b
56v.	P2-14	Credo	56v-a/b
57	P2-14	Credo	57-a/b
57v.	P2-15	Credo	57v-a/b
58	P2-15	Credo	58-a/b

Guardem la primera versió com a *Credo 1 + ceba*. Els calcs ens obliguen a comprimir-los notablement abans de copiar-los al manuscrit, perquè són molt grans. Hi apliquem una opacitat del 67 % sobre una saturació del 100 %.

Transcrivim el baix des de *Credo 1a+ceba*, amb el MS i una imatge superposada i transparent de pentagrama addicional. Segurament al *cantus* hi sobren pauses, el final amb baix està bé. Transcrivim T i B des de la fi en sentit retrògrad. Apareixen conflictes d'octaves al 3r. compàs. Al juliol fem correccions i el guardem com a *Credo 01 b*, després de transcriure *tenor* i *bassus*, des de la fi en sentit retrògrad, fins a encaixar-los amb l'inici i el *cantus*. Es tracen els pentagrames del *residuum* del *Credo* com a *Credo 02 05 i*, a partir del mateix PDF, els pentagrames del *Qui propter*, transcrit com a *Qui propter 01 05*.

Un mes més tard es reprèn la transcripció del *Credo*, treballant amb els fitxers que es relacionen a continuació:

Peça	fol.	PDF	Títol	Ceba	Photoshop	Finale	Text
P16	53v.	P2-11	Credo	53v-a/b	Credo01+ceba	Credo 01 b	
P16	54	P2-11	Credo	54-a/b	Credo01+ceba	Credo 01 b	
P16	54v.	P2-12	Credo	54v-a/b	Credo 2 +ceba	Credo 02 05	Lumen / Qui propter
P16	55	P2-12	Credo	55-a/b	Credo 2 +ceba	Credo 02 05	Lumen / Qui propter
P16	55v.	P2-13	Credo	55v-a/b	Credo 3 +ceba	Credo 03 05	Crucifixus
P16	56	P2-13	Credo	56-a/b	Credo 3 + ceba	Credo 03 05	Crucifixus
P16	56v.	P2-14	Credo	56v-a/b			
P16	57	P2-14	Credo	57-a/b			
P16	57v.	P2-15	Credo	57v-a/b			
P16	58	P2-15	Credo	58-a/b			

Però fins al novembre no vam disposar de transcripcions parcials que ens permetessin el muntatge d'una versió definitiva al fitxer *Credo v. 03*, la qual ocupà 346 compassos amb les separacions entre les seccions principals. Es revisà i s'hi afegí el text a l'abril de 2007.

Les transcripcions parcials resten guardades als fitxers de la taula següent:

text	n	fol.	PDF	ceb	Incipit text	Transcripció	no. comp	notes
Credo	P16	53v	P2-11	53v-a/b	Patrem omnipotentem	Credo 01c 05	63	
Credo	P16	54	P2-11	54-a/b	Patrem omnipotentem	Credo 01c 05	63	
					Residuum: lumen de			
Credo	P16	54v	P2-12	54v-a/b	lumine	Credo 02 05	26	
					Residuum: lumen de			
Credo	P16	55	P2-12	55-a/b	lumine	Credo 02 05	26	
Credo	P16	54v	P2-12	54v-a/b	Qui propter	Credo 02 05	59	a continuació
Credo	P16	55	P2-12	55-a/b	Qui propter	Credo 02 05	59	a continuació
Credo	P16	55v	P2-13	55v-a/b	Crucifixus	Credo 03 05 no	58	
Credo	P16	56	P2-13	56-a/b	Crucifixus	Credo 03 05 no	58	
Credo	P16	56v	P2-14	56v-a/b	Residuum: Iudicare	Credo 04 05	20	
Credo	P16	57	P2-14	57-a/b	Residuum: udicare	Credo 04 05	20	
Credo	P16	56v	P2-14	56v-a/b	Et in Spiritus	Et in Spiritum	50	
Credo	P16	57	P2-14	57-a/b	Et in Spiritus	Et in Spiritum	20	
					Residuum: Unam			
Credo	P16	57v	P2-15	57v-a/b	Sanctam	Unam Sanctas c	68	
					Residuum: Unam			
Credo	P16	58	P2-15	58-a/b	Sanctam	Unam Sanctas c	68	

La transcripció del *Sanctus* començà el 30 de novembre del 2006 amb la de les veus del *bassus*, del *tenor* i l'inici del *cantus*; l'*altus* presentava moltes dificultats de lectura i d'encaix amb les altres veus. En transcriure el *cantus* sencer veiérem que és monotemàtic i simètric. Això ens donà la clau per a corregir les altres veus. El *cantus* i el *tenor* tenen la mateixa mida i hi ha un cànon entre baix i *cantus*.

Un cop iniciada la segona part del *Sanctus*, *Pleni sunt*, vam notar que l'*altus* estava molt deformat i les altres veus tenien un excés de pauses inicials. Al compàs 43 transcrivírem en *tempus perfectus* i *prolatio imperfecta*, a partir del signe de proporció hemiòlica.

La preparació de la reconstrucció del *Benedictus* es realitzà un mes més tard, seguit de les de l'*Hosanna* i l'*Agnus*. D'aquest darrer, la primera part es troba amb l'*Hosanna* i els altres folis es van muntar com a *Agnus 2 + ceba* i *Agnus 3 + ceba*. La distribució de l'original i les reconstruccions va quedar així:

n	fol.	PDF	text	ceba	Reconstrucció	Transcripció
P16	61v	P2-19	Agnus Dei	61v a / b	Hosanna 1 + ceba	Agnus a 01
P16	62	P2-19	Agnus Dei	62 a / b	Hosanna 2 + ceba	Agnus a 01
P16	61v	P2-20	Agnus Dei	PV62V-1 / 2	Agnus 2 + ceba	Agnus a 01
P16	62	P2-20	Agnus Dei	PV63 - a / b	Agnus 2 + ceba	Agnus a 01
P16	63v	P2-21	Agnus Dei	PV63v a / b	Agnus 3 + ceba	Agnus a 01
P16	64	P2-21	Agnus Dei	PV64 - a / b	Agnus 3 + ceba	Agnus a 01

En iniciar la transcripció de l'*Agnus* a a 6 veus (*cantus, altus, tenor I, tenor II, bassus I i bassus II*), vam començar per la del *bassus I*, que només té música al primer verset, la qual es repeteix 3 vegades amb el text *Agnus dei...*, *Qui tollis* i *Miserere...* El *tenor* continua en la mateixa línia al foli 62. Transcrit el *residuum* del *cantus* i l'*altus* corresponents a l'*Agnus* (*Agnus... miserere*), vam acabar de transcriure les veus restants del *Sex vocibus, cantus* i *tenor*.

La distribució de les diferents parts de l'*Agnus* a cada foli és la següent:

Fol 61v.
Cantus: <i>Agnus dei</i> Tres línies amb 1 signe de repetició ·ij· ... rida
Tenor <i>Agnus dei</i> Tres línies amb 1 signe de repetició ·ij· ... rida
Fol 62 v
Cantus: Resuiduum 1 línia <i>miserere nobis</i> , 2 signes de repetició ·ij· final.
Cantus: Sex vocibus 1 línia <i>Agnus dei .S. Agnus dei .S.</i> <i>Qui tollis peccata mundi dona nobis pacem</i>
Tenor: Resuiduum 1 línia <i>miserere nobis</i> , 1 signe de repetició ·ij· <i>miserere nobis</i> ... final.
Tenor 4 línies <i>Agnus dei</i> + repetició <i>ui tollis peccata mundi</i> + repetició ... crida.

Fol 62
Altus <i>Agnus dei</i> Tres línies amb 1 signe de repetició ·ij· ... rida
Bassus <i>Agnus dei</i> signe de repetició ·ij· <i>Qui tollis peccata mundi miserere nobis</i> Dues línies amb pausa entre frases, ...rida
Tenor (continuació) 1 línia sense text ... rida
Fol 63
Altus. residuum: 1 línia <i>miserere nobis</i> , 1 signe de repetició ·ij· final.
Altus: Sex vocibus 4 línies <i>Agnus dei .S. Agnus dei</i> + 1 signe de repe- tició ·ij· <i>Agnus dei .S. Agnus dei</i> + 1 signe de repe- tició ·ij· ...rida.
Bassus: Resuiduum 1 línia <i>miserere nobis</i> , 1 signe de repetició ·ij· final.
Bassus 3 línies <i>Agnus dei</i> + repetició <i>qui tollis</i> + repetició <i>peccata mundi</i> ... crida.

Fol. 63v
Cantus: Resuiduum 1 línia dona nobis pacem, 1 signe de repetició ·ij· final.
Tenor: Resuiduum 3 línia qui tollis peccata 1 signe de repetició ·ij· mundi dona nobis pacem, 1 signe de repetició ·ij· dona nobis pacem final.

Fol. 64
Altus 3 línia qui tollis peccata mundi dona nobis pacem, 2 signes de repetició ·ij· dona nobis pacem / final.
Bassus 3 línies di, 1 signe de repetició ·ij· peccata mundi dona nobis pacem, 2 signes de repetició ·ij· ...dona nobis pacem Final.

En la reconstrucció de la *Salve regina*, la distribució en folis discontinus ens complicà la situació i l'edició dels fitxers resultants.

n	fol.	PDF	text	ceba	Reconstrucció	Trans.
N14	42v.	P2-1	Sicut erat /	Salve regina	42v 1 i 2	Sicut Salve v01 Salve v01
N14	44	P2-2	Salve regina		44 a i b	Salve 44 v01
N14	44v.	P2-3	Salve regina		44v 1 i 2	Salve 44v v01
N14	45	P2-3	Salve regina			Salve 44v v01

En iniciar la transcripció, com a fitxer *Salve v01*, del *cantus* i l'*altus*, mancava el foli següent amb les altres dues veus. Vam arribar a la transcripció de l'inici de la *Salve, Vita dulcedo* fins a *et spes nostra salve*, com a *Salve regina v02*, i continuàrem al foli 44v. amb *O clemens*, que donà el fitxer de transcripció *Salve regina b v01*. Continuàrem amb el foli 44, *Ad te suspiramus* seguit de *Et iesum*, com a *Salve regina a v01*, sempre partint de la música sobre els textos de versos parells, distribuïts de la forma següent:

<p>Salve regina Entre claudàtors = hi manca el text</p> <p>1 [Salve regina, mater misericordiae] f. 42v: Vita dulcedo, et spes nostra salve.</p> <p>2 [Ad te clamamus, exules filii Hevae] f 44: Ad te suspiramus gementes et flentes in hac lacrimarum valle.</p>
---

3. [Eia ergo, advocata nostra
illos tuos, misericordes oculos
ad nos converte.]

4. f. 44: Et Jesum, benedictum fructum ventris tui,
[nobis post hoc exsilium ostende]

5. f 44v.: O clemens, o pia, o dulcis virgo Maria

El 10 de juny del 2007, els arxius de les transcripcions definitives restaren ubicats al CD D 71 /2, a les carpetes següents:

PRINT 2:

Magnificat A1;

Acabat tot el Magnificat A1

A1 Esurientes

i I9 Sumens

Missa P16

P16 Agnus I

P16 Agnus II

P16 Benedictus

P16 Christe

P16 Credo

P16 Gloria

P16 Kirie I

P16 Kirie II

P16 Sanctus

Altres:

L2 Procul

N14 Salve regina

S19 Ave regina 3-5-07

R18 Qui paraclitus 4-5-07

Q17 Qui pius 4-5-07

O15 O beate Sebastiane 5-5-07

M13a Quia viderunt 5-5-07

M13b Lumen ad revelationem 5-5-07

I9 Sumens 11-5-07

PRINT 3:

Dico ego

Qui pascis

Sicut erat

Sicut locutus

Magnificat 8
Collaudamus
Salve Sancta parens

Finalment, al setembre de 2007 s'acaba de redactar el text introductori i l'estructura definitiva de la publicació.

4. Balanç final de la reconstrucció i autoria de les obres

El procés seguit en la reconstrucció de les obres musicals ha estat el mateix per a tot el manuscrit. Per aquesta raó només hem descrit, com a exemple, alguns dels passos de reconstrucció de la Missa i d'algunes obres més conflictives. Recordem que la resta de processos estan recollits, com ja hem comentat, al *Diari de recerca*, en el fitxer anomenat *Transcripció Villalonga.doc*, i tots els documents informàtics generats al llarg d'aquest projecte resten també en fitxers copiats en CD de seguretat.

Per a entendre millor la situació general que ens ofereix el manuscrit i per a facilitar que altres estudiosos puguin seguir el procés de les transcripcions, oferim a continuació l'estructura i la posició de les veus respecte a la paginació del manuscrit original. La numeració principal correspon a la foliació més antiga, en tinta, i entre parèntesis hi ha l'afegida posteriorment per Cristina Menzel, en llapis. La disposició de les veus correspon a l'ordre i la posició en què apareixen en les pàgines de la dreta i de l'esquerra del llibre.

folis esquerra

fol. 12v.

sol 2a Esurientes
do 3a Esurientes

fol. 13v

sol Sicut locutus, cantus 2
do 1a Sicut locutus
do 3a Sicut locutus

fol. 14v

sol Sicut erat
do 1a Sicut erat
do 3a Sicut erat. Canon in diapente

fol. (16v)= fol. 15v

sol Qui pascis
do 3a Qui pascis

folis dreta

fol. 12 = fol. 12

do 2a fecit potentiam
do 3a fecit

fol. 13

do 2a Esurientes
Esurientes tacet

fol. 14

do 2a Sicut locutus
do 4a Sicut locutus

fol. 15

do 2a Sicut erat
do 2a Sicut erat resolutio altus 2
do 4a Sicut erat

fol. (17) = fol. 16

do 2a Qui pascis
fa 3a Qui pascis

[Hi manquen dues veus: cantus i tenor]

[A 5 veus, la cinquena veu és el canon del tenor a la cinquena superior, altus 2.]

fol. 18v

do 1a Sermone blando
do 4a Sermone blando

fol. 20

do 1a Hi sunt quos
do 4a Hi sunt quos

fol. 22

do 1a Collaudamus
do 4a Collaudamus

fol. 24

do 1a Sancta parens
do 4a Sancta parens

fol. 26

do 1a Dico ego
do 4a Dico ego

fol. 28

do 1a Et exultavit
do 3a Et exultavit

fol. 27

sol Quia fecit
do 3a Quia fecit

[fol. 28v.]

sol Fecit potentiam
do 3a Fecit potentiam

[fol. 29v.]

sol Esurientes
do 3a Esurientes

fol. 31

sol Sicut locutus
sol Sicut erat
do 3a Sicut locutus tenor
do 2a Sicut erat, quinta vox, resolutio
do 3a Sicut erat tenor

[a 5, manca el foli de la dreta amb les veus manca el foli de l'esquerra amb d'altus i bassus cantus i tenor]

fol. 19

do 3a Sermone blando
fa 4a Sermone blando

fol. 21

do 3a Hi sunt quos
fa 4a Hi sunt quos

fol. 23

do 3a Collaudamus
fa 4a Collaudamus

fol. 25

do 3a Sancta parens
do 4a Sancta parens

fol. 27

do 3a Dico ego
do 4a Dico ego

fol. 29 (27)

do 2a Et exultavit
fa 3a Et exultavit

fol. 28 (28)

do 2a Quia fecit
fa 3a Quia fecit

fol. 29

do 2a Fecit potentiam
fa 3a Fecit potentiam

fol. 30

do 2a Esurientes
tacet

fol. 32

do 2a Sumens, altus
do 4a Sumens, bassus

fol. 32v.

do 1a Et exultavit
do 4a Et exultavit

fol. 33v.

do 1a Fecit potentiam
do 4a Fecit potentiam

fol. 34v.

do 1a Quia fecit
do 4a Quia fecit

fol. 35v.

do 1a Esurientes
do 4a Esurientes

fol. 36v.

do 1a Sicut locutus
do 4a Sicut locutus

fol. 37v.

do 1a Sicut erat cantus 1
do 1a Sicut erat cantus 2
do 4a Sicut erat
[A cinc veus complet]

fol. 38v.

do 1a Et exultavit
do 1a Quia fecit
do 4a Et exultavit
do 4a Quia fecit

fol. 39v.

do 1a Fecit potentiam
do 1a Esurientes
do 4a Fecit potentiam
do 4a Esurientes

fol. 40v.

do 1a Sicut locutus, cantus
do 1a Sicut erat, cantus primus
do 1a Sicut erat, cantus secundus
do 4a Sicut locutus, Tenor
do 4a Sicut erat

Manca el foli de la dreta, que es troba al fol. 43v.]

fol. 33

do 3a Et exultavit
fa 4a Et exultavit

fol. 34

do 3a Fecit potentiam
fa 4a Fecit potentiam

fol. 35

do 3a Quia fecit
fa 4a Quia fecit

fol. 36

do 3a Esurientes
tacet

fol. 37

do 3a Sicut locutus
fa 4a Sicut locutus

fol. 38

do 3a Sicut erat
fa 4a Sicut erat

fol. 39

do 3a Et exultavit
do 3a Quia fecit
fa 4a Et exultavit
fa 4a Quia fecit

fol. 40

do 3a Fecit potentiam
do 3a Esurientes
fa 4a Fecit potentiam
fa 4a Esurientes

fol. 41

do 2a Procul
fa 3a Procul

fol. 41v.

do 1a Quia viderunt
do 4a Quia viderunt

fol. 42v.

sol Sicut erat
sol Vita dulcedo
do 3a/4a Sicut erat
do 3a/4a Vita dulcedo

fol. 43v.

sol Procul
do 3a Procul

fol. (44v.)

sol O clemens
do 3a O clemens

fol. 45v.

do 1a O beate Sebastiane, cantus
do 4a O beate Sebastiane,

fol. 46v.

en blanc

fol. 47v.

no existeix

fol. 48v.

do 1a Christe
do 4a Christe

fol. 49v.

do 1a Kirie (II)
do 4a Kirie (II)

fol. 50v.

do 1a Et in terra
do 4a Et in terra

fol. 42

do 3a Quia viderunt
fa 4a Quia viderunt

fol. 43

do 3a Sicut locutus, altus
do 3a Sicut erat
fa 4a Sicut locutus, bassus
fa 4a Sicut erat

fol. 44

do 2a Ad te suspiramus
do 2a Et Jesus
do 4a Ad te suspiramus, Bassus
do 4a Et Jesus

fol. 45

do 2a O clemens
do 4a O clemens

fol. 46

do 3a O beate Sebastiane, altus
fa 4a O beate Sebastiane, bassus

fol. 47

no existeix

fol. 49

do 3a Kirie (I)
fa 4a Kirie (I)
[Manca el foli de la dreta amb les veus del
cantus i el *tenor*]

fol. 49

do 3a Christe
fa 4a Christe

fol. 50

do 3a Kirie (II)
fa 4a Kirie (II)

fol. 51

do 3a Et in terra
fa 4a Et in terra

fol. 51v.

do 1a Residuum: Et in terra
do 1a Qui propter
do 4a Residuum: Et in terra
do 4a Qui propter

fol. 52v.

do 1a Residuum: Qui propter
do 4a Residuum: Qui propter

fol. 53v.

do 1a Residuum: Patrem
do 1a Et in terra
do 4a Residuum: Patrem
do 4a Et in terra

fol. 54v.

do 1a Residuum: Et in terra
do 1a Qui propter
do 4a Residuum: Et in terra
do 4a Qui propter

fol. 54v.

do 1a Crucifixus
do 4a Crucifixus

fol. 56v.

do 1a Residuum: Crucifixus
do 1a Et vivificantem
do 4a Residuum: Crucifixus
do 4a Et vivificantem

fol. 57v.

do 1a Residuum: et vivificantem
do 4a Residuum: et vivificantem

fol. 58v.

do 1a Sanctus
do 4a Sanctus

fol. 59v.

do 1a Pleni sunt celi
do 4a Pleni sunt celi

fol. 60v.

Benedictus tacet
do 4a Benedictus

fol. 52

do 3a Residuum: Et in terra
do 3a Qui propter
fa 4a Residuum: Et in terra
fa 4a Quin propter

fol. 53

do 3a Residuum: Qui propter
fa 4a Residuum: Qui propter

fol. 54

do 3a Residuum: Patrem
do 3a Et in terra
fa 4a Residuum: Patrem
fa 4a Et in terra

fol. 55

do 3a Residuum: Et in terra
do 3a Qui propter
fa 4a Residuum: Et in terra
fa 4a Qui propter

fol.56

do 3a Crucifixus
fa 4a Crucifixus

fol. 57

do 3a Residuum: Crucifixus
do 3a Et vivificantem
fa 4a Residuum: Crucifixus
fa 4a Et vivificantem

fol. 58

do 3a Residuum: et vivificantem
fa 4a Residuum: et vivificantem

fol. 59

do 3a Sanctus
fa 4a Sanctus

fol. 60

do 3a Pleni sunt celi
fa 4a Pleni sunt celi

fol. 61

do 3a Benedictus
fa 4a Benedictus

fol. 61v.

do 1a Hosanna
do 1a Agnus I
do 4a Hosanna
do 4a Agnus I

fol. 62v.

do 1a Residuum: Agnus I
sex vocibus
do 1a Agnus II
do 4a Agnus I
A sis veus

fol. 63v.

do 1a Residuum: Agnus II
do 4a Residuum: Agnus II

fol. 64v.

sol Qui pius
do 3a Qui pius

fol. 65v.

sol Qui paraclitus
do 3a Qui paraclitus

fol. 66v.

do 1a Ave regina
do 4a Ave regina

[fol. 67v.

do 1a final Ave regina
do 4a final Ave regina

[fol. 68v.

Es de m^o Pau Villa llonga
[Taula]

fol. 62

do 3a Hosanna
do 3a Agnus I
fa 4a Hosanna
fa 4a Agnus I

fol. 63

do 3a Residuum: Agnus I
do 3a Agnus II
fa 4a Residuum: Agnus I
fa 4a Sex vocibus, Agnus II

fol. 64

do 3a Residuum: Agnus II
fa 4a Residuum: Agnus II

fol. 65

do 2a Qui pius
fa 3a Qui pius

fol. 66

do 2a Qui paraclitus
fa 3a Qui paraclitus

fol. 67

do 3a Ave regina
fa 4a Residuum Ave regina

fol. 68]

do 3a final Ave regina
fa 4a final Ave regina

fol. 69]

[Taula del restaurador]

L'estat de conservació de les obres musicals d'aquest manuscrit és el següent:

ff. 12-14v. bé
ff. 15-17 falten interiors de notes, però es pot llegir
ff. 17v.-24v. falten interiors de notes, però es pot llegir
ff. 25-31v. pentagrames tallats, il·legible
ff. 32-34v. bé
ff. 35-37v. falten interiors de notes, però es pot llegir
ff. 38-42 pentagrames tallats, il·legible
ff. 42v.-44v. pentagrames tallats, il·legible
f. 45 bé

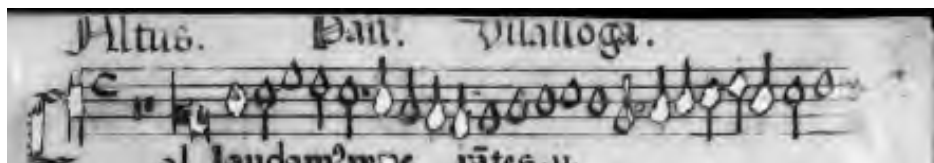
ff. 45v.-64	pentagrames tallats, il·legible
ff. 65 -66	falten interiors de notes, però es pot llegir
ff. 66v.-68	bé

En resum, es conserven 14 pàgines llegibles, 25 que resulten llegibles amb dificultat i 73 de totalment il·legibles. Aquesta proporció ens dóna una idea de la dificultat que ha comportat la reconstrucció musical del manuscrit i una explicació de per què no s'havia afrontat fins aquest moment.

Autoria de les obres:

L'únic nom de persona que apareix en tot el manuscrit és el de Pau Villalonga. A la part superior dels folis (fig. 11) amb el nom de la peça l'hi trobem sis vegades:

PDF	Nom
1.6	Pau. Vilallōga.
1.8	Pau. Vilallōga.
1.11	Pau. Vilallōga.
1.15	Pau. Vilallōga.
1.16	Pau. Vilallōga.
1.22	Pau. Vilallōga.

Fig. 11: Encapçalament del foli 29

Ja esgotat el temps esmerçat en la reconstrucció de les obres d'aquest manuscrit, hem ajornat la recerca sobre l'autoria de les altres obres, a l'espera que noves informacions ens aclareixin aquestes atribucions.

5. Criteris d'edició i ordre de publicació les obres

Abans de seguir individualment les instruccions que ens orientaran per a una interpretació més fidel de cada obra, és convenient conèixer els criteris generals que han guiat el procediment general de transcripció i edició actual d'aquest manuscrit. Així, doncs, a continuació exposem aquests passos, que considerem indispensables per a una lectura correcta d'aquestes obres musicals.

Hem conservat com a títol de les obres l'incipit del text que figura al manuscrit, malgrat que en alguns himnes correspon a segons versos i els primers s'entonaven en cant pla. Ja que no podem assegurar quines eren aquestes melodies, deixem oberta aquesta recerca amb vista a una interpretació litúrgica més completa.

Si bé les claus, al principi de cada pentagrama, ens indiquen exactament a quina veu i tessitura estava assignada cada part, per facilitar la lectura de la transcripció actual, les hem simplificat i les hem ajustat a les claus més usuals de la notació coral moderna: sol en 2a en segona línia per al *cantus*, sol en 8a en segona línia per al contralt o el tenor i fa en 4a per al baix. La disposició de les claus de les veus originals es troba en els comentaris individuals de cada obra, i a l'esquema de disposició general del Balanç (III. 4), de manera que a l'esquerra hi trobem veus de la pàgina esquerra i a la dreta les de la dreta, tal com es presenten per a ser cantades amb el llibre obert. Cal notar que les obres amb les claus sol en 2a, do en 3a / do en 2a, fa en 3a corresponen a una tessitura aproximadament d'una tercera més alta que les escrites amb do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a.

Els valors de les notes transcrites corresponen a les formes rodones de la notació original. Així, la breu (H) es transcriu com a quadrada i la semibreu (O) com a rodona. Les divisiònies, corresponents a l'adaptació al compàs modern, inexistents en l'original, s'han imprès entre els pentagrames (*mensurstricht*), per a facilitar la lectura dels ritmes, però hem de recordar que no tenen cap significat relacionat amb l'accentuació de les notes.

Hem conservat totes les alteracions originals, afegint-hi sobre del pentagrama les que suggerim atenint-nos a les normes de la *musica ficta* de l'època. Les alteracions que considerem afegides en èpoques posteriors s'indiquen entre parèntesis.

Els *senyals del temps* o signes de proporció, situats al principi de cada veu, ens indiquen la manera de portar el compàs i la durada de les notes. Aquests símbols i els valors de les notes s'han conservat com a l'original per a facilitar la lectura de les veus d'una forma més semblant a la de l'època. A continuació donem unes normes generals i necessàries per a la interpretació d'aquests signes.

6. Conclusions i suggeriments generals per a la interpretació musical

Segons el procediment recollit per Adam de Fulda⁸⁴ en el seu tractat teòric de 1490, la proporció entre les notes respecte a la unitat de temps depenia de les tres maneres d'aplicar a la melodia escrita una pulsació considerada com a invariable, anomenada *tactus* i equivalent al batec del cor («60 batecs per minut), la qual es marcava amb un cop senzill i regular de la mà, sempre a la mateixa velocitat:

– El *tactus alla semibreve* o *tactus maior*, en el qual la semibreu equival a un *tactus* ($S = 1U$).

– El *tactus alla breve* o *diminutio*, també anomenat *proportio dupla*, en el qual una breu equival a un *tactus* ($B = 1U$).

– El *tactus alla minima* o *tactus minor*, anomenat també *proportio subdupla*, en el qual la mínima coincideix amb el cop o *tactus*. Ho expressem així: $M = 1U$ (unitat de temps).

84. ADAM DE FULDA, *De Musica*. Vombach, 1490.

Fins al final del segle XV, la durada de la pulsació o *tactus* per a mesurar els sons s'havia mantingut invariable, però mig segle més tard els teòrics ens parlen d'una pràctica diferent, la de portar el compàs. El compàs es portava amb un moviment de la mà destinat a mesurar la durada de les notes, en el qual s'hi consideraven dues o tres parts, repartides en els dos moviments de caiguda i alçada de la mà, de forma semblant a la manera moderna de portar el compàs. Podem dir que els moviments de la mà de mesurar les notes podien resultar a velocitat doble o triple amb relació a l'antic *tactus*. La nova equivalència entre aquest moviment per a marcar el compàs amb la tradicional unitat de temps, a partir del segle XVI enfrontà sovint els teòrics més tradicionals amb els músics pràctics de l'època, i encara avui ens dificulta, en alguns casos, esbrinar la interpretació exacta de les durades de les notes.

Fr. Juan Bermudo⁸⁵, l'any 1555 defineix el compàs en els termes següents:

El compas mayor es nombrado de los autores entero y en España compàs largo, el qual es medida hecha con movimiento tardio, quasi reciproco. El semibreve en todas las señales (...) vale un compas destos (...).

El compas menor es la mitad del mayor, y es llamado compasete o medio compas. este mide, en el tiempo de pomedio, el semibreve en un compas.

El compas proporcionado es, que mide tres figuras contra una, como en la tripla proporcion, o contra dos como en la sesquialtera.

Cap al final del segle, Francisco Montanos⁸⁶ ens ratifica aquesta nova manera de marcar el compàs de proporció:

El compas en proporcion ternaria, yendo tres figuras en un compàs, no se parte en dos partes yguales como en el comun binario, en dar y alçar,mas la primera figura es al dar el compas, y luego se pronuncia la segunda, y al alçar la tercera.

En el cas del compàs major, és prou evident que la relació entre les notes i la unitat de mesura tradicional equivalent als pols humà manté les antigues proporcions descrites per Adam de Fulda, però en el compàs menor i en la proporció tripla i sesquialtera, la unitat de mesura o moviment de la mà varia en cada cas per adaptar-se a un moviment de la mà més ràpid. Així, la semibreu equivaldria a una unitat de temps en el valor tradicional del compàs major, a mitja en el compàs menor i a un terç o dos terços en la proporció tripla i sesquialtera. El concepte de pulsació regular, sempre equivalent a la unitat principal de temps, s'havia transformat, tot adaptant-se a un nou concepte de pulsació de durada variable dins del compàs, el qual s'imposaria a pesar que la mesura regular antiga seguí essent la preferida i aconsellada dels 'doctes'.

Al llarg del segle XVI, molts teòrics ens faciliten la descripció de la subdivisió ternària o binària de les notes i la seva nova equivalència respecte al compàs major, considerat encara de durada invariable. Com a resum i guia per a la interpretació, oferim una taula com-

85. BERMUDO, Fr. Juan. *Declaración de Instrumentos Musicales*. Osuna, 1555

86. FRANCISCO MONTANOS. *Arte de Música*, Valladolid, 1592.

parativa (taula 2) amb els criteris d'equivalència i subdivisió de les notes i els seus símbols segons Francesc Tovar (1510) i Francisco Montanos (1592), anomenats *senyals del temps*. Són símbols que també determinaven la subdivisió ternària o binària de les notes, és a dir, la seva perfecció o imperfecció, així com la durada de les figures de les notes respecte a la unitat de temps o compàs major.

F. Montanos, 1592	Max	Longa	B	D	S ?	M h	F. Tovar, 1510 Figura = 1 Compàs
⊙3	6	2	1		1/3		
⊙2	12	6	2		1	fi	
⊙	12	6	3		1	fi	2 minimas
⊙	24	12	6		3	1	Minima (componedores) 3 por compàs por uso
⊙3	12	6	3		1	1/3	
⊙3	8	4	2		1	1/3	
⊙2	36	18	6		3	1	
⊙	36	18	9		3	1	minima
⊙	6	3	1	fi	fi		
⊙	4	2	1		fi		4 minimas
⊙	4	2	1		fi		
C	8	4	2		1	fi	2 minimas
C 2	4	2	1		fi		
⊙ 3	4	2	1		1/3		por uso: ⊙ 3/2
C 3	8	4	2		1	1/3	

Taula 2.

Equivalències de les figures de les notes amb el compàs segons Montanos i Tovar

Ja que en el manuscrit de Villalonga hi trobem solament quatre signes de temps o proporció (taula 3), els podríem interpretar amb els criteris següents:

C: Temps imperfecte amb prolació imperfecta; la semibreu (rodona) equival a un compàs binari de dues mínimes (blanques) que marcaríem en alçar i abaixar la mà en un compàs de ± 60 pulsacions per minut, i això equivaldria a $\text{♩} = 120 \text{ MM}$.

⊙: En aquest 'temps partit imperfecte amb prolació imperfecta', la breu (quadrada) equivaldria, en teoria, a un compàs binari de dues semibreus (rodones) portades a un temps de $\text{♩} = 60 \text{ MM}$, és a dir, les notes tindrien la meitat de la durada que en el temps anterior. A la pràctica, es solia portar el compàs una mica més lent.

⊙ 3: En aquesta proporció, considerada com a sesquiàltera ($3/2$), tres blanques equivalen a la durada de dues del 'temps' anterior. És a dir resulten, una mica més ràpides: estrictament seria accelerant el moviment de la mà un terç respecte a la proporció anterior.

C 3/2: En aquesta proporció, considerada també com a sesquiàltera ($3/2$), tres blanques equivalen a la durada de dues del 'temps' anterior, i les breus resultaran un poc més ràpides a causa de la seva equivalència amb el compàs.

Totes aquestes proporcions teòriques les hem de matisar d'acord amb la pràctica quotidiana i els costums de cada lloc, ja que es tracta de normes orientatives generals, com es

dedueix pel fet que els dos primers signes s'apliquen a la major part de les obres, les quals tenen certament caràcters ben diferents, i d'altra banda, trobem diferents signes per a anotar obres de títol i caràcter equivalents. D'altra banda, és antimusical pensar que totes les peces amb el mateix símbol s'interpretarien amb el mateix *tempo*. Vist això, hem de considerar-los en el context de la finalitat d'interpretació actual d'aquesta música, la qual ens exigeix resoldre el repte d'equilibrar el context històric amb la cerca d'un resultat artístic actual.

Signes	
C	19
♩	22
♩^3	2
C3/2	1
Total obres	44

Taula 3: signes de proporció

7. Comentaris particulars sobre les obres

(Els números que apareixen al costat dels títols corresponen als d'ordre de l'edició musical.)

1. MAGNIFICAT [8è to]

1.1 Fecit potentiam

Incomplet, només resta l'*altus* i el *bassus*, amb les claus do 2a, do 4a, de les quatre veus originals, ja que manca la primera pàgina que contenia el *cantus* i el *tenor*. En temps imperfecte partit ♩ . Valors de les notes des de B a Sm. Final del baix: sol. Copista de traç gruixut, tanca amb dues barres finals.

1.2 Esurientes

A tres veus amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, la quarta *tacet*. En temps imperfecte partit ♩ . Valors de L a Sm. Final del baix: sol. Copista de traç gruixut, tanca amb dues barres finals.

1.3 Sicut locutus

A cinc veus amb les claus sol 2a, do 1a (*cantus* 2), do 3a / do 2a, do 4a. En temps imperfecte partit ♩ . Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista de traç gruixut, tanca amb dues barres finals.

1.4 Sicut erat

A quatre veus amb les claus sol 2a, do 1a, do 3a / do 2a, do 2a, do 4a, 2 *cantus*, un cànon en diapente al *tenor*, l'*altus secundus* titulat *resolutio*, és el cànon. En temps imperfecte partit (♩). Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista de traç gruixut, tanca amb dues barres finals.

2. [Jesu corona Virginum] Qui pascis inter lilia

A quatre veus amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, fa 3a. En temps imperfecte partit (♯). Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista més fi, tanca amb barres finals decorades amb puntets i les caplletres amb pèls.

Hi ha tres textos sota la mateixa música: els dos primers, *Qui pascis* i *Laus honor*, corresponen (amb variants) a les estrofes segona i cinquena del himne *Jesu corona Virginum*; el text *Vos secli iuisti iudices* pertany a l'himne *Exultet celum laudibus*. Els versos senars, que no apareixen en el manuscrit, es cantaven amb la melodia gregoriana corresponent.

3. [Exultet celum laudibus] Vos secli iuisti iudices

[música del 2]

Himne de segona vespra del *Commune apostolorum et evangelistarum*. La mateixa polifonia del núm. 2 serveix per a cantar el versos d'aquest altre himne situats sota el text de la peça anterior.

4. [Tristes erant apostoli] Sermone blando

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Armadura: si b. Copista més fi, tanca amb barres finals decorades amb puntets i les caplletres amb pèls. Inscripció en llatí i nom de l'autor Pau Vilalonga.

La inscripció en el marge superior del foli 18v. indica que es tracta d'himnes «In festo Apostolorum et Sancte Crucis». La mateixa polifonia serveix per a cantar dos himnes: el primer text, *Sermone blando*, pertany a l'himne *Tristes erant apostoli*, i el segon, amb el text *Quo vulneratus*, pertany a l'himne *Vexilla Regis*. En el mig dels folis 18v. i 19r. es va afegir el text *Gloria tibi domine*, d'una altra estrofa de l'himne *Tristes erant apostoli* (vegeu el comentari del núm. 5).

5. [Vexilla Regis] Quo vulneratus in super mucrone

[música del 4]

Himne de la festa *In exaltatione Sanctae Crucis* amb variants de text; vegeu el comentari del núm. 4. A la part inferior dreta dels folis 18v. i 19r. s'hi va afegir l'estrofa del mateix himne, *O crux ave spes unica*, amb variants.

6. [Sanctorum meritis] Hi sunt quos

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte (C). Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Armadura: si bemoll. Copista més fi, tanca amb barres finals decorades amb puntets i les caplletres amb pèls.

7. [Tibi Christe splendor patris] Collaudamus venerantes. A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista gruixut, caplletres amb pèls i dues barres finals.

La inscripció en el marge superior del foli 22v. indica que es tracta d'himnes «In festo Sancti Michaelis et Corpus Christi». La mateixa polifonia amb dos textos diferents sota la

música serveix per a cantar dos himnes. D'acord amb la taula del foli 69v., es tracta dels himnes *Tibi Christe splendor patris*, per a la festa de Sant Miquel (amb un text que no apareix en el *Liber usualis*), i del conegut *Pange lingua* (*Liber usualis*, pàg. 950, 957) per a la festivitat del Corpus; veg. núm. 8. En el marge inferior del foli 22v. un altre copista hi va afegir la tercera estrofa de l'himne *Tibi Christe splendor patris* que comença amb el vers *Quo custode procul pelle*.

8. [Pange lingua] Nobis datus, nobis natus

La mateixa música del núm. 7 serveix per a cantar aquest himne, el *Pange lingua* (*Liber usualis*, pàg. 950, 957) per a la festivitat del Corpus.

9. [Urbs beata Iherusalem] Portae nitent margaritis

En el marge inferior del foli 23r./ (12r.) es va afegir la següent estrofa de l'himne *Urbs beata Iherusalem* per a la festa de consagració d'un temple: «Portae nitent margaritis / Adytis patentibus / Et virtute meritorum / Illuc introducitur / Omnis qui ob Christi nomen / Hic in mundo premitur». Segurament aquest altre himne també es devia poder cantar amb la mateixa música del núm. 7 que apareix en aquests folis, i per això també s'ha considerat com a peça independent.

10 SALVE

10.1 Sancta parens

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte (C). Valors de B a Sm. Final del baix: re. Copista gruixut, tanca amb tres barres finals i caplletres llises. Introït de la Missa de Beata Maria Virgine.

10.2 Dico ego opera mea

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a, fa 4a, amb un pentagrama aïllat amb el text *Eructavit cor meum*. Sense signe de temps. Valors de B a Sm. Final del baix: re. Copista gruixut, tanca amb tres barres finals i caplletres llises.

10.2b Eructavit cor meum

A una veu sola amb clau de fa 4a, en un pentagrama aïllat. Sense signe de temps, com un tenor de cant pla. Valors de L a B. Final: fa. Copista gruixut, tanca amb dues barres finals i caplletres llises.

10.3 Sicut erat

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a, fa 4a, amb un pentagrama aïllat amb el text *Eructavit cor meum*. Sense signe de temps. Valors de B a Sm. Final del baix: re. Copista gruixut, tanca amb tres barres finals i caplletres llises.

11. MAGNIFICAT 8 TONUS

11.1 Et exultavit

A quatre veus amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, fa 3a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista gruixut, tanca amb tres barres finals i caplletres llises. Inscripció en llatí i autor Pau Vilalonga.

11.2 Quia fecit

A quatre veus amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, fa 3a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista més prim, tres barres finals.

11.3 Fecit potentiam

A quatre veus amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, fa 3a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista més prim, tres barres finals.

11.4 Esurientes

Les claus són sol 2a, do 3a / do 2a, *tacet*. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista més prim, tres barres finals.

11.5 Sicut locutus

A cinc veus amb les claus sol 2a, sol 2a, do 3a, quinta: do 2a, do 3a. En temps imperfecte (C). Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Copista més prim, tres barres finals.

Incomplet, només *superius, tenor i quinta vox*. Hi manca el foli 31 de la foliació original, però la foliació moderna és contínua.

12. [Ave maris stella] Sumens illud

Original a quatre veus, manca una pàgina i resten les claus do 2a, do 4a. En temps imperfecte (C). Valors de B a Sm. Final del baix: do. Armadura: si bemoll. Copista més prim, tres barres finals. Inscripció: Pau. Villalonga.

Himne *Commune Festorum Beatae Mariae Virginem ad Vesperas*. Incomplet per manca del foli 31. Del *Sumens illud* i del *Vitam presta* només se'n conserven l'*altus* i el *bassus*.

13. MAGNIFICAT 4 TONUS

En el manuscrit, l'ordre normal de les seccions *Quia fecit* i *Fecit potentiam* apareix canviat.

13.1 Et exultavit

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ϵ . Valors de B a Sm. Final del baix: mi. Copista més prim, dues barres finals. Inscripció: Pau. Villalonga. i Sol # afegit fora del pentagrama.

13.2 Fecit potentiam

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ϵ . Valors de B a Sm. Final del baix: mi. Copista més prim, dues barres finals.

13.3 Quia fecit

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ϵ . Valors de B a Sm. Final del baix: mi. Copista més prim, dues barres finals. Sol # afegit fora del pentagrama.

13.4 Esurientes

A tres veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, *tacet*. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a Sm. Final del baix: mi. Copista més prim, dues barres finals.

13.5 Sicut locutus

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a Sm. Final del baix: mi. Copista més prim, dues barres finals. Sol # afegit fora del pentagrama.

13.6 Sicut erat A cinc veus amb les claus do 1a, do 1a (cantus 2), do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit (ζ). Valors de B a Sm. Final del baix: mi. Copista més prim, dues barres finals. Sol # afegit fora del pentagrama.

14. MAGNIFICAT 6 TONUS

14.1 Et exultavit

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista prim, amb dues barres finals. Inscripció: Pau. Villalonga.

14.2 Quia fecit

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista prim, amb dues barres finals. Inscripció: Pau. Villalonga.

14.3 Fecit potentiam

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista prim, amb dues barres finals.

14.4 Esurientes

A tres veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, *tacet*. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista prim, amb dues barres finals.

14.5 Sicut locutus

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista més prim, amb dues barres finals.

14.6 Sicut erat

A sis veus amb les claus do 1a, do 1a, do 3a / do 1a, do 3a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista més prim, amb dues barres finals.

15. [Te lucis ante terminum] Procul recedant

A quatre veus amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, fa 4a. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista: caplletres amb pèls i tres barres finals.

Himne de Completes (*Liber usualis*, pàg. 266-268). El segon text, *Te mane laudum carmine*, situat sota *Procul recedant*, pertany a un altre himne; veg. núm. 16.

16. [O lux beata Trinitas] Te mane laudum carmine

El text *Te mane laudum carmine*, situat sota *Procul recedant*, pertany a un altre himne que es canta amb la música del núm. 15. Atribuït a sant Ambrosi per a l'ofici de vespres del diumenge; aquest himne apareix en el *Breviari*, amb variants del text, sota el títol *Jam sol recedit igneus* (*Liber usualis*, pàg. 312).

17. [Nunc dimittis] Quia viderunt oculi mei

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit $\varnothing$. Valors de B a Sm. Final del baix: mi. Copista fi, caplletres amb pèls i dues barres finals. Sol # afegit.

El text del *Nunc dimittis* (Càntic de Simeó), que normalment es canta a Completes, es troba en el *Liber usualis*, pàg. 271.

18. [Salve Regina] Vita dulcedo

A quatre veus amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit i proporció ($\varnothing$ 3). Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista de caplletres amb pèls i tres barres finals.

19. O beate Sebastiane

A quatre veus amb les claus sol1, do 3a / do 2a, do 4a. En temps imperfecte partit ($\varnothing$). Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista prim amb tres barres finals.

20. MISSA

20.1 Kyrie I

Original a quatre veus, manca una pàgina i resten les claus /do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit $\varnothing$. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista gruixut amb pèls a les caplletres i tres barres finals.

20.2 Christe

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit $\varnothing$. Valors de B a Sm. Final del baix: la (acord amb do #). Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals.

20.3 Kyrie II

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit $\varnothing$. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals.

20.4 Gloria

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit $\varnothing$. Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals.

20.5 Credo

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals.

20.6 Sanctus

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit i proporció ($\zeta 3$). Valors de B a corxera. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals.

20.7 Benedictus

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a corxera. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals.

20.8 Hosanna

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a Sm. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals. Hi apareix sovint el mi bemoll.

20.9 Agnus Dei

A cinc veus, amb les claus do 1a, do 1a, do 4a / do 3a, fa 4a. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a corxera. Final del baix: fa. Armadura: si bemoll. Dos copistes, un de gruixut amb caplletres amb pèls i tres barres finals i a la darrera pàgina un altre de dues barres.

21. [Iste Confessor] Qui pius prudens

A quatre veus, amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, fa 3a. En temps imperfecte C. Valors de B a Sm. Final del baix: sol. Armadura: si bemoll. Copista gruixut, caplletres amb pèls i dues barres finals.

Himne *De confessore pontifice ad vespervas* (*Liber usualis*, pàg. 1178). En el marge inferior hi ha un nou text afegit per un altre copista: «Namq mox annis teneri speractis / Predicatorum sitiens adisti ordinem / servans documenta Patrum cordeseculi», que correspon, amb alguna variant, a la tercera estrofa de l'himne a sant Vicent Ferrer *Mente iucunda*. En el marge inferior dret també es llegeix «Sitsalu[s]», que és l'incipit de l'última estrofa de l'himne *Iste confessor*.

22. [Veni creator Spiritus] Qui paraclitus

A quatre veus, amb les claus sol 2a, do 3a / do 2a, do 4a. En temps imperfecte partit ζ . Valors de B a corxera. Final del baix: sol. Copista gruixut, caplletres amb pèls i tres barres finals.

Himne per a la festa de Pentecosta (*Liber usualis*, pàg. 885).

23. Ave regina celorum

A quatre veus, amb les claus do 1a, do 4a / do 3a, fa 3a. En temps imperfecte i proporció (C 3/2). Valors de B a corxera. Final del baix: fa, Armadura: si bemoll. Copista més

prim: clau de fa en C invertida i crida amb arc final, lletres minúscules lligades i caplletres petites i senzilles. Cal·ligrafia d'un copista posterior, probablement de mitjan segle XVII.

ANNEX I

Capitulació del 25 de juny de 1563 signada a Santa Maria del Mar
(Arxiu del Bisbat de Barcelona, fons notarial del notari Dot)

Fol. 1

Capitulació per lo mestre de cants a 25 de Juny de 1563

Capitulació entre la Com.[unitat] i lo mestre de chor à 25 Juny 1563 (sentit vertical)

fol. 1v.

+ Sancta Maria +

*En nom de nostre Sennyor Deu Jesuchrist...yesta
Gloriossa Verge maria mare sancta sua. Amen*

*Capitulacio feta y fermada entre lo Reverend
Mossen Andreu Porsella i Joan Soler prevere
[organadors] de estes esglesias (...) dels
de Sancta Maria de la Mar (...).
e dona passar (...) Pau Vilalonga (...)
(...) mestre de cants desta (...) de Mallorca
(...)
(...) al dit m Pau Vilalonga
mestre de cans
portar al chor de la dita esglesia de santa maria
de la mar (...)
(...)
y fara donar al dit Vilalonga
lections particulars(...)
a los (...) esglesia*

fol. 2

*Mes es [pactara] que (...) lo dits m^o Vilalonga
en las (...) del chor /o/(...)
/o/ de [pauses] dorgues se fasace alguna lectio*

ANNEX II

Estudi intervàl·lic de l'estil

Pautes melòdiques Renaixement

Esurientes I   **Pau Villalonga ?**   c.1545-1609   a 3
Transcripció: F. Crespí   **Font:** ACM
Anàlisi: R. Escalas   **Data:** 14/06/2005

Superius   sol en 1a   **Inicial:**   sol en 3a   **Final:** Si en 3a

(direcció melòdica)

pauta	punt 1	punt 2	dir 2	punt 3	dir 3	punt 4	dir 4	punt 5	dir 5	observacions
1	sol 3a	2.2	a	2.2	d	4.0	a	2.1	d	inici
2	sol 3a	4.0	a	2.1	d	2.2	d	3.1	a	
3	do 4a	2.2	a	2.2	a	5.0	d	2.2	a	nota 7
4	la 3a	2.2	a	2.1	a	2.2	a	2.2	d	nota 10
5	la 3a	2.2	a	2.1	a	3.1	d	2.2	a	nota 17
6	la 3a	4.0	a	2.2	d	2.1	d	3.2	a	nota 22
7	la 3a	2.2	a	2.1	a	2.2	a	2.2	a	nota 29
8	mi 4a	2.2	d	2.2	d	2.1	d	3.2	a	nota 33
9	do 4a	2.1	d	4.0	a	2.2	d	2.2	d	nota 45
10	mi 4a	2.2	d	2.2	d	2.1	d	2.2	d	
11	si 3a	2.1	a	2.2	a	4.0	d	2.2	a	nota 62
12	do 4a	3.1	a	2.2	a	2.1	a	3.1	d	nota 78
13	la 3a	2.2	d	2.2	d	3.1	d	5.0	a	nota 84
14	sol 3a	2.2	d	2.2	a	2.2	a	2.2	d	nota 89
15	sol 3a	4.0	a	3.1	d	2.2	a	2.1	a	nota 93
16	sol 3a	4.0	a	2.1	d	2.2	d	2.2	a	

Exemple de cerca amb trams intervàl·lics:

Pautes Renaixement   p. 01
  melòdiques
  Ave regina Celorum Antífona a 4
  Pau Villalonga   c.1545-1609

Arxiu Seu de Palma   67v.-69
Altus   Final: fa amb 1 b
Persona: Romà Escalas   Data: 30/05/2005

PAUTES:

(espais)

- 1, do 3a, ... 2.2,d,2.1,d,2.1,a,2.1,d,Inicial, 5a. del baix
- 2, si b 2a, ... 2.1,d,2.2,d,2.2,a,2.2,d,4a. nota frase anterior
- 3, sol 2a, ... 2.2,d,2.2,a,4.1,a,3.1,d,final Ave
- 4, do 3a, ... 2.2,a,2.2,a,2.1,a,1.1,u,Regina
- 5, fa 3a, ... 2.1,d,2.2,d,2.2,d,2.2,a,celorum
- 6, re 3a, ... 2.2,d,2.2,a,2.2,a,2.1,a,celorum
- 7, fa 3a, ... 2.1,d,2.1,a,8.0,d,2.2,a,celorum
- 8, fa 3a, ... 8.0,d,2.2,a,4.1,a,3.1,d,regina
- 9, do 3a, ... 3.1,d,3.2,d,2.2,a,2.2,a,celorum
- 10, la 2a, ... 2.1,a,2.2,a,2.2,a,2.2,d,celorum
- 11, re 3a, ... 2.2,d,2.2,a,2.2,a,2.1,a,celorum
- 12, fa 3a, ... 2.1,a,2.2,d,2.2,a,2.1,a,cadença celorum

PART IV
OBRES DE MÚSICA

1. [Magnificat]

1.1 - Fecit potentiam

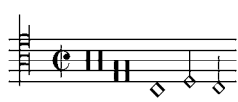
Ms. P. Villalonga

f. 12 - 12v

[Altus]

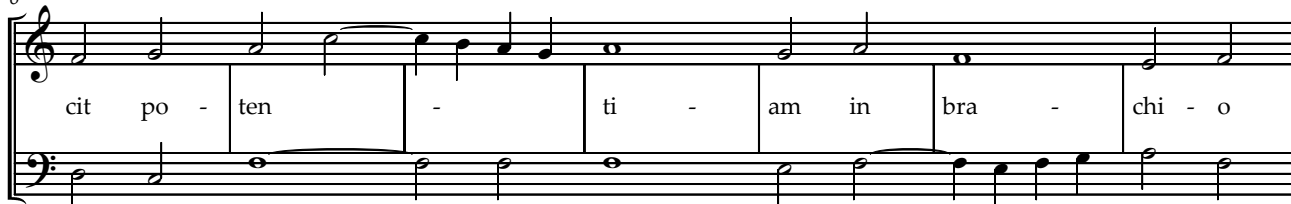
[Bassus]

Fe - cit po - ten - ti - am, [fe -

Fe -

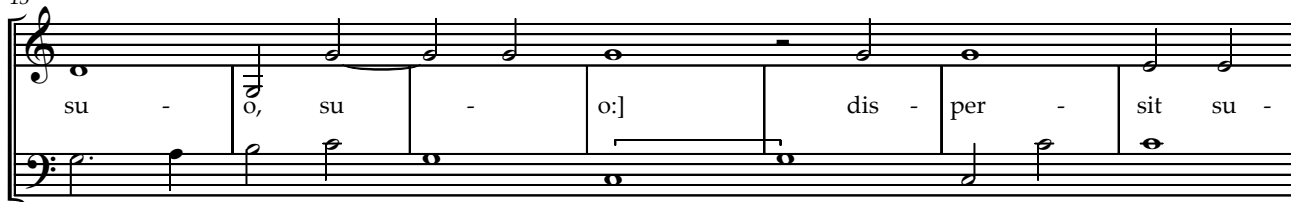
6

cit po - ten - ti - am in bra - chi - o

cit po - ten - ti - am in bra - chio

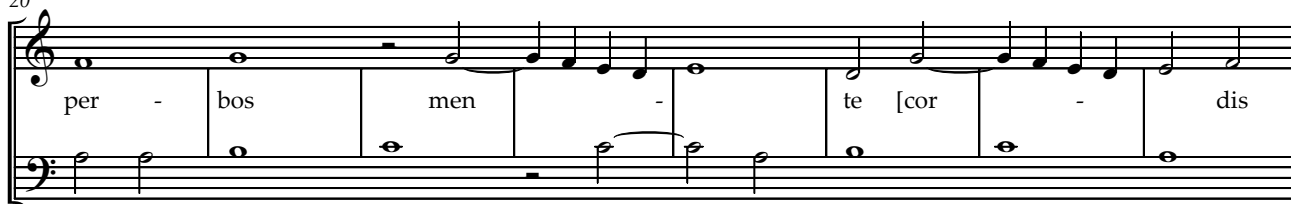
13

su - o, su - o:] dis - per - sit su -

su - o, su - o: di - sper -

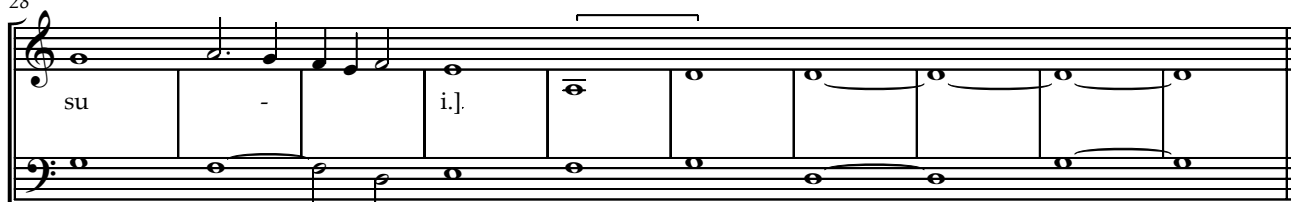
20

per - bos men - te [cor - dis

sit su - per bos men - te cor - dis su -

28

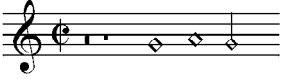

su - i.]

i, [men - te cor - dis su - i.]

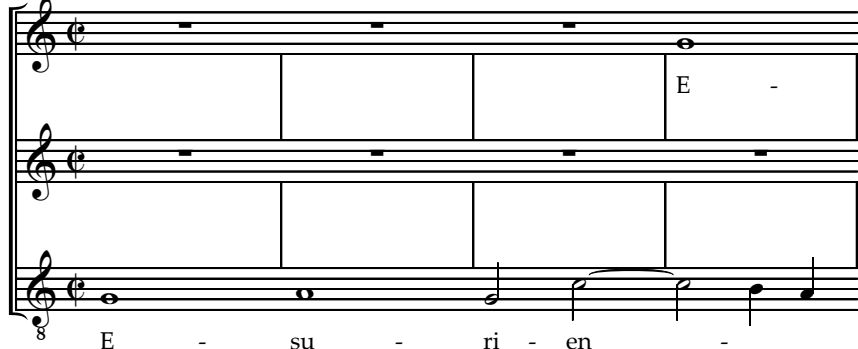
1.2 - Esurientes

Ms. P Villalonga
f. 12v, 13

[Cantus]

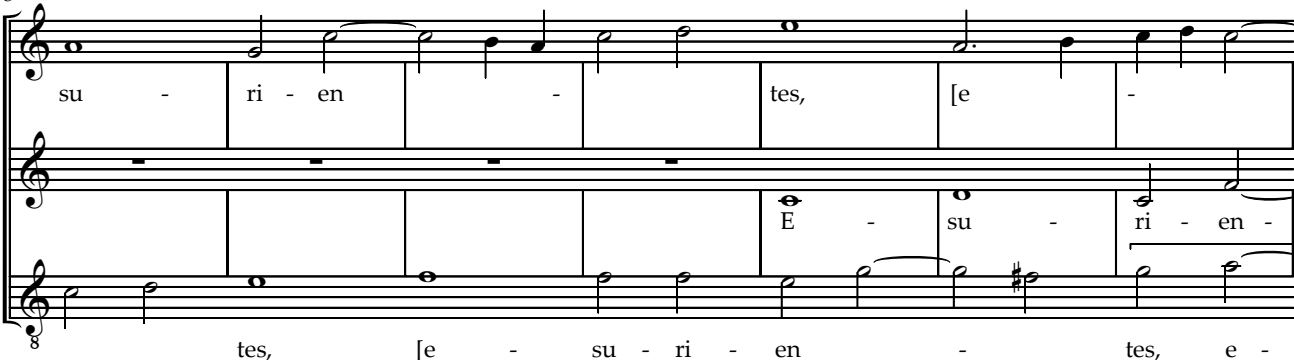
[Altus]

[Tenor]

E - su - ri - en -

5

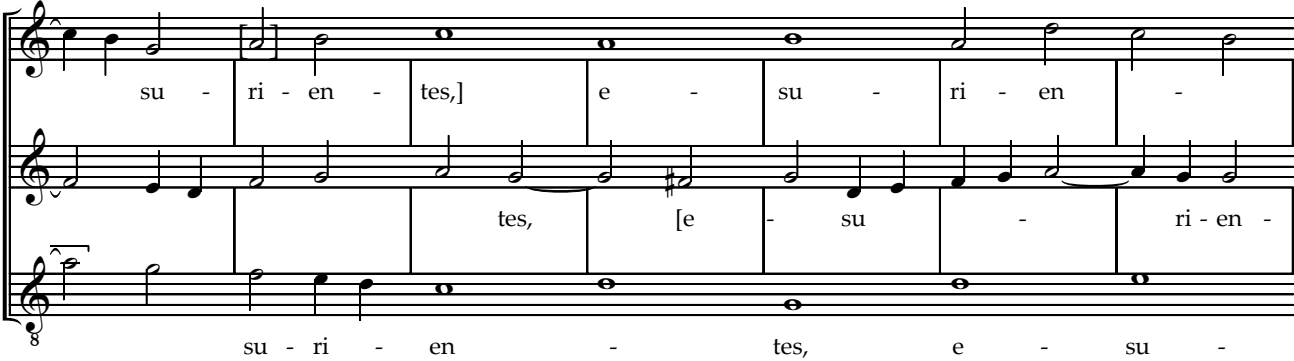

su - ri - en - tes, [e -

E - su - ri - en -

tes, [e - su - ri - en - tes, e -

12

su - ri - en - tes,] e - su - ri - en -

tes, [e - su - ri - en -

su - ri - en - tes, e - su -

19

tes, [e - su - ri - en - tes]

tes]

ri - en - tes]

26

im - ple - vit bo - nis, [im - ple - vit bo -
 im - ple - vit bo -
 im - ple - vit bo - nis, [im

33

nis,] im - ple - vit bo -
 bis, [im - ple - vit bo - nis,] bo -
 ple - vit bo - nis] et di - vi -

40

nis et di - mi - tes di - mi - sit [i - na -
 nis] et di - vi - tes di - mi - sit,
 tes di - mi - sit, [et di - vi - tes

47

nes,] et di - vi - tes
 [et di - vi - tes di - mi - sit,] di - mi -
 di - mi - sit,] di - mi - sit, [et di -

54

di - mi - sit, i - na - nes, di - mi - sit, et di - vi - tes di - mi - sit,] et di - vi -

61

et di - vi - tes nes, di - mi - sit i - na - nes, tes di - mi - sit, di - [mi - sit

68

di - mi - sit, [di - mi - sit,] di di - mi - sit i - na - nes, i - na

75

i - na - nes. di - mi - sit i - na - nes. di - mi - sit i - na - nes.

1.3 - Sicut locutus

Ms. P Villalonga
f. 13v, 14

[Cantus primus]

Cantus secundus

[Altus]

Tenor

[Bassus]

Si - cut lo - cu - tus

Si - cut lo - cu - tus est, [si - cut lo - cu - tus

7

Si - cut lo - cu - tus est ad [pa -

est, [si - cut lo - cu - tus

est, si - cut lo - cu - tus est, lo -

Si - cut lo - cu - tus est ad pa - tres nos -
 tres nos - tros ad pa -
 cu - tus est, [si - cut lo - cu - tus est] ad pa - tres
 est] ad pa - tres no -
 cu - tus est ad pa - tres no - stros, ad pa -

tros A - bra - ham et se -
 tres nos - tros] A - bra - ham et
 no - stros A - bra - ham et se -
 stros A - bra - ham et se - mi - ni
 tres no - stros] A - bra - ham et se - mi -

mi - ni - e - ius, [et se - mi - ni e - ius,] et [se - mi - ni
 se - mi - ni e - ius, et se - mi - ni e - jus,
 mi - ni e - ius in se - cu - la, [in se -
 e - ius, [et se - mi - ni e - ius] in se - cu - la,
 ni e - ius in se - cu - la, [in

e - ius in se - cu - la.]
 et se - mi - ni e - ius in se - cu - la.
 cu - la.]
 in se - cu - la.
 se - cu - la.]

1.4 - Sicut erat in principio

Ms. Villalonga
fol. 14v,15

[Cantus primus]

[Cantus secundus]

[Altus primus]

Altus secundus
Resolutio

[Tenor]
Canon in diapente

[Bassus]

Si - cut e - rat

5

cut e - rat

ut e - rat] in prin - [ci -

rat in prin - ci - pi -

Si - cut e -

e - rat

[si - cut e -

11

in prin - ci - [pi - pi - o et nunc et sem - o, [in prin - ci pi - o] rat in prin - in prin - ci - pi - o rat] in [prin -

17

o] et nunc et sem - per] et nunc et sem - et nunc et sem - ci - pi - o et nunc et ci - pio] et nunc et sem -

23

per, [et nunc et sem - per,] et per [et nunc et sem - et nunc et sem - sem - per] per [et nunc

29

et sem - per] et nunc et sem - per et in se - cu - la per] et in se - per et in se - cu - la et sem - per] et in se - cu -

in se - cu - la se - cu - lo -
 se - cu - lo - rum, [se -
 [cu - la] se - cu - lo -
 in se - cu - la
 se - cu -
 la se - cu - lo -

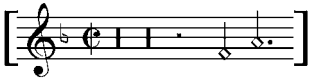
rum, a - men [se -
 cu - lo - rum,] se - cu - lo -
 rum, [et in se - cu - la se -
 se - cu - lo - rum, a -
 lo - rum, a - men, [se - cu -
 rum, se -

2 - Qui pascis inter lilia

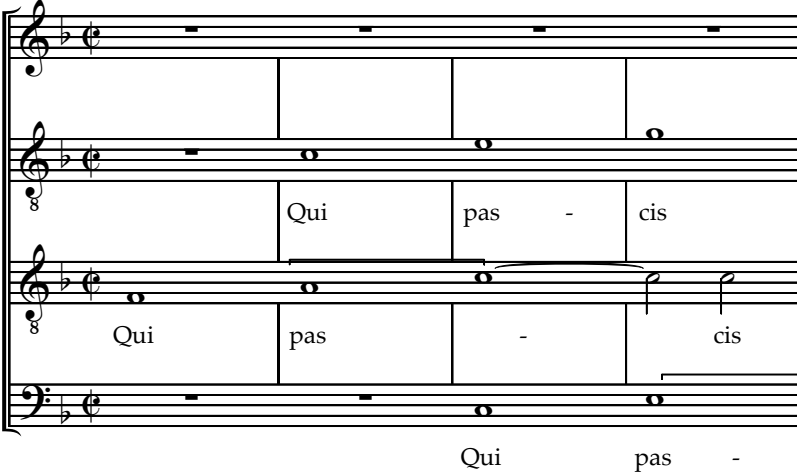
Ms. P Villalonga
f. 16v, 17

[Cantus]

[Altus]

[Tenor]

[Bassus]

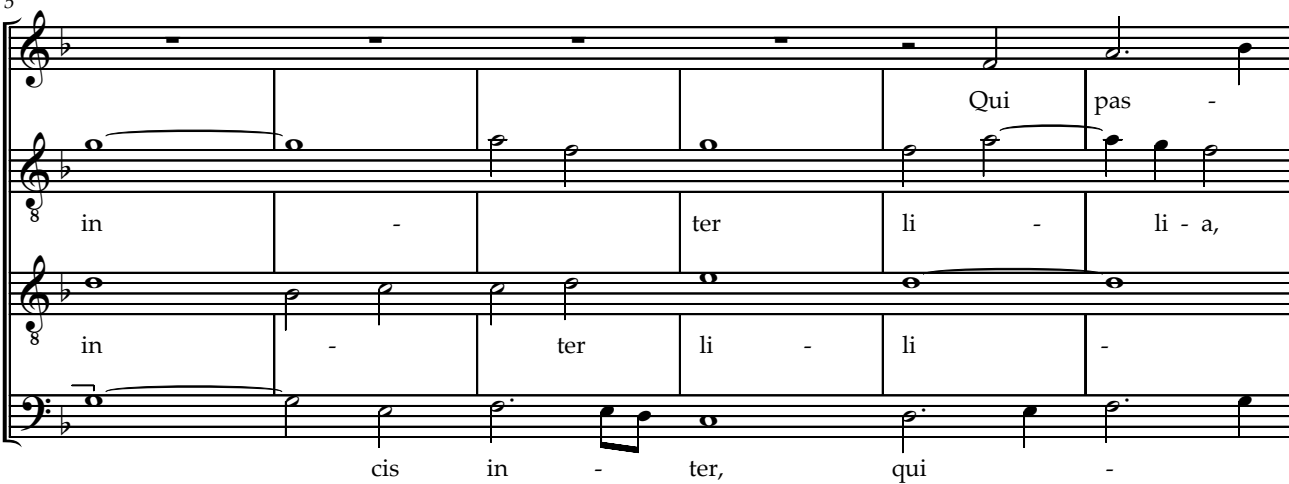

Qui pas - cis

Qui pas - cis

Qui pas -

5

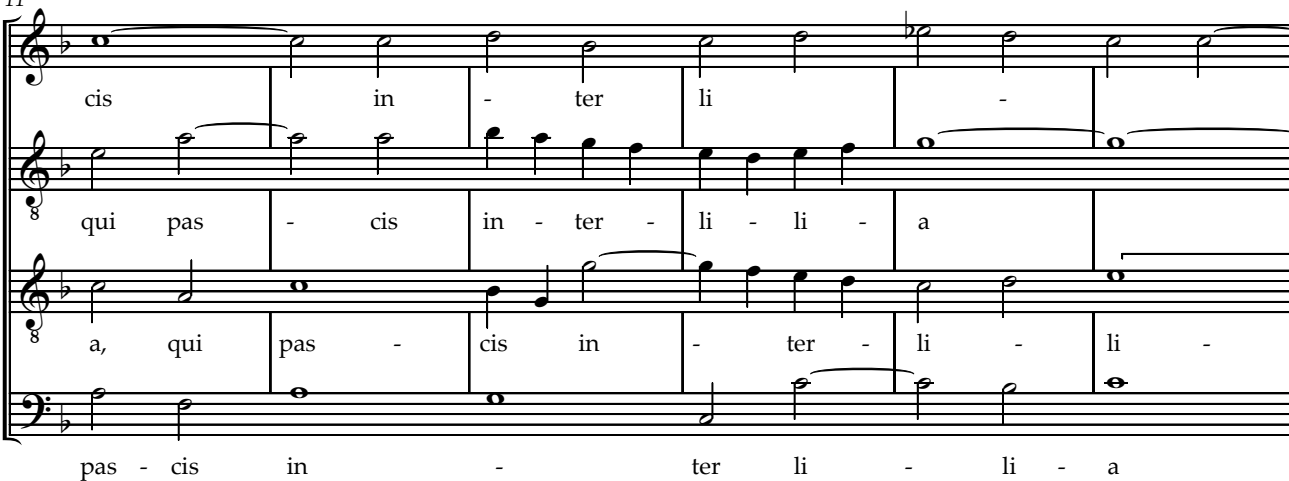

in - ter li - li - a,

in - ter li - li - a,

cis in - ter, qui -

11

cis in - ter li - a

qui pas - cis in - ter - li - li - a

a, qui pas - cis in - ter - li - li - a

pas - cis in - ter li - li - a

17

li - a scep - tus co - re - is vir - a scep - tus co - re - scep - tus co - re -

23

tus co - re - is vir - gi - num, scep - tus co - re - is vir - re - is, scep - tus co - re - is is vir -

29

gi - num, scep - tus co - re - is vir - gi - num gi - num spon - sas de - co - vir gi - gi - num, vir - gi - num

53

quem red - dens pre - mi - a,
 red - dens pre mi - a, spon - sus
 quem red - dens pre - mi - a, spon -
 sus - quem - red - dens pre - mi -

59

spon - sus quem red - dens
 quem red - dens pre - mi -
 sus quem red - dens pre - mi -
 a, quem red - dens pre - mi - a,

65

pre - mi - a
 a
 a, quem - red - dens pre - mi - a
 quem red - dens pre - mi - a

3 - Vos secli

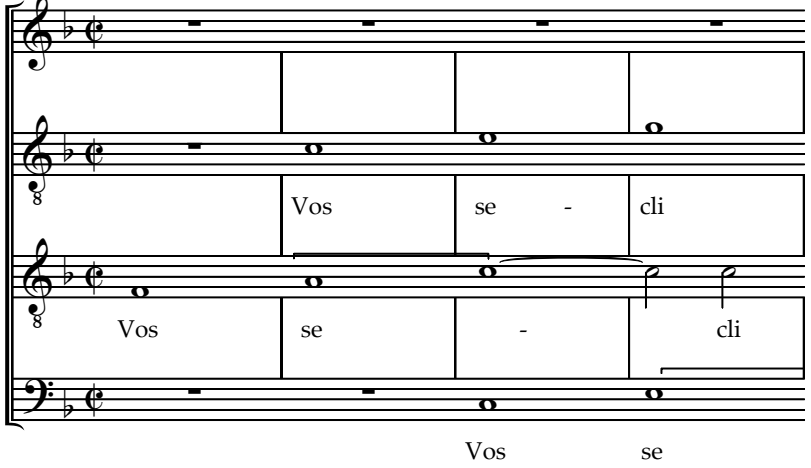
Ms. Pau Villalonga
fol. 16v, 17

[Cantus]

[Altus]

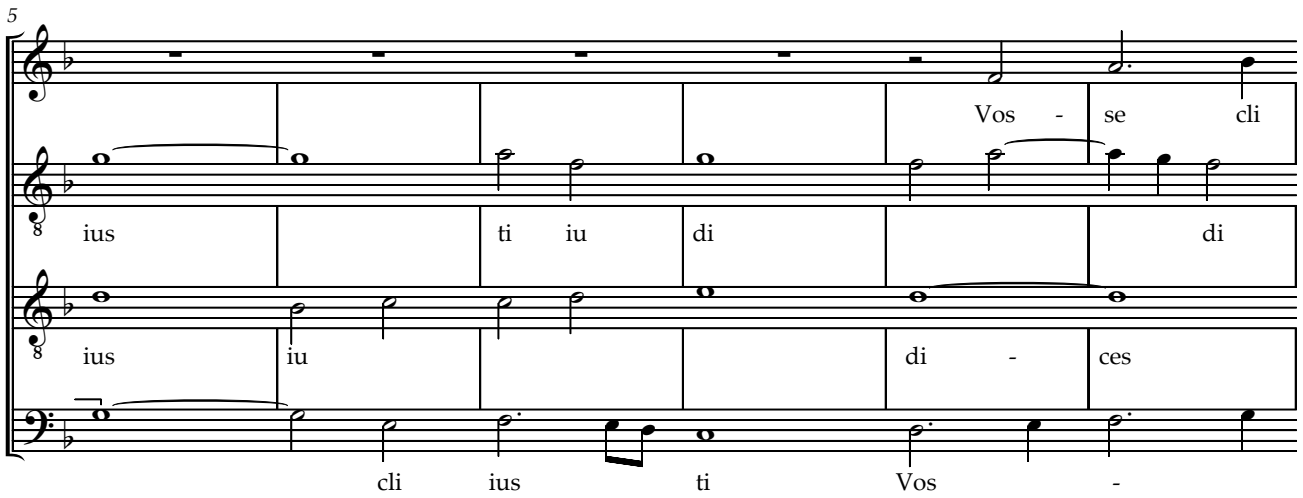
[Tenor]

[Bassus]

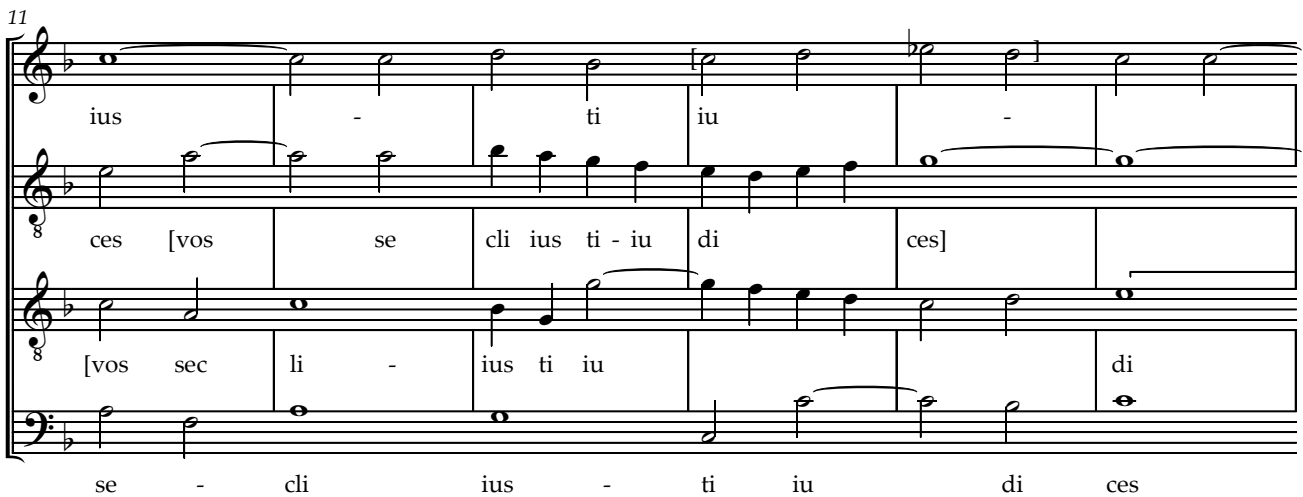
Vos se cli
Vos se cli
Vos se

5

Vos - se cli
ius ti iu di di
ius iu di - ces
cli ius ti Vos -

11

ius
ces [vos se cli ius ti - iu di ces]
[vos sec li - ius ti iu di
se - cli ius - ti iu di ces

17

di - ces et -

et - ve ra - mun di lu -

ces] et - ve ra -

et - ve tus ra

23

ve ra - mun di -

mi na [ve ra mun di lu

mun - di [et ve - ra - mun di]

mun di lu

29

lu mi - na [ve ra - mun di lu mi

mi na] vo tis pre ca

lu mi

mi na [lu mi na]

35

na] - vo tis pre ca mur
 mur cor - di um-[cor
 na vo tis pre ca mur
 vo tis pre ca - mur - cor - di

41

cor di um - au di te
 di um] au di
 cor di - um au -
 um - au di te - pre

47

pre ces sup pli cum.
 te pre ces [au di te
 di te - pre ces sup pli cum
 ces sup pli ci um [au -

53

[au di te pre ces sup
pre ces] sup pli cum [au di te pre ces
[au di te - pre ces au
di te pre pre - ces sup

59

pli cum pre
sup pli cum pre ces sup - pli
di te - pre ces sup pli -
pli - pli ci um

65

ces - sup pli cum]
cum]
cum sup - pli cum]
sup pli ci um]

4 - [Sermone blando]

In Festo apostolorum et sancte crucis, hymnum....

Ms. Villalonga
fol, 18v,19

Cantus

Altus

[Tenor]

[Bassus]

Ser - mo - ne -

Ser - mo - ne blan -

Ser - mo - ne

Ser - mo - ne -

5

blan - do an -

do [ser - mo - ne blan - do] an -

blan - do an - ge -

blan - do [ser - mo - ne blan - do] an - ge -

12

ge - lus pre - di - xit mu - li - e - ri - bus

ge - lus pre di - xit mu - li - e -

lus pre - di - xit mu - li - e - ri -

lus pre - di - xit mu - li - e -

19

[ser - mo - ne blan - do an - ge - lus pre - dix -
 ri - bus [an - ge - lus pre - di - xit mu - li -
 bus [pre - di - xit - mu - li - e -
 ri - bus [pre - di - xit - mu - li - e -

26

it mu - li - e ri - bus] in Ga -
 e ri - bus]
 ri - bus] in Ga - li - le -
 ri - bus] in

33

li - le - am do - mi - nus [in ga - li - le -
 in Ga - li - le - a [in Ga - li - le - a]
 a [in Ga - li - le - a] in ga - li - le -
 ga - li - le - am in Ga - li - le - am do -

42

am do - mi - nus] vi - den - dus est

do - mi - nus vi - den - dus est

a do - mi - nus vi - den - dus

mi - nus vi - den - dus

49

qu - an to ci - us.

quan to ci - us.

est qu - an - to ci - us.

est qu an to ci - us.

5 - Quo vulneratus

Ms. Villalonga
fol, 18v,19

Cantus

Altus

[Tenor]

[Bassus]

Qu o - vul

Qu o vul

Qu o vul

Qu o vul

5

ne ra tus in

ne ra tus qu o vul ne ra tus

ne ra tus in

ne ra tus qu o vul ne ra tus in

12

su per mu - cro - ne di - re - lan - cee

in su per mu cro ne di re lan

su per mu cro ne di re lan

su per mu cro ne di re

19

ce e [in su per mu cro ne di re lan ce
 ce e mu cro ne di re lan
 lan ce e [in su per mu cro ne di re

26

ut nos
 e di re lan ce e]
 di re lan ce e] ut

33

la - va - ret cri - mi - ne [ut nos la - va -
 ut nos la va ret [ut nos la
 nos la va ret

40

ret cri - mi - ne] ma - na - vit
 va ret] cri mi ne ma na vit
 lan va ret] cri mi ne ma na - vit
 cri mi ne ma na vit

48

un - da san - gu i ne.
 un da san gu i
 un da san gu i ne.
 un da san gu i ne.

6 - Hi sunt quos / Te summa

Ms. P. Villalonga
f. 65v, 66

[Cantus]

Altus

Tenor

Bassus

Hi sunt quos

Hi sunt quos re -

Hi sunt quos

Hi sunt quos

5

re - ti - nens mun - dus in or - ruit

ti - nens mun -

re - ti - nens mun - dus in

re - ti - nens mun -

12

[re - ti - net mun - dus in

di in or - ru - it [mun - di in or -

or - ru - it [mun - dus in or - ru -

di in or - ru - it [mun - di in

19

or - ru - it] ip - sum nam ste - ri - li

ru - it] ip - sum nam ste - ri -

it] ip - sum ste - ri - li [ip - sum nam ste -

or - ru - it]

26

flo - re per a - ri -

li flo - re per a - ri - dum [per

ri - li] flo - re per a -

flo - re per a - ri -

33

dum, a - ri - dum [flo - re per a - ri -

a - ri - dum] per a -

ri - dum [flo - re per a - ri -

dum [flo - re per a - ri -

40

dum] flo - re per a - ri - dum [flo - re per a - ri - dum] - per a - ri - dum] spre - ne - re - pe - dum] flo - re per a - ri - dum] spre - ne - re - pe - dum] flo - re per a - ri - dum] spre - ne - re - pe -

47

ri - dum] spre - ve - re pe - ni - tus dum spre - ve - re pe - ni - tus [spre - ri - tus [spre - ne - re - pe - ni - tus] te que se - pe - ni - tus] te que se -

54

te - que se - cu - ti sunt Rex ve - re pe - ni - tus] Rex Chri - ste tus] te - que se - cu - ti sunt rex cu - ti sunt Rex Chri - ste bo - ne

61

Chri - ste bo - ne ce - li - tus.
bo - ne ce - li - tus.
Chri - ste bo - ne ce - li - tus.
[Chri - ste bo - ne] ce - li - tus.

7 - Collaudamus venerantes

In festo Sti. Michaelis, et Cor. Christi, hymnum

Ms. Villalonga
fol. 22v,23

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Col - la - u - da - mus

6

ve - ne - ran - tes [col - la - u -
lau - da - mus - ve - ne - ran - tes [col -
Col - lau - da - mus

Col -

14

da - mus] ve - ne - ran - tes
lau - da - mus ve - ne - ran -
ve - ne - ran - tes om - nes ce -
la - u - da - mus ve - ne - ran - tes om - nes

22

om - nes ce - li mi - li - tes, sed
 tes] om - nes ce - li mi
 li mi - li - tes, sed pre
 ce - li - mi - li - tes sed pre -

30

pre-ci - pu - e pri - ma - tem [sed pre - ci - pu - e pri -
 li - tis sed pre ci - pu - e pri - ma -
 ci - pu - e pri - ma - tem [sed pre - ci - pu - e
 ci - pu - e pri - ma - tem [sed pre - ci - pu - e - pri -

38

ma - tem] ce - les - tis e - xer - ci - tus
 tem ce - les - stis ex -
 pri - ma - tem] ce - les - tis ex - er -
 ma - tem] ce - les - tis ex - er -

46

Mi - cha - e - lem in
er - ci - tus [ex - er - ci - tus]
ci - tus Mi - cha e - lem in
ci - tus Mi - cha - e - lem -

53

vir - tu - te con - te - ren -
Mi - cha - e - lem in vir - tu -
vir - tu - te con - te -
in vir tu - te con - te - ren - tem

60

tem Za - bu - lon.
te con - te - ren - tem Za - bu - lon.
ren - tem Za - bu - lon.
Za - bu - lon.

8 - Nobis datus, nobis natus

Ms. Villalonga
fol. 22v,23

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

No - bis da - tus no -

8 No

8

6

bis na - tus [no - bis da-tus no-bis

8 bis - da tus - no - bis na - tus [no -

8 No bis da - tus

8

No

14

na - tus] no - bis na - tus

8 bis da tus no bis na

8 no bis na tus ex in

8 bis da tus no na tus ex in

22

ex - in - tac - ta vir - gi - ne et
 tus] ex - in tac ta vir gi
 tac ta vir gi ne et in
 tac ta vir gi ne et in

30

in mun - do con - ver - sa - tus ex - in - mun - do con ver -
 ne et - in mun do con ver sa
 mun do con ver sa tus et in mun do con
 mun do con ver sa tus [con ver sa

38

sa - tus] spar - so ver - bo se - mi - ne,
 tus [con ver - sa tus] spar
 ver sa tus spar so ver bo
 tus] spar so ver bo se mi

46

su - i mo - ras i
so - ver bo se mi ne,
se mi ne. Su i mo re
ne, Su i mo ras in

53

co - la - tus mi - ro clau -
Sui - mo - ras - in co la
in co la tus mi ro
co la tus mi ro cla u sit

60

sit or - di ne.
tus mi ro - cla u sus - or di ne.
cla u sit or di ne.
or di ne.

9 - Porta nitent margaritis*

Ms. Villalonga
fol. 22v,23

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

5

12

* Vegeu nota a la pàgina 114

19

Musical score for measures 19-25. The score is written for four staves: Treble 1, Treble 2, Treble 3, and Bass. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 4/4. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests. A fermata is present over a half note in the first staff of measure 20.

26

Musical score for measures 26-32. The score is written for four staves: Treble 1, Treble 2, Treble 3, and Bass. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 4/4. The music continues with eighth and sixteenth notes. A fermata is present over a half note in the first staff of measure 27.

33

Musical score for measures 33-39. The score is written for four staves: Treble 1, Treble 2, Treble 3, and Bass. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 4/4. The music continues with eighth and sixteenth notes. A fermata is present over a half note in the first staff of measure 34.

40

Musical score for measures 40-46. The score is written for four staves: two treble clefs and two bass clefs. The music is in a common time signature. The first staff (top) features a melodic line with eighth and quarter notes, including a long slur over the final two measures. The second staff (treble clef) contains a rhythmic accompaniment with eighth and quarter notes. The third staff (treble clef) provides a harmonic accompaniment with quarter and half notes. The fourth staff (bass clef) contains a bass line with quarter and half notes, including a long slur over the final two measures.

47

Musical score for measures 47-53. The score is written for four staves: two treble clefs and two bass clefs. The music is in a common time signature. The first staff (top) features a melodic line with quarter and eighth notes, including a long slur over the final two measures. The second staff (treble clef) contains a rhythmic accompaniment with quarter and eighth notes. The third staff (treble clef) provides a harmonic accompaniment with quarter and half notes. The fourth staff (bass clef) contains a bass line with quarter and half notes, including a long slur over the final two measures.

54

Musical score for measures 54-60. The score is written for four staves: two treble clefs and two bass clefs. The music is in a common time signature. The first staff (top) features a melodic line with quarter and eighth notes, including a long slur over the final two measures. The second staff (treble clef) contains a rhythmic accompaniment with quarter and eighth notes. The third staff (treble clef) provides a harmonic accompaniment with quarter and half notes. The fourth staff (bass clef) contains a bass line with quarter and half notes, including a long slur over the final two measures.

61

* En el marge inferior del foli 23r./(12r.) es va afegir la següent estrofa de l'himne
Urbs beata Iherusalem per a la festa de consagració d'un temple:

«Portae nitent margaritis
 Adytis patentibus
 Et virtute meritorum
 Illuc introducitur
 Omnis qui ob Christi nomen
 Hic in mundo premitur».

10.1 - [Salve] Sancta Parens

Ms. Villalonga
fol. 24v, 25

[Cantus]

[Altus]

[Tenor]

[Bassus]

Sal - ve. Sanc

3

pa - rens e - ni -

pa - re - rens e - ni -

ta pa - rens e - ni -

ta pa - rens e - ni -

10 (b)

xa [pa - rens e - ni -

xa e - ni -

xa e - ni -

xa [e - ni - xa] e -

17

xa] e - ni - xa pu - er -
 xa pu - er - pe - ra - te -
 xa [e - ni - xa] pu -
 ni - xa pu - er pe -

24 *sic.*

pe - ra - re gem qui -
 gem [re - gem] -
 er - pe - ra - re gem qui -
 ra - te gem qui -

31

ce - lum ter - ram que re -
 qui - ce - lum - te - ra que - re -
 ce - lum ter - ra que - re -
 ce - lum ter - ram que

38

git in se - cu - la se - cu - lo -
 re - git in - se -

45

cu - la se - cu - lo - rum
 rum [se - cu - lo rum] se - cu -
 rum [se - cu - lo rum] se -
 cu - la se - cu - lo - rum

52

se - cu - lo - rum.
 lo rum.
 cu - lo rum.
 [se - cu - lo rum]

10.2 - Dico ego

Ms. Villalonga
fol. 25v, 26

[Cantus]

[Altus]

[Tenor]

[Bassus]

E ru - cta - vit cor me - um ver - bum bo - num

Di - co e - go o - pe - ra me

Di - co - e - go o - pe -

Di - co e - go o - pe - ra

7

a re - gi.

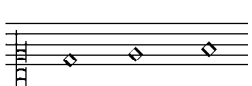

ra me - a re - gi.

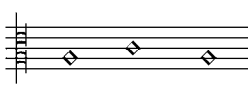
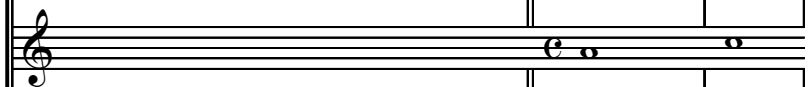
me - a re - gi.

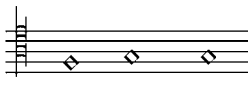
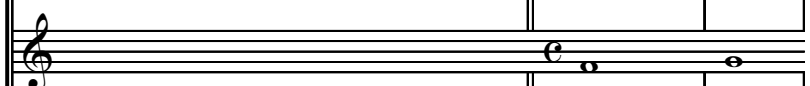

10.3 - Sicut erat

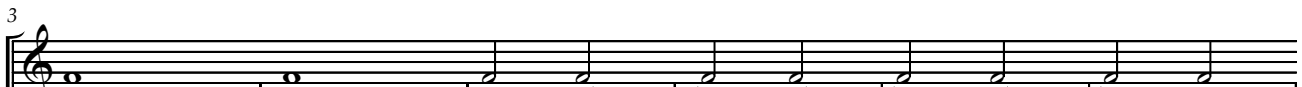
Ms. Villalonga
fol. 25v, 26

[Cantus]   Si - cut -

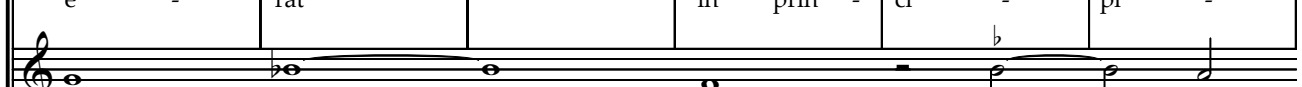
[Altus]   Si - cut

[Tenor]   Si cut

[Bassus]   Glo - ri - a pa - tri - et fi - li - o Si - cut -

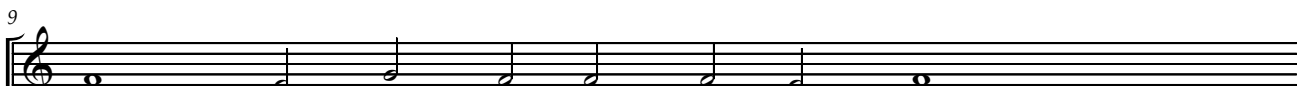
³ e - rat in prin - ci - pi - o

 e - rat in prin - ci - pi -

 e - rat in prin

 e - rat in prin

e - rat - in - prin - ci - pi - o et

⁹ et - nunc et sem - per et

 o et - nunc et sem - per et in se -

 ci - pi - o et - nunc et

 nunc et sem per in -

nunc et sem per in -

15

Musical score for measures 15-20. The score is written for four staves: Soprano, Alto, Tenor, and Bass. The lyrics are: in se - cu - la se - cu - cu - la se - cu - lo - rum sem - per et in se cu - la se - cu - la se - cu - lo -

21

Musical score for measures 21-26. The score is written for four staves: Soprano, Alto, Tenor, and Bass. The lyrics are: lo - rum a - men. a - men. se - cu - lo - rum a - men. rum a - men.

[Magnificat de vuitè to]

11.1 - Et exultavit

Ms. Villalonga
fol.

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

5

Et

12

e - xul - ta

19

xul - ta - vit spi -
 me - us spi - ri - tus me -
 us, spi - ri - tus me -
 vit spi - ri - tus. me - us,

26

ri - tus me. us, spi - ri - tus me -
 us, spi - ri -
 us. spi - ri - tus me -
 spi - ri - tus me -

33

us, spi - ri - tus me -
 tus me - us in
 us. spi - ri - tus me - us, spi -
 us, spi - ri - tus, me - us, spi -

40

us, spi - ri - tus me - us,
 deo - o sa - lu - ta - ri. in
 ri - tus. me - us in de - o
 ri - tus me - us, in de - o

47

in de - o, in de - o sa - lu -
 de - o sa - lu - ta - ri me - o, sa -
 sa - lu - ta - ri me. sa -
 sa - lu - ta - ri me - o, in de - o sa - lu -

55

ta - ri me - o..
 lu - ta - ri me - o..
 o, sa - lu - ta - ri me - o..
 ta - ri me - o..

11.2 - Quia fecit

Ms. Villalonga
fol. 27v,28

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Qui - a fe - cit,

Qui -

5

qui - a. fe - cit,.

a fe - cit, qui - a fe -

Qui - a fe - cit

12

Qui - a fe - cit, qui - a - fe -

qui - a fe - cit, qui - a fe -

qui - a. fe - cit, qui - a fe -

19

cit, qui - a fe - cit mi - hi mag -
 cit mi - hi mag - na,
 cit, qui - a fe - cit, mi -
 cit, mi - hi

26

na. qui po - tens est qui - po - tens.
 mi - hi mag - na qui po - tens.
 hi. mag - na qui po -
 mag - na qui - po - tens

33

est, et sanc - tum no - men e - ius, et sanc -
 tens. - est et sanc -
 tens. est. et sanc - tum no - men e -
 est et sanc - tum no - men e - i

40

tum no - men e - i us, et
 tum no - men e - i us, et sanc - tum no -
 ius, et sanc - tum no - men e - ius,
 us, et sanc - tum no - men e - ius, et

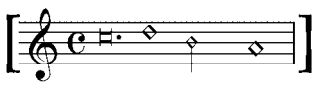
47

sanc - tum no - men e - i - us..
 men. e - ius, no - men e - ius..
 et sanc - tum no - men e - ius..
 sanc - tum no - men e - i us..

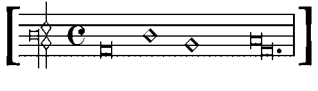
11.3 - Fecit potentiam

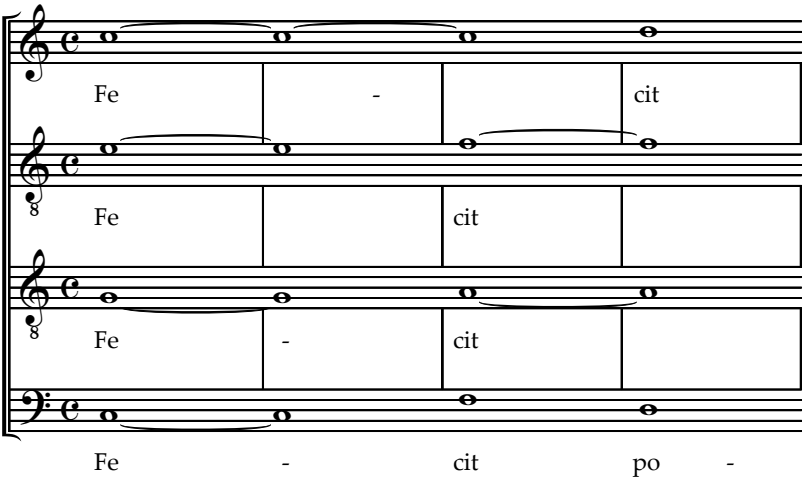
Ms. Villalonga
fol. 28v, 29

[Cantus]

[Altus]

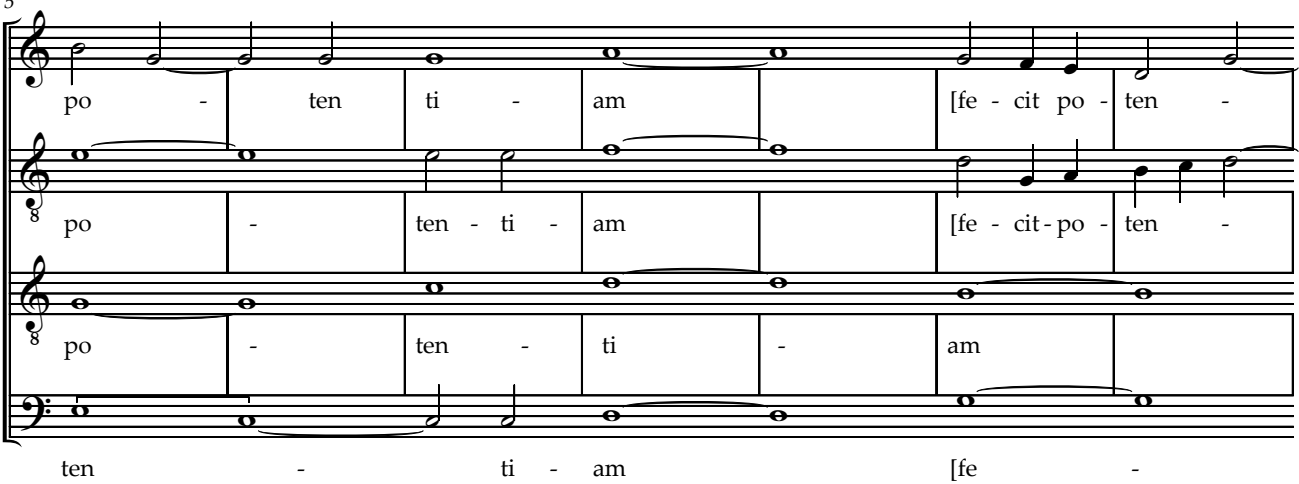
[Tenor]

[Bassus]

Fe - cit po -

5

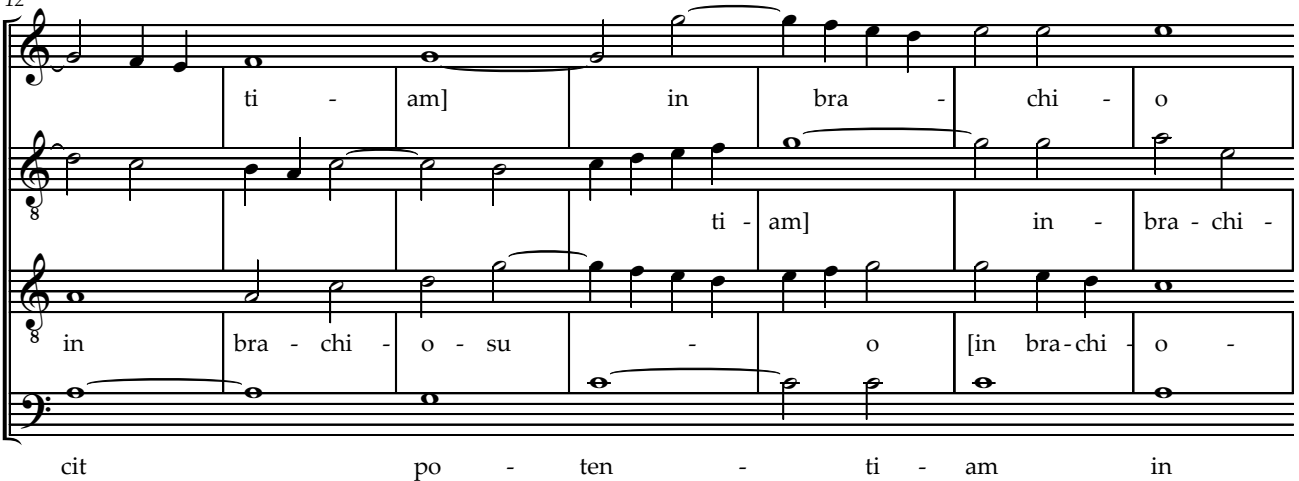
po - ten ti - am [fe - cit po - ten -

po - ten - ti - am [fe - cit - po - ten -

po - ten - ti - am

ten - ti - am [fe -

12

ti - am] in bra - chi - o

ti - am] in - bra - chi -

in bra - chi - o - su - o [in bra - chi - o -

cit po - ten - ti - am in

19

[in bra - chi - o] su - o in bra - chi - o su - o [in bra - chi - o]

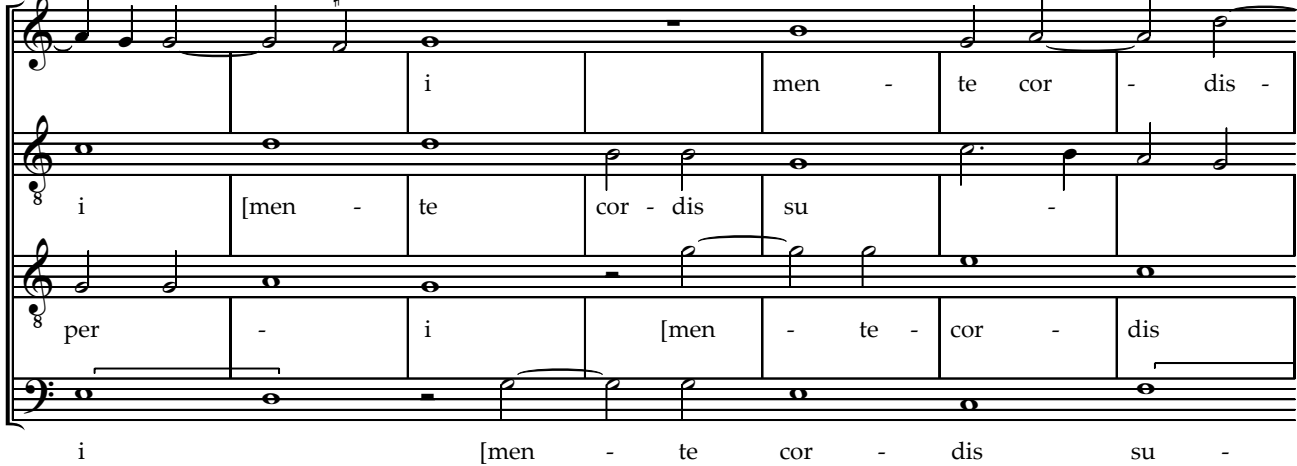
26

o dis - per - sit su - per - su - o dis - per - sit su - per - o dis - per - sit su - per -

33

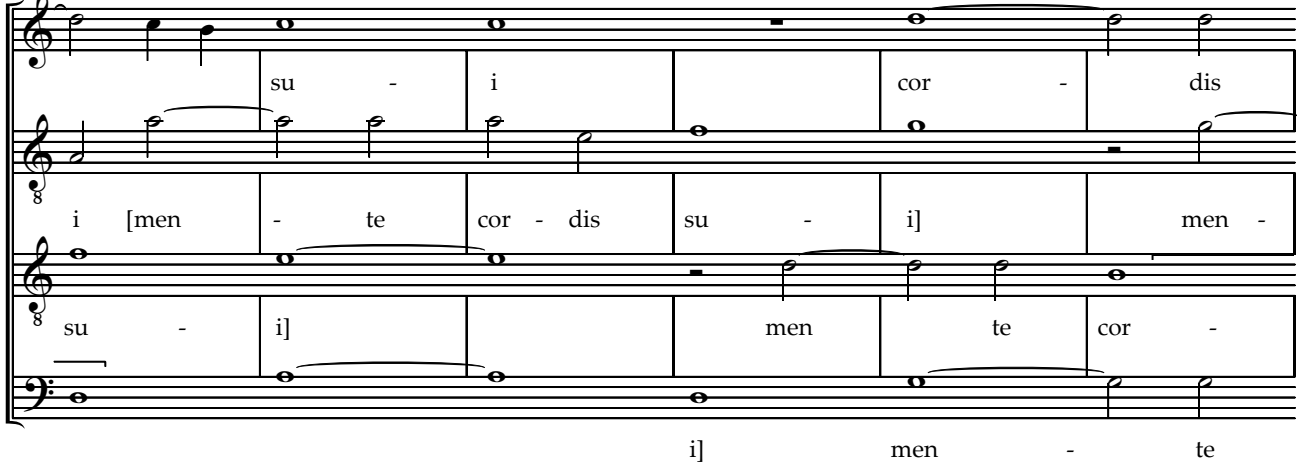
bos men - te cor - dis su - bos men - te cor - dis su - bos men - te cor - dis su -

40

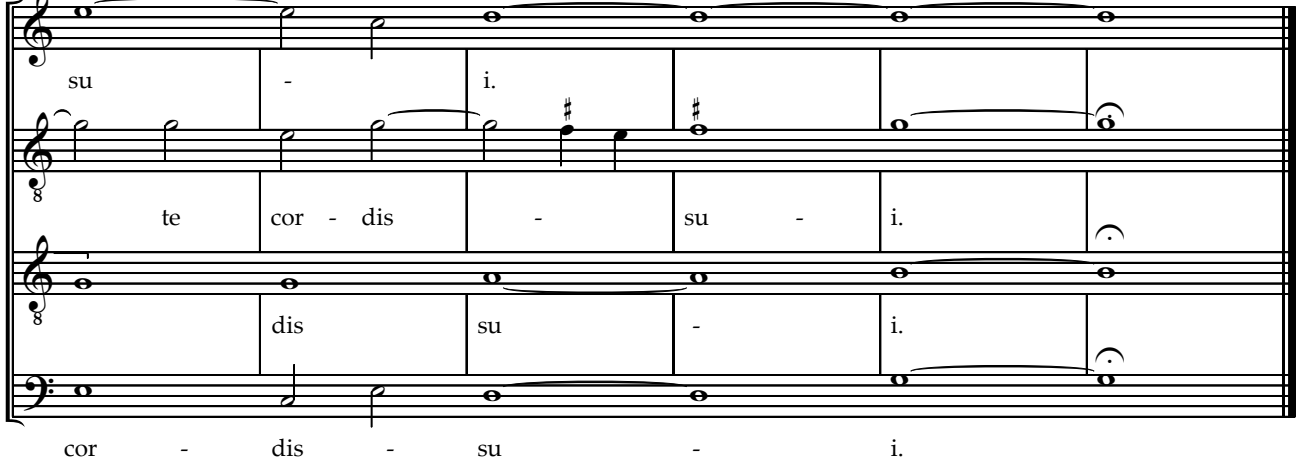
i men - te cor - dis -
 i [men - te cor - dis] su -
 per - i [men - te - cor - dis]
 i [men - te cor - dis] su -

47

su - i cor - dis
 i [men - te cor - dis] su - i] men -
 su - i] men - te cor -
 i] men - te

53

su - i.
 te cor - dis - su - i.
 dis su - i.
 cor - dis - su - i.

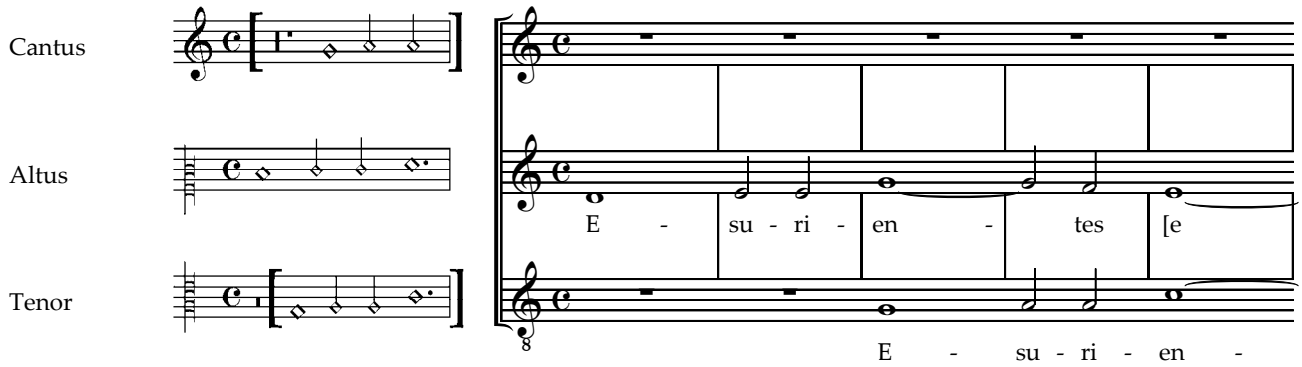
11.4 - Esurientes

Ms. P Villalonga
f. 29v, 30

Cantus

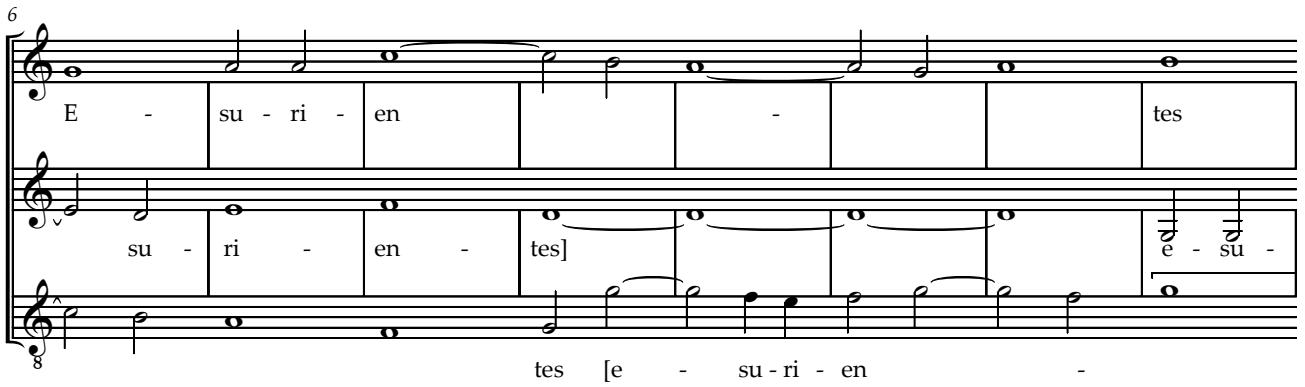
Altus

Tenor

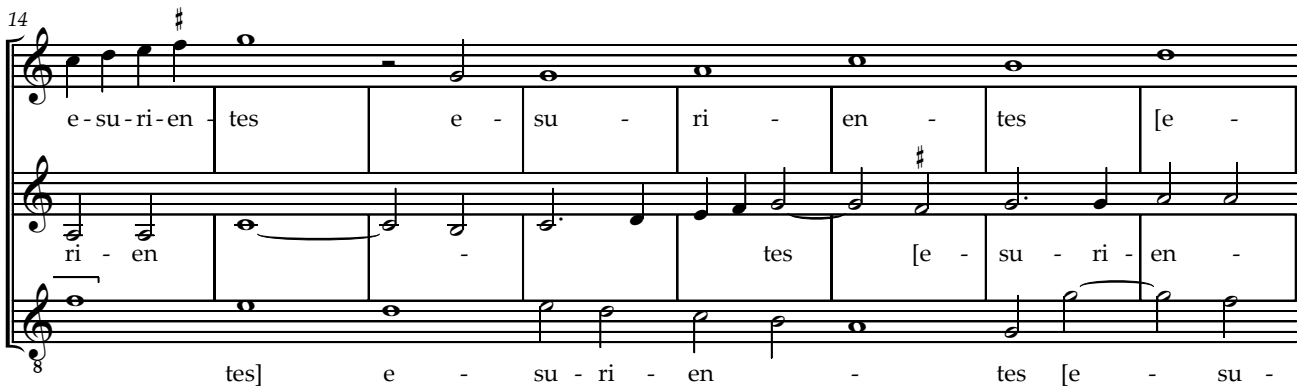
E - su - ri - en - tes [e - su - ri - en -

6

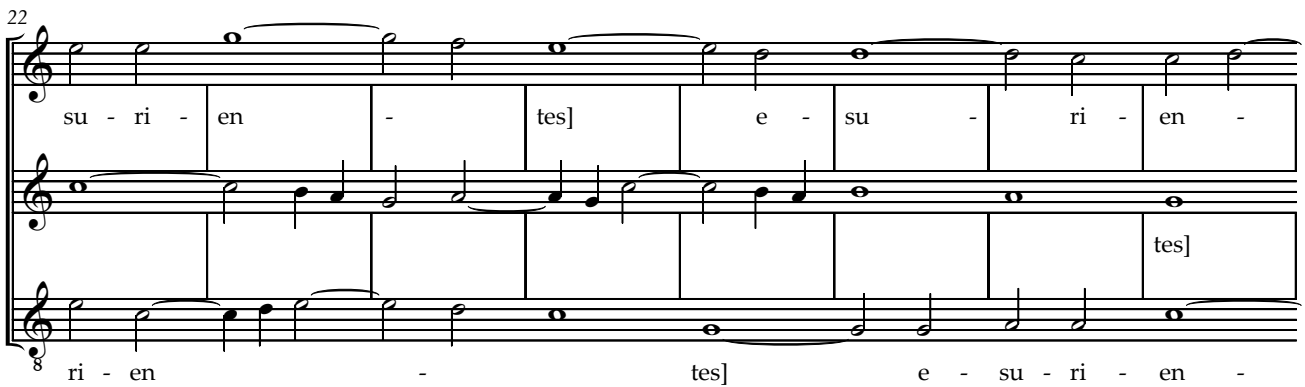
E - su - ri - en - tes
su - ri - en - tes] e - su -
tes [e - su - ri - en -

14

e - su - ri - en - tes e - su - ri - en - tes [e -
ri - en tes [e - su - ri - en -
tes] e - su - ri - en - tes [e - su -

22

su - ri - en - tes] e - su - ri - en -
tes] e - su - ri - en -
ri - en - tes] e - su - ri - en -

30

tes im - ple - vit bo -
 e - su - ri - en - tes im - ple - vit bo -
 tes im - ple - vit im -

38

nis [im - ple - vit bo - nis
 ple - vit - bo - nis et - di - vi - tes

47

et di - vi - tes di - mi -
 di - mi - sit in a -
 nes [di - mi - sit - in - a -

55

sit in - a nes.
 nes. di - mi - sit i - na nes.
 nes.] di - mi - sit i - na nes.

11.5 - Sicut locutus

Ms. P Villalonga
f. 30v

Cantus

Tenor

8

est [si - cut lo - cu - tus

8 est [si - cut - lo - cu - tus

17

est] ad - pa - tres nos -

8 est] ad pa - tre - no -

26

tros A - bra - ham et se - mi - ni

8 stros Ab - ra - ham et se - mi -

34

e - i - us in se - cu - la.

8 ni e - i - us in se - cu - la.

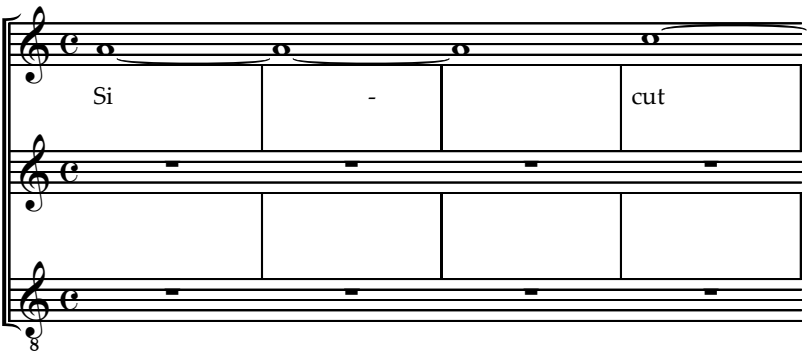
11.6 - Sicut erat

Ms. P Villalonga
f. 12v, 13

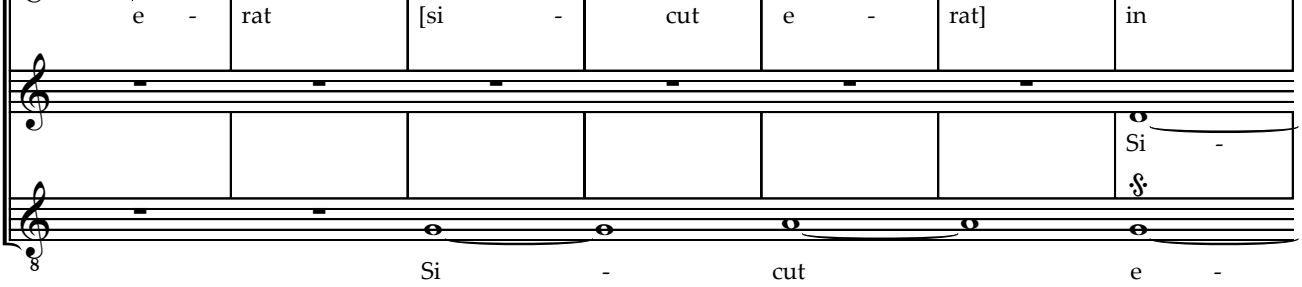
Cantus

Quinta vox

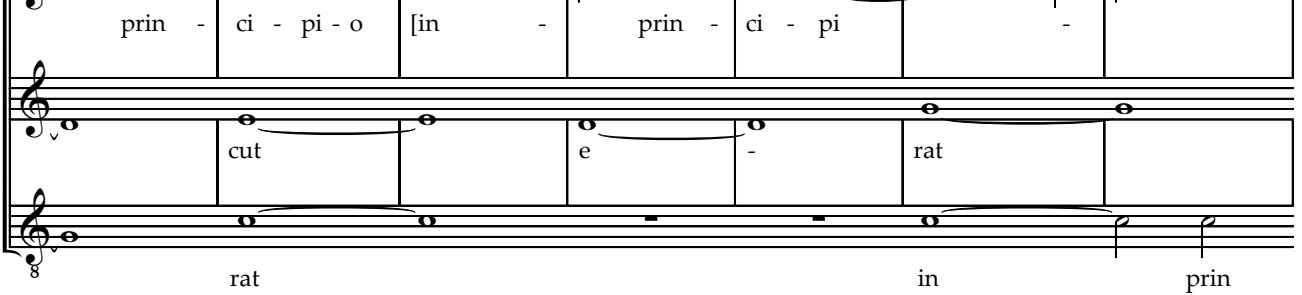
Tenor

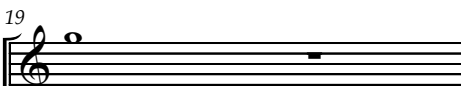

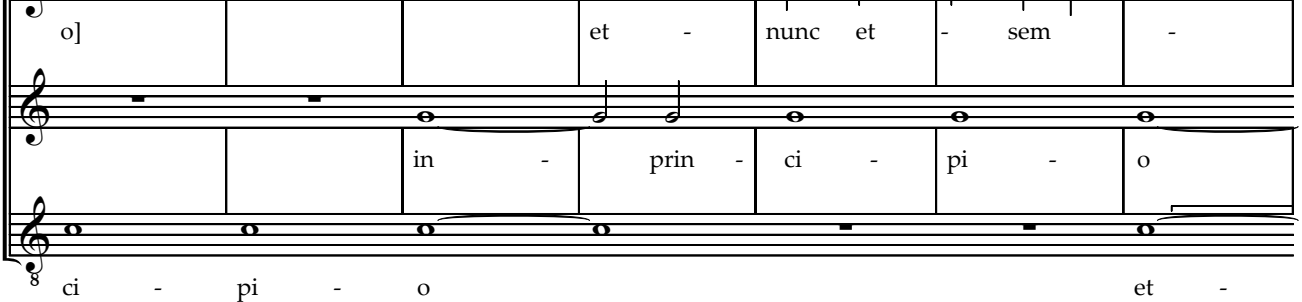
5

12

19

26

per

et

33

[et - nunc et sem - per]

nunc et

38

et - nunc - et sem -

nunc

sem - per.

45

per.

et sem - per

12 - Sumens illud

Ms. P Villalonga
f. 32

Pau Vilallonga

Altus

Bassus

Su - mens il - lud -

Su -

6

a - ve [su - mens il - lud

mens - il - lud a -

13

a - ve] a - ve Ga -

ve - [il - lud a - ve]

20

bri - e - lis o -

Ga - bri - e - lis o - re

27

re fun - da nos in - pa -

fun - da - nos in pa -

34

ce [fun - da nos in -

ce [fun - da -

41

pa - ce] mu - tans

nos in pa - ce

48

e - ve - no - men

mu - tans e - ve no - men [mu -

55

[mu - tans e - ve - no - men.]

tans e - ve no - men.]

[Magnificat de quart to]

13.1 - Et exultavit

Ms. Villalonga
fol. 32v, 33

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Et e - xul - ta -

Et e - xul - ta -

Et e - xul - ta -

Et e - xul - ta -

Et e - xul - ta -

Detailed description: This block shows the first system of the musical score for 'Et exultavit'. It consists of four vocal staves: Cantus (Soprano), Altus (Alto), Tenor, and Bassus (Bass). Each staff begins with a short melodic fragment. The main part of the system is a large bracketed section where all four voices sing the phrase 'Et exultavit' in a homophonic setting. The lyrics are written below each staff: 'Et e - xul - ta -'.

6

vit spi - ri - tus me - us

vit spi - ri - tus me us in

vit [spi - ri - tus me - us]

vit spi - ri - tus me - us in

Detailed description: This block shows the second system of the musical score, starting at measure 6. It continues the four-part setting. The lyrics are: 'vit spi - ri - tus me - us' for Cantus, 'vit spi - ri - tus me us in' for Altus, 'vit [spi - ri - tus me - us]' for Tenor, and 'vit spi - ri - tus me - us in' for Bassus. There are three sharp signs (###) above the Cantus staff in the final measure of this system.

15

in de - o sa - lu - ta -

de - o sa - lu - ta - [ri] me -

in de - o sa - lu - ta - ri me - o, [in

de - o sa - lu - ta - ri me -

Detailed description: This block shows the third system of the musical score, starting at measure 15. The lyrics are: 'in de - o sa - lu - ta -' for Cantus, 'de - o sa - lu - ta - [ri] me -' for Altus, 'in de - o sa - lu - ta - ri me - o, [in' for Tenor, and 'de - o sa - lu - ta - ri me -' for Bassus.

23

ri me - o, [sa - lu - ta - ri me - o, sa lu - ta - de - o sa - lu - ta - ri me - o, [sa - lu - ta - ri me -

31

o, [sa - lu - ta - ri - me - o,] ri me - o,] [sa - lu - ta - ri me - o,] sa - lu - ta - ri me - o,] sa - lu - ta - ri, sa - lu - ta -

39

sa - lu - ta - ri me - o, [sa - lu - ta - ri me - o. me - o, sa - lu - ta - ri me - o,] me - o. ri me - o, me - o.

13.2 - Fecit potentiam

Ms. Villalonga
fol. 33v, 34

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Fe - cit po - ten - ti -

Fe - cit po - ten - ti -

Fe - cit po - ten - ti -

Fe - cit po - ten - ti -

Detailed description: This block contains the first system of a four-part vocal setting. It features four staves: Cantus (Soprano), Altus (Alto), Tenor, and Bassus (Bass). Each staff begins with a short introductory phrase. The main text 'Fe - cit po - ten - ti -' is written across all four staves, with the lyrics aligned under the notes. The music is in a common time signature and uses a G-clef for the upper parts and an F-clef for the lower parts.

6

am in [bra - chi - o su - o]

am in bra - chi - o su o di -

am in bra - chi - o su - o

am in bra - chi - o su - o

Detailed description: This block contains the second system of the vocal setting, starting at measure 6. It features the same four vocal parts. The lyrics are 'am in [bra - chi - o su - o]' for the Cantus part, and 'am in bra - chi - o su o di -' for the other parts. The Cantus part has a bracketed section. The music continues with the same four-part texture.

16

di - sper - sit su - per - bos men - te cor -

sper - sit su - per - bos men - te cor -

di - sper - sit su -

dis - per - sit su - per - bos men - te cor - dis su -

Detailed description: This block contains the third system of the vocal setting, starting at measure 16. It features the same four vocal parts. The lyrics are 'di - sper - sit su - per - bos men - te cor -' for the Cantus part, 'sper - sit su - per - bos men - te cor -' for the Altus and Tenor parts, and 'di - sper - sit su -' for the Bassus part. The system concludes with the lyrics 'dis - per - sit su - per - bos men - te cor - dis su -' written across the bottom of the staves.

24

dis su - i, [men - te] dis su - i [di - per - bos] men - te i [cor - dis su - i]

32

cor - dis su - i,] men - [cor - dis] sper - sit su - per - [bos] men - te cor - cor - dis su - i [men - te cor - men - te cor - dis - su - i [cor - dis - su -

41

su - i, [men - te cor - dis su - i.] dis su - i, su - i.] dis su - i.] i.] men - te cor - dis su - i.

13.3 - Quia fecit

Ms. Villalonga
fol. 34v, 35

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Qui -

Qui - a fe -

Qui - a fe - cit, [qui -

Qui - a fe - cit, [qui -

5

a fe - cit, [qui - a fe - cit] mi - hi mag -

cit, [qui - a

a fe - cit] mi - hi mag - [-

a fe - cit,] qui - a fe - cit mi - hi

12

na, [qui - a fe - cit mi - hi

fe - cit mi - hi mag -] - na,

na, mi - hi mag -

mag - na, qui - a fe -

19

mag - na, qui - a fe - cit mi - hi mag -
 [mi - hi mag - na,] mi - hi
 na,] qui - a fe - cit
 cit mi - hi mag - na qui po -

26

na qui po - [- tens
 mag - na qui po - [- tens]
 mi - hi mag - na, qui [po -
 tens est, [qui po -

33

est et san - ctum
 est et [san - ctum no - men e -
 tens est et san - ctum no -
 tens est] et san - ctum no -

40

no - [- men] e - [- ius, et
 ius,] et san - ctum no - men, et san - ctum no -
 men e - ius, [et san - ctum no -
 men e - ius, [et san - ctum no - men e -
 ius,] et san - ctum no - men e - ius, [et san - ctum no - men e - ius,] et san - ctum

47

san - ctum no - men e - ius,] et san - ctum
 men e - ius, [et san - ctum no - men e -
 men e - ius, no - men [e -
 ius,] no - men e - ius, et san - ctum

54

no - men e - ius.
 ius,] no - men e - ius.
 ius,] e - ius.
 no - men e - ius.

13.4 - Esurientes

Ms. P Villalonga
f. 35v, 36

Cantus

Altus

Tenor

[E - su - ri - en -

[E - su - ri - en -

[E - su - ri - en - tes,

7

] - tes, [e - su - ri - en -

tes,] e - su - ri -

[e - su - ri - en - tes,] e - su - ri - en -

15

tes, e - su - ri] - en -

en - tes, e -

tes, [e - su - ri - en -

23

tes, [e - su - ri - en -

su - ri - en - tes, [e -

tes,] - e - su - ri - en -

31

su - ri - en - tes im - ple - vit, tes im - ple - vit - bo - nis, -

39

ple - vit, im - ple - [- vit -] bo - [- [im - ple - vit bo - nis]

47

nis] et di - vi - tes di - mi - [- sit] i - [- nis] et di - vi - tes di - mi - sit i - [na -] et di - vi - tes di - mi - sit i -

55

na - nes] et di - vi - tes - nes, [i - na - nes,] i - [- na - nes,] i - na - nes, et di - vi - tes

63

di - mi - sit i - [- na -] - nes

[- na

8 di - mi - sit [i - na

The image shows a musical score for three voices (Soprano, Alto, and Tenor) in a single system. The music is written in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The lyrics are in Latin. The Soprano part has the lyrics "di - mi - sit i - [- na -] - nes". The Alto part has the lyrics "[- na". The Tenor part has the lyrics "8 di - mi - sit [i - na". There are three sharp signs (F#) above the Soprano staff in the final measure. The system is enclosed in a double bar line.

13.5 - Sicut locutus

Ms. Villalonga
fol. 36v, 37

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Si - cut lo -
Si - cut lo - cu -
Si - cut lo - cu -
Si - cut lo - cu

5

cu - tus - est ad pa - tres [nos -
est,] [si - cut lo - cu - tus
tus - est,] [si - cut lo - cu - tus est,]
tus est, [si - cut lo - cu - tus est,]

12

tros, ad - pa -
est] ad pa - tres [ad pa - tres] nos -
lo - cu - tus est ad pa - tres -
cut lo - cu - tus est] ad pa -

19

tres - nos - tros] A - bra -
 [tros] A - bra -
 nos tros A
 tres nos - tros A - bra -

26

ham, [A - bra - ham] et se - mi -
 ham, [A - bra - ham] et se - mi - ni
 bra - ham et se - mi - ni e -
 ham et se - mi - ni

33

ni e - ius in se - cu - la
 e - ius in se - cu - la, [et - se - mi - ni
 ius in se - cu - la, [in - se -
 e - ius in se - cu - la, [in se -

40

et se - mi - ni
e - ius in se - cu -
cu - la,] et [se - mi - ni e -
cu - la,] et se - mi - ni

47

e - ius in
la,] in [se
ius in] se - cu - la, [in
e - ius in - [

53

se - cu - la
cu - la,] in se - cu - la
se - cu - la,] se - cu - la,] se - cu - la,] in - se - cu

13.6 - Sicut erat

Ms. P Villalonga
f. 37v, 38

Cantus primus
Cantus secundus
Altus
[Tenor]
Bassus

Si - cut
Si - cut
Si - cut
Si - cut
Si - cut

5
e - rat, [si -
e - rat, [si - cut e -
e - rat, [si - cut e - rat, si -
e - rat, [si - cut
e - rat, [si - cut e -

12

cut e - rat,] Si - [- - - - - rat,] si - - - - - cut e - - - - - rat, si - - - - - cut e - - - - - rat,] - - - - - rat,] si - - - - -

19

cut e - - - - - rat] cut e - - - - - rat in prin - ci - pi - - - - - e - - - - - rat] in prin - ci - pi - - - - - si - - - - - cut e - - - - - rat in prin - - - - - cut e - - - - - rat

26

in prin - ci - pi - o [et nunc - - - - - o, in - prin - ci - pi - o - - - - - o et nunc et sem - - - - - ci - pi - o, [si - cut e - rat in prin - ci - - - - - in prin - ci - pi - o et nunc et

33

et - semper, in
 et nunc - et - semper,
 per, [et - nunc
 pi - o] et nunc et - semper,
 semper, [et

40

prin - ci - pio - et - nunc et semper -
 et nunc et semper -
 et semper, et nunc et
 et nunc et semper, et -
 nunc et semper, et

47

per.] per
 semper
 nunc[-] et semper per
 nunc et semper per

[Magnificat de sisè to]

14.1 - Et exultavit

Ms. Villalonga
fol. 38v-39

Pau Villalonga

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Et e - xul -

Et e - xul -

Et e - xul -

Et e - xul -

Et e - xul -

Detailed description: This block contains the first system of the musical score. It features four vocal parts: Cantus (Soprano), Altus (Alto), Tenor, and Bassus (Bass). Each part is represented by a staff with a treble clef (except for Bassus, which has a bass clef). The music is in a common time signature (C). The lyrics 'Et e - xul -' are written below each staff. The notation includes quarter notes and half notes, with some notes beamed together. There are also some diamond-shaped symbols above the notes in the first few measures.

5

ta - vit spi - ri -

ta - vit spi - ri - tus

ta - vit [spi - ri -

ta - vit spi - ri -

Detailed description: This block contains the second system of the musical score, starting at measure 5. It continues with the four vocal parts. The lyrics are 'ta - vit spi - ri -' for Cantus, 'ta - vit spi - ri - tus' for Altus, 'ta - vit [spi - ri -' for Tenor, and 'ta - vit spi - ri -' for Bassus. The notation includes quarter notes, half notes, and some notes with ties. The lyrics are written below each staff.

12

tus [- me - us]

me - us, [spi - ri - tus me -

tus me - us] in de -

tus me - us

Detailed description: This block contains the third system of the musical score, starting at measure 12. It continues with the four vocal parts. The lyrics are 'tus [- me - us]' for Cantus, 'me - us, [spi - ri - tus me -' for Altus, 'tus me - us] in de -' for Tenor, and 'tus me - us' for Bassus. The notation includes quarter notes, half notes, and some notes with ties. The lyrics are written below each staff.

19

in de - o sa - lu - ta -
 us] in de - o sa - lu - ta -
 o sa - lu - ta - ri - me -
 in de - o sa - lu -

26

[- ri] me - o.
 ri me - o.
 o.
 ta - ri - me - o.

14.2 - Quia fecit

Ms. Villalonga
fol. 38v, 39

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Qui a

Qui a - fe -

Qui a fe -

Qui a - fe

5

fe cit mi hi mag

cit mi - hi mag - na

cit mi - hi mag - na

cit mi - hi mag

12

na qui

qui po-tens - et sanc -

qu i po

na qui po

19

po tens et sanc tum no men e
 tum - no - men e ius [no men e
 tens et sanc tum no - men e -

26

ius [no men e i us.
 i us e - i us]
 men [no - men] e - i - us.
 i us.

14.3 - Fecit potentiam

Ms. Villalonga
fol. 39v, 40

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Fe - cit

Fe - cit

Fe - cit po -

Fe - cit po -

5

po - ten - ti - am in

po - ten - ti - am in bra - chi -

ten - ti - am in bra - chi - o

ten - ti - am in bra - chi - o -

12

bra - chi - o su - o

o su - o

su -

su - o dis - per -

19

dis - per - sit su - per - bos men - te -
 dis - per - sit sup - per - bo -
 o dis - per - sit su - per - bos men - te -
 sit su - per - bos men -

26

men - te cor dis -
 men - te cor - dis -
 cor - dis -
 te cor - dis -

31

su - i.
 su - i.
 su - i.
 su - i.

14.4 - Esurientes

Ms. Villalonga
fol. 39v, 40

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

E - su - ri -

E - su - ri -

E - su - ri -

E - su - ri -

5

en - tes im - ple -

en - tes im - ple - vit

en - tes im - ple - vit -

en - tes im - ple -

12

vit - bo - nis et di -

bo - nis [im - ple - vit bo - nis] et di -

bo - nis et di -

vit bo - nis et di - vi -

19

vi - tes di - mi sit
vi - tes di - mi - sit
vi - tes di - mi - sit i - na
tes di - mi - tis i -

Detailed description: This block contains the musical notation for measures 19 through 25. It features four staves: a vocal line (soprano), an alto line, a tenor line (marked with an '8'), and a bass line. The lyrics are: 'vi - tes di - mi sit' (measures 19-21), 'vi - tes di - mi - sit' (measures 22-24), and 'vi - tes di - mi - sit i - na' (measures 25-26). The lyrics 'tes di - mi - tis i -' are positioned below the bass line.

26

i - na - nes.
na - nes.
nes.
na - nes.

Detailed description: This block contains the musical notation for measures 26 through 32. It features four staves: a vocal line (soprano), an alto line, a tenor line (marked with an '8'), and a bass line. The lyrics are: 'i - na - nes.' (measures 26-28), 'na - nes.' (measures 29-31), and 'nes.' (measures 32-34). The lyrics 'na - nes.' are positioned below the bass line.

14.5 - Sicut locutus

Ms. Villalonga
fol. 40v, 43

Cantus

[Altus]

Tenor

[Bassus]

Si - cut - lo - cu -

Si - cut lo - cu - tus

Si - cut - lo - cu -

Si - cut lo - cu -

7

tus est ad pa - tres

est ad pa - tres no - stros

tus est ad pa tres - no - stros

tus - est ad pa -

16

nos tros [ad pa - tres]

[pa - tres no - stros] ad - pa - tres - nos -

[ad pa - tres nos - tros ad pa - tres no -

tres nos tros [ad pa - tres no -

25

nos - tros A - bra - ham et se - mi -
 stros A - bra - ham et se - mi -
 stros] A - bra - ham et se - mi -
 stros A - bra - ham et

34

ni e - i - us in - se -
 ni [et se - mi - ni e - i - us
 ni e ius in se -
 se - mi - ni e - i - us in se -

41

cu - la.
 se - cu - la.
 cu - la in se - cu - la.
 cu - la.

14.6 - Sicut erat

Ms. P Villalonga
f. 40v, 43

Cantus primus

Cantus secundus

[Altus]

[Tenor]

[Bassus]

Si - cut e -

Si - cut e -

Si - cut e -

Si - cut e -

Si - cut e -

Si - cut e -

5

rat in prin - ci - pi -

rat in prin - ci - pi -

8 rat in prin - ci - pi -

8 rat in prin - ci - pi -

8 rat in prin - ci - pi -

rat in prin - ci - pi -

12

o [in prin - ci - pi - o] in

o in prin - ci - pi - o

8 o [in prin - ci - pi - o] in

8 pi - o [in prin - ci - pi - o] in

o [in prin - ci - pi - o]

19

prin - ci - pi - o] in prin -
[in prin - ci - pi - o in
prin - ci - pi - o] in prin -
prin - ci - pi - o [in prin - ci - pi -
in prin - ci - pi - o] in prin -

26

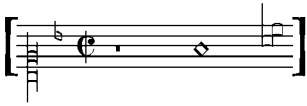
ci - pi - o et nunc et -
prin - ci - pi - o et -
ci - pi - o et nunc et sem -
o] et nunc et sem - per [et nunc et
ci - pi - o et nunc et -

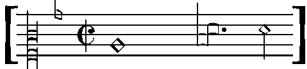
33

sem - per.
nunc et sem - per.
per.
sem - per.
sem - per.

15 - Procul recedant

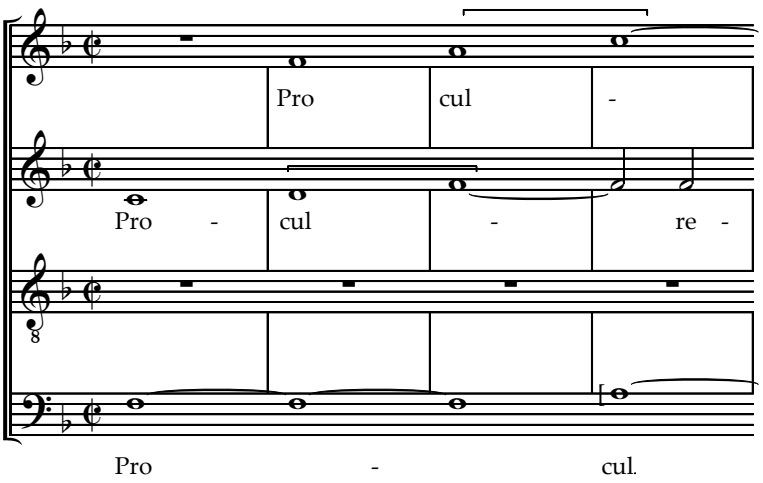
Ms. P Villalonga
f. 41, 43v

[Cantus primus]

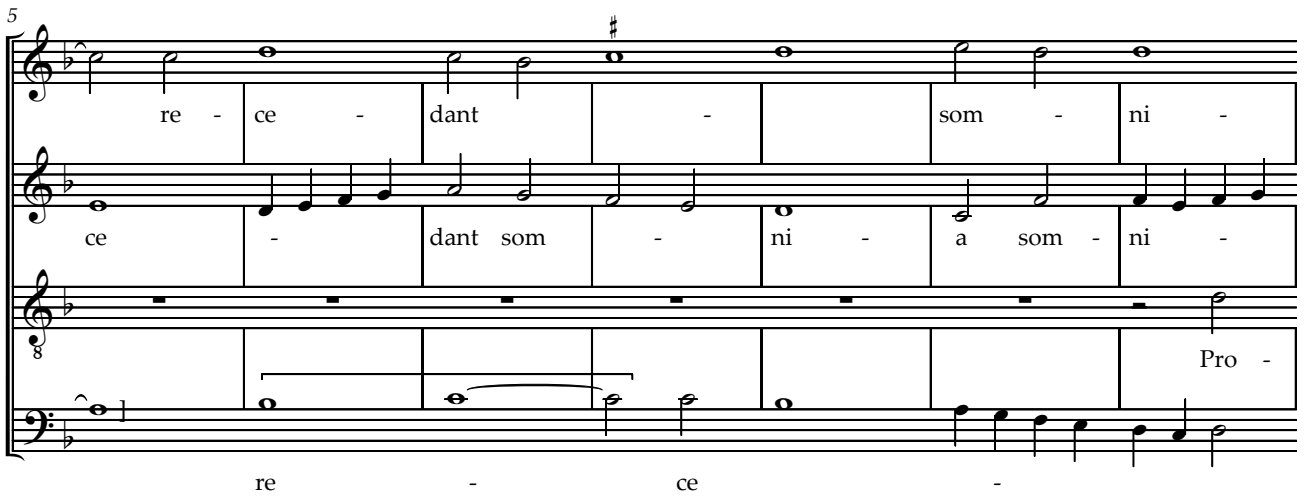
[Cantus secundus]

[Altus]

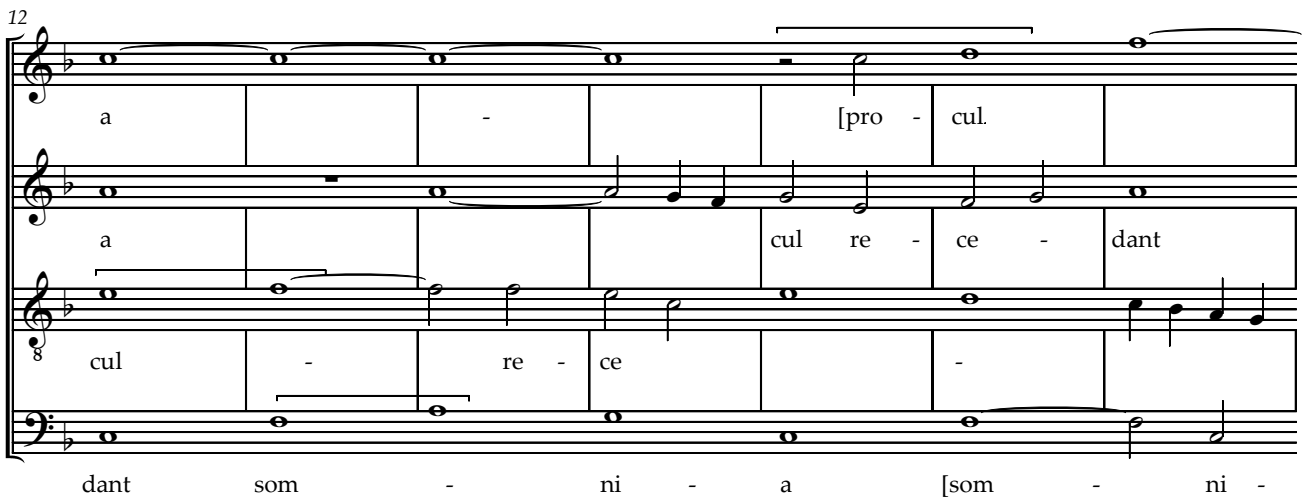
[Bassus]

Pro cul - re - cul - re - Pro - cul.

5

re - ce - dant som - ni - ce - dant som - ni - a som - ni - Pro - re - ce -

12

a - [pro - cul. a - cul re - ce - dant cul - re - ce - dant som - ni - a [som - ni -

19

pre - ce - dant som - ni - a] et - noc - ti -
 som - ni - a
 dant som - ni - a
 a]

a]

26

um phan - tas - ma - ta hos - tem - que. nos - trum
 et noc - ti - um phan - tas - ma - ta [phan - tas -
 et - noc - ti - um phan - tas - ma -
 et - noc - ti - um phan - tas - ma -

et - noc - ti - um phan - tas - ma -

33

com - pri - me
 ma - ta, phan - tas - ma - ta] hos - tem
 ta phan - tas - ma - ta.
 ta. [phan - tas - ma - ta] hos - tem que nos - trum -

ta. [phan - tas - ma - ta] hos - tem que nos - trum -

40

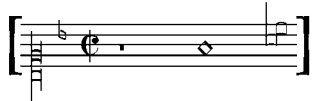
ne - pol - lu - an -
 que nos - trum com - pri - me ne pol -
 hos - tem - que - nos - trum com - pri - me ne pol - lu -
 com pri me ne pol - lu - an - tur

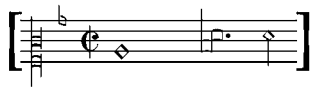
46

tur cor - po - ra.
 lu - an - tur cor - po - ra.
 an - tur cor - po -
 cor - po - ra.

16 - Te mane laudum carmine

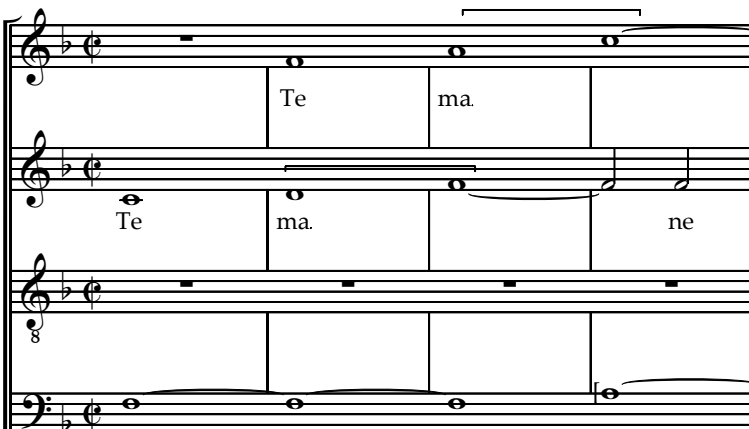
Ms. P Villalonga
f. 41, 43v

[Cantus primus]

[Cantus secundus]

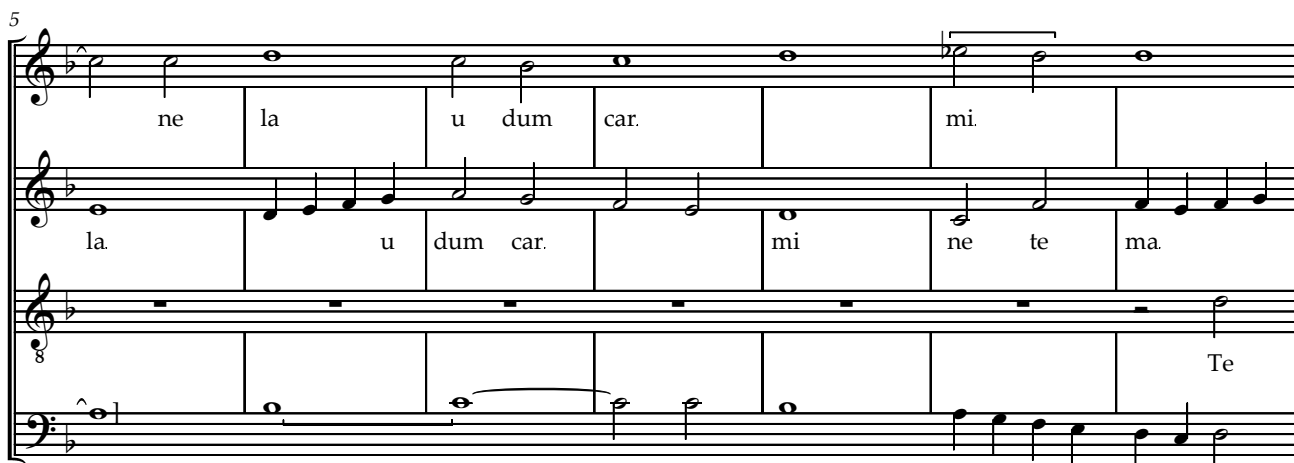
[Altus]

[Bassus]

Te ma. ne

Te.

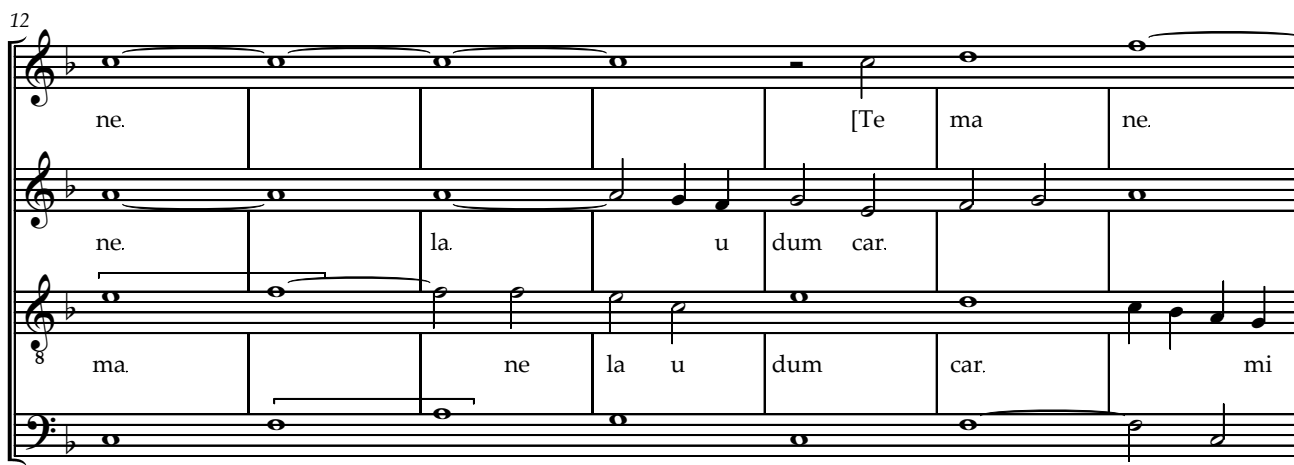
5

ne la u dum car. mi.

la. u dum car. mi ne te ma.

Te

ma. ne la. u

12

ne. [Te ma ne.

ne. la. u dum car.

ma. ne la u dum car. mi.

dum car. mi ne [car - mo

19

la u dum car. mi ne] te de pre
mi ne, car. mi ne]
ne la u dum. car mi ne]
ne]

26

ce. mur ves.
te de pre ce mur. ves. pe re.
te de pre ce mur ves. pe
te de pre ce mur ves. pe

33

pe re [ves. pe re]
[te de pre ce mur ves. pe re] te nos tra sup plex glo.
re. [ves pe re, ves.
re. [ves pe re] te nos tra sup plex glo

40

per cuncta laudes.
ri a per cuncta laudes.
pe re] nos sup. plex glo. ri a per cun
ri a per cuncta laudes.

47

cu la..
cu la [se. cu la].
cta la. u det se cu la..
se cu. la..

17 - Quia viderunt oculi mei

Ms. P. Villalonga
f. 41v, 42

[Cantus]

[Altus]

[Tenor]

[Bassus]

Qui - a vi - de -
Qui - a - vi - de - runt
Qui - a - vi - de - runt -
Qui - a vi - de - runt

5

runt o - cu - li - me -
o - cu - li me -
o - cu - li - me -
o - cu - li me -

12

i sa - lu - ta - re tu -
i sa - lu - ta - re
i sa - lu - ta - re -

19

sa - lu - ta - re
 um [sa - lu - ta - re tu - um]
 tu - um [sa - lu - ta - re
 tu - um [sa - lu - ta - re

tu - um [sa - lu - ta - re - tu -

27

tu - um sa - lu - ta - re
 sa - lu - ta - re - tu - um [sa - lu - ta - re
 tu - um] sa - lu - ta - re -
 um, sa - lu - ta - re tu - um] sa - lu - ta - re -

35

ta - re tu - um.
 tu - um.]
 tu - um.
 tu - um.

[Salve Regina]

18.1 - Vita dulcedo

Ms. P. Villalonga
f. 42v, 45

[Cantus]

[Altus]

[Tenor]

[Bassus]

Vi - ta

Vi - ta dul - ce -

6

dul - ce - do

do vi - ta dul - ce -

13

vi - ta dul - ce -

do [Et] spes

20

do. et spes nos - tra sal -
nos - tra sal - ve] et spes nos - tra sal -

This system contains measures 20 through 29. The vocal line begins with a whole note 'do.' followed by a half rest, then a quarter note 'et', a quarter note 'spes', a quarter note 'nos', a half rest, a quarter note 'tra', and a quarter note 'sal' with a half rest. The second vocal line starts with a half rest, then a quarter note 'nos', a quarter note 'tra', a quarter note 'sal', a half rest, a quarter note 've]', a half rest, a quarter note 'et', a quarter note 'spes', a quarter note 'nos', a quarter note 'tra', and a quarter note 'sal' with a half rest. The piano accompaniment consists of a steady eighth-note bass line in the left hand and a melodic line in the right hand.

30

ve [et spes nos - tra sal - ve.
ve et spes nos

This system contains measures 30 through 37. The vocal line starts with a quarter note 've', a quarter rest, a quarter note '[et', a quarter note 'spes', a quarter note 'nos', a half rest, a quarter note 'tra', a quarter note 'sal', and a quarter note 've.' with a half rest. The second vocal line begins with a half rest, then a quarter note 've', a half rest, a quarter rest, a quarter note 'et', a quarter note 'spes', and a quarter note 'nos'. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the previous system.

38

et spes nos - tra sal - ve.

This system contains measures 38 through 47. The vocal line begins with a half rest, then a quarter note 'et', a quarter note 'spes', a quarter note 'nos', a half rest, a quarter note 'tra', a quarter note 'sal', a half rest, and a quarter note 've.' with a half rest. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the previous systems.

18.2 - Ad te suspiramus

[Cantus]

Altus

[Tenor]

Bassus

Ad. te sus - pi - ra -

5

mus [ad te sus - pi - ra -

Ad. te sus - pi - ra - mus.

12

mus -

[ad. te. sus - pi - ra - mus.]

19

ad. te. sus - pi -

sus - pi - ra - mus [sus - pi - ra -

26

ra - mus

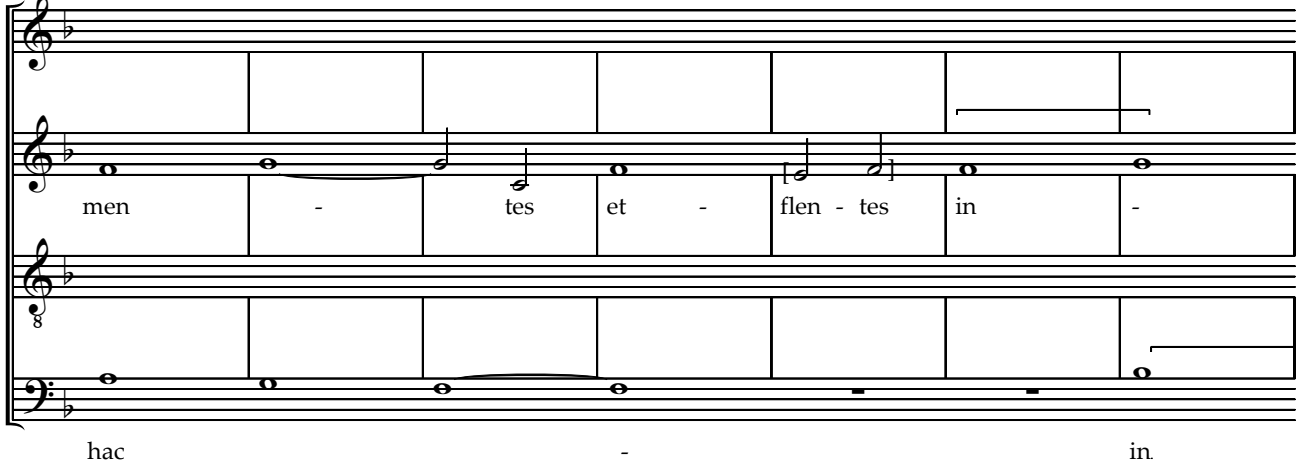
mus]. ge - men - tes

33

ge - men - tes et flen - tes ge -

et flen - tes. in

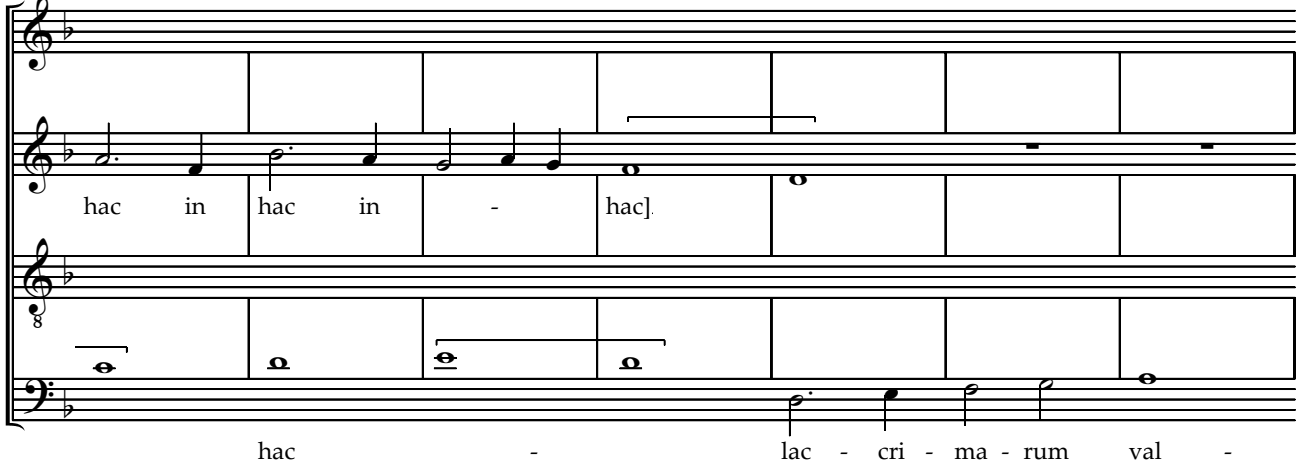
40

men - tes et - flen - tes in -

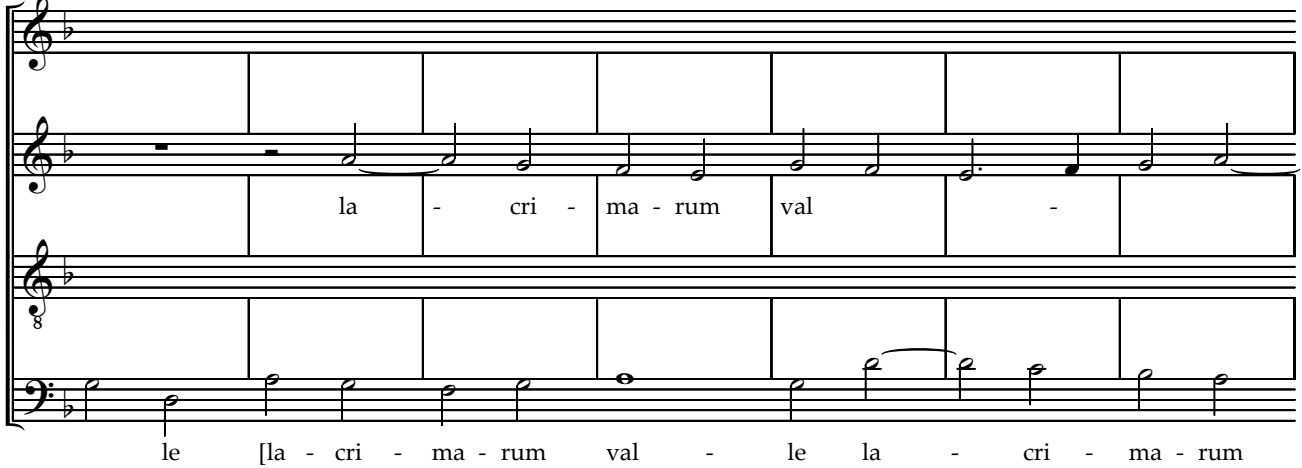
hac - in

47

hac in hac in - hac] lac - cri - ma - rum val -

54

la - cri - ma - rum val - le la - cri - ma - rum

61

le la - cri - ma - rum val -

val - le] la - cri - ma - rum val -

68

le. Et Je - sum [et

le. Et Je - sum [et

75

sum et Je. sum.

Je - sum]. et

82

et Je - sum be - ne - dic -

Je sum. -

89

tum [be - ne - dic - tum] be -

be - ne -

96

ne - dic - tum fruc - tum ven -

dic - tum fruc - tum ven -

103

tris tu - [ven - tris - tu -
tis tu - i fruc -

110

i]. fruc - tum
tum ven - tris tu - i

117

ven - tris tu - i
[fruc - tum ven - tris tu - i]

18.3 - O clemens

Ms. P. Villalonga
f. 42v, 45

Cantus

Altus

Tenor

[Bassus]

5

cle - mens [o - cle -

pi - a o -

O -

O cle - mens

12

mens] o cle -

cle - mes o pi - a

cle - mens.

o pi - a o pi -

19

mens [o - cle - mens].
 o. cle - mens o - pi - a
 o. cle - a o pi - a [o pi -

26

o cle - mens o pi - a o cle - mens
 [o. cle - mens o - pi -
 mens. o pi - a o
 a o cle - mens o pi -

33

o pi a.
 a] o - pi - a o dul - cis -
 pi a o dul -
 a [o - pi - a]. o -

40

o. dul -
vir go o dul -
cis vir - go o dul -
dul - cis [o dul -

47

cis vir - go. sem -
cis vir - go sem - per
cis vir - go sem - per Ma -
cis] vir - go. sem -

54

per - sem
ma - ri - a sem - per Ma - ri -
ri - a sem - per ma - ri -
per ma - ri - a sem - per ma - ri -

61

Musical score for measures 61-67. The score consists of four staves: vocal line, piano accompaniment (right hand), piano accompaniment (left hand), and a bass line. The key signature has one flat (B-flat). The vocal line lyrics are: per ma - ri - a. [sem - per Ma - ri - a. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and a more melodic line in the right hand. A sharp sign (#) is present above the final note of the vocal line in measure 67.

68

Musical score for measures 68-74. The score consists of four staves: vocal line, piano accompaniment (right hand), piano accompaniment (left hand), and a bass line. The key signature has one flat (B-flat). The vocal line lyrics are: a. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line in the left hand and a more melodic line in the right hand. The score ends with a double bar line and repeat dots.

19 - O beate Sebastiane

Ms. P. Villalonga
f. 45v, 46

Cantus

Altus

[Tenor]

Bassus

O - be -

O be - a - - te

5

a - te [o be - a - te]

O be - a - te [o -

a - te O be -

[o be - a - te] o be -

12

O be - a - te Se - bas - ti - a -

be - a - te] Se - bas - ti - a -

a - te Se - bas - ti -

a - te [o be - a - te] Se - bas -

19

ne mag - na est fi -

ne mag - na est fi - des

a - ne mag - nam est fi -

ti - a - ne mag - na est fi -

26

des tu - am in - ter -

tu a in - ter - ce -

des tu - am in - ter -

des tu - a in - ter - ce - de

33

ce - de pro no - bis mag -

de pro no - bis [pro -

ce - de pro no -

pro no - bis [pro - no -

40

gna et fi - des tu - a in - ter - ce - de pro no -
 no - bis in ter - ce - de pro -
 bis pro no - bis [pro no -
 bis] in - ter - ce - de - pro -

47

bis ad - do mi -
 no - bis ad do - mi - num [ad
 bis] ad do - mi - num
 no - bis ad do - mi - num [ad do - mi -

54

num Je - sum - sum Chris - tum [ad -
 do - mi -] Je - sum Chris - tum
 Je - sum Chris - tum
 num] Je - sum Chris - tum [Je -

61

do - mi - num Je - sum - Cris - tum] ut -

[Je - sum Chris tum]

[Je - sum Chris tum] ut

sum - Cris - tum ut a -

68

a pes - te [ut a pes -

ut a pes - te si - ve mor -

a pes - te [ut a pes -

pes - te

75

te] si - ve mor - bo [si -

bo [ut a pes - te

te] si - ve - mor - bo [si - ve -

[ut - a pes - te - si -

82

ve - mor - bo e - pi - de - mi -
 si - ve mor - bo] e - pi - de - mi -
 mor - bo] e - pi - de - mi -
 ve mor - bo e - pi - de - mi -

89

e li - be re
 e - li - be - re - mur [li -
 e li - be - re - mur li -
 e - li - be - re - mur

95

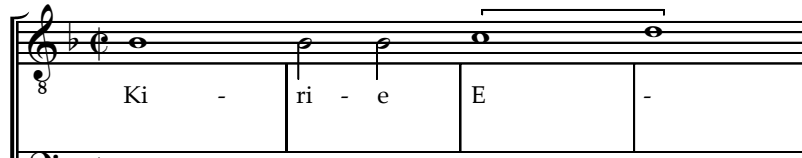
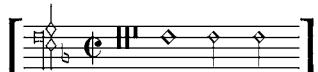
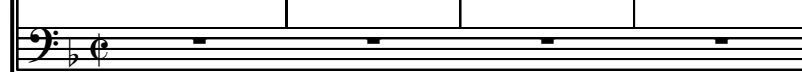
mur [e - pi - de - mi - e li - be - re - mur].
 be - re - mur.]
 be - re - mur.
 [li - be - re - mur.]

[20 - Missa]

20.1 - Kyrie

Ms. P. Villalonga

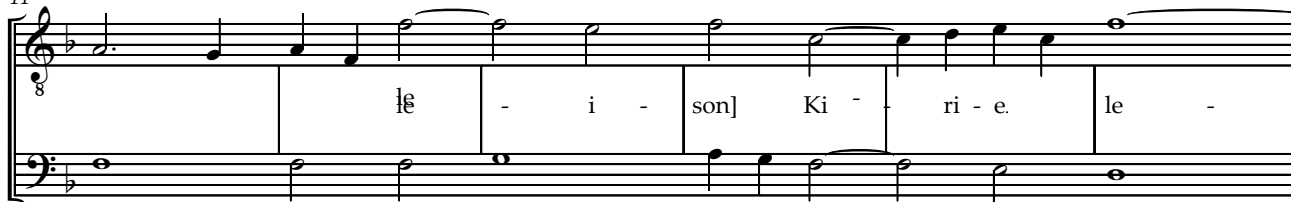
f. 48

[Altus]
[Bassus]

8 Ki - ri - e E -

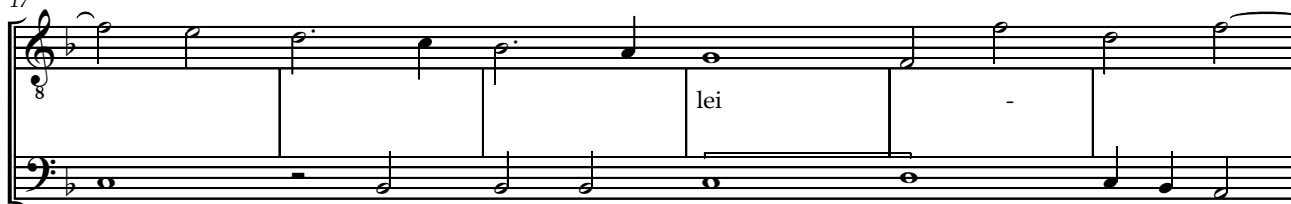
5

8 le - i - son - [Ki - ri - e - e -

11

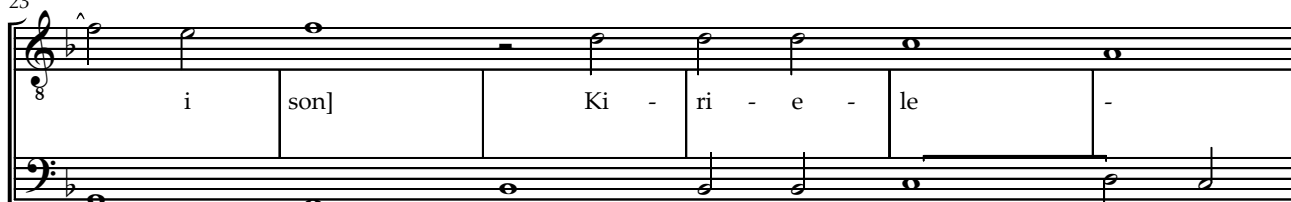
8 le - i - son] Ki - ri - e. le -

Ki - ri - e - e. le - i -

17

8 lei -

son [Ki - ri - e - e - le

23

8 i son] Ki - ri - e - le -

i son] Ki ri e e - le.

29

8
i son. Ki -

36

8
ri - e e - le - i - son.

ri - e e - le - i - son

42

8
[Ki - ri - e e - le - i - son].

[Ki - ri - e e - le - i - son].

20.2 - Christe

Ms. Villalonga
fol. 48v, 49

Cantus

Altus

Tenor

[Bassus]

Chris - te e -

Chris -

Cris - te e - le - i -

Detailed description: This block shows the first system of a musical score for four voices: Cantus, Altus, Tenor, and Bassus. Each voice part is represented by a staff with a treble clef (except for Bassus, which has a bass clef). The music is in a common time signature. The lyrics are: Cantus: Chris - te e -; Altus: Chris -; Tenor: Cris - te e - le - i -; Bassus: (no lyrics shown). The score includes a large bracket on the right side of the staves.

5

le - i - son [Chris - te e - le -

te e - e - le - i -

son [E - le - i - son]. Chris -

Chris - te e - le - i - son

Detailed description: This block shows the second system of the musical score, starting at measure 5. It continues the four-voice setting. The lyrics are: Cantus: le - i - son [Chris - te e - le -; Altus: te e - e - le - i -; Tenor: son [E - le - i - son]. Chris -; Bassus: (no lyrics shown). The score includes a large bracket on the right side of the staves.

12

i - son] Chris -

son [Cris - te e - le - i - son]

te e - le -

[Cris - te e - le - i - son e - le -

Detailed description: This block shows the third system of the musical score, starting at measure 12. It continues the four-voice setting. The lyrics are: Cantus: i - son] Chris -; Altus: son [Cris - te e - le - i - son]; Tenor: te e - le -; Bassus: [Cris - te e - le - i - son e - le -. The score includes a large bracket on the right side of the staves.

19

te e - le - i - son [Chris - i - son] Chris - te e - le - i - son

26

i - son [Chris - te e - le - i - son] te e - le - i - son Chris - te e - le - i - son [Chris - te e - le - i - son]

33

i - son - [Chris - te e - le - i - son] Chris - te e - lei - son [Chris - te e - le - i - son] i - son [Chris - te e - le - i - son] Chris - te e - le - i - son

son] [Chris - te e - le - i - son..

lei - son] [e. le - i - son.].

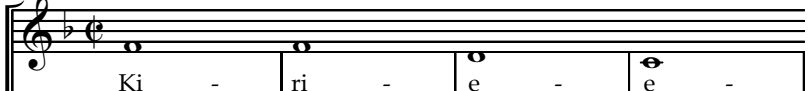
i - son..

i - son..

The musical score consists of four staves. The top staff is a vocal line with lyrics: "son] [Chris - te e - le - i - son..". The second staff is another vocal line with lyrics: "lei - son] [e. le - i - son.].". The third staff is a vocal line with lyrics: "i - son..". The bottom staff is a bass line with lyrics: "i - son..". The music is in a key with one flat and a 4/4 time signature. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables that span across multiple notes.

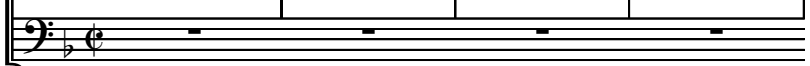
20.3 - Kyrie II

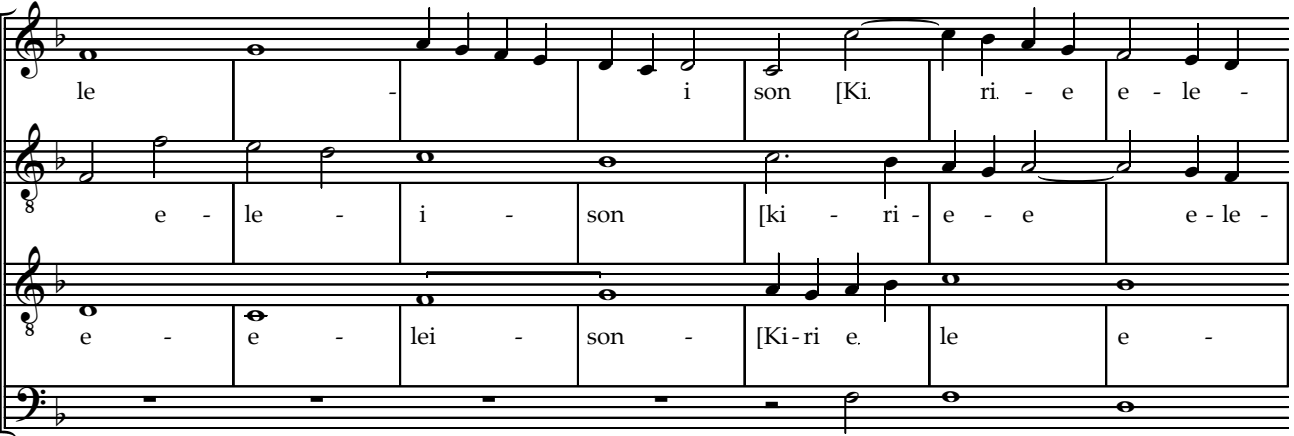
Ms. Villalonga
fol. 49v, 50

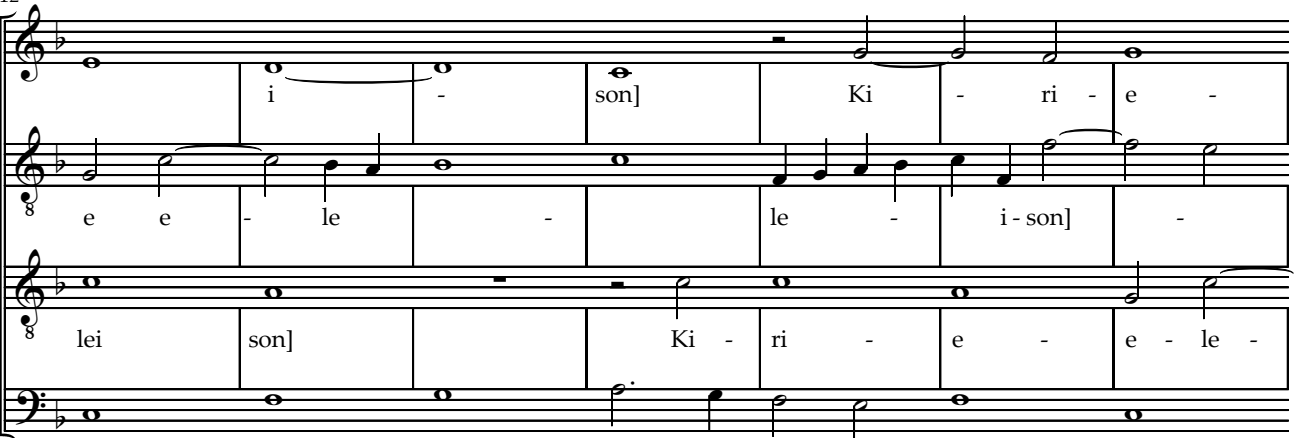
[Cantus]
Ki - ri - e - e -

[Altus]
Ki - ri - e -

[Tenor]
Ki - ri -

[Bassus]

5
le - i son [Ki ri - e e - le -
e - le - i - son [ki - ri - e - e e - le -
e - e - lei - son - [Ki-ri e. le e -
Ki - ri - e -

12
i - son] Ki - ri - e -
e e - le - le - i - son] -
lei son] Ki - ri - e - e - le -
e - i - son [Ki - ri - e -

19

e - le - i - son -
 e - le - e - le - i - son.
 i - son.
 e - le - i - son]

26

Ki - ri - e - e - le - i - son Ki - ri - e -
 Ki - ri - e - le - i - son Ki - ri - e -
 [Ki - ri - e - e - le - i - son] Ki - ri -
 Ki - ri - e - e - e - e - i - son [Ki. ri - e -

33

i - son] Ki - ri - e -
 e - le - i - son Ki - ri - e -
 e - lei - son [Ki - ri - e - e -
 e - e - lei - son - Ki - ri -

40

Musical score for measures 40-45. The score is written for four staves: Soprano, Alto, Tenor, and Bass. The lyrics are: e - le - i - son Ki - ri e - le - i - son e - le - i - son] Ki - ri - e - e - le -

46

Musical score for measures 46-51. The score is written for four staves: Soprano, Alto, Tenor, and Bass. The lyrics are: e e - le - i - son.. e - le - i son.. e - e - le - i - son.. i - son..

20.4 - Gloria

Ms. Villalonga
fol. 50, 53

[Cantus] [Altus] [Tenor] [Bassus]

Et - in te - rra pax ho -

Et in te - rra

5

mi - ni. bus. bo -

pax ho - mi - ni - bus bo - ne vo - lun - ta -

Bo - ne - vo lun ta. tis lau da.

Bo - ne - vo - lun - ta -

12

ne - vo - lun - ta - tis lau - da - mus te be - ne - di -

tis lau - da - mus - te, be - ne - di - ci - mus -

mus. te, be - ne di ci - mus te a -

tis lau - da - mus - te be -

19

ci - mus. te, a - do - ra - mus te, Glo - ri - fi -
 te, a - do - ra - mus te glo - ri - fi -
 do-ra - mus. te; glo - ri - fi - ca-mus -
 ne - di - ci - mus - te, a - do - ra - mus te, glo - ri - fi -

26

ca - mus te, Gra - ti - as a - gi - mus -
 ca - mus te. Gra - ti - as a - gi - mus - ti -
 te, Gra - ti - as - a - gi-mus ti - bi, prop - ter
 ca - mus te, Gra - ti - as a - gi - mus - ti -

33

bi prop - ter mag - nam glo - ri -
 bi prop - ter - ma - glo - ri - am -
 mag - nam glo - ri - am - tu - am Do -
 bi prop - ter - mag-nam glo - ri - am -

40

am tua am. do - mi - ne - de - us - rex - ce -
 tu - am do - mi - ne de - us rex ce - les. tis
 tu - am do - mi - ne de - us rex ce -

47

les - tis - de - us - pa - ter - om - ni -
 mi - ne - de - us rex - ce - les - tis deus -
 de - us pa - ter om ni po -
 les - tis de - us - pa - ter -

54

po - ten - tem [om - ni - po - tem
 pa - ter om - ni po - ten - tem.
 tens [om - ni po - tem]
 om - ni - po - tens

61

do - mi - ne - fi - li u - ni - ge - ni - te

do - mi - ne fi - li - u - ni - ge - ni - te. Je -

do - mi - ne fi - li u - ni - ge - ni - te. Je -

68

Je - su - chris - te [Je - su - chris - te] Je - su - chris - te

[Je - su - chris - te] Je - su - chris - te

su - chris - te [Je - su - chris - te]

su - chris - te. Je - su -

75

te]. do - mi - ne de - us ag - nus

do - mi - ne de - us - ag - nus - de -

te] do - mi - ne de - us ag - nus de -

chris - te do - mi - ne - de - us a - gnus de -

82

de - i fi - li - us pa -
 i fi - li - us pa -
 i fi - li - us pa -
 i fi - li - us pa -

89

tris.. Qui tol - lis pe - ca - ta -
 tris.. Qui - tol - lis pe - ca - ta
 tris.. tris.. Qui -
 tris.. tris.. Qui tol -

96

mun - di mi - se - re - re
 mun - di mi - se - re - re
 tol - lis pe - ca - ta - mun - di mi -
 lis pe - ca - ta - mun - di mi.

103

no - bis. qui - tol - lis. pe - ca - ta mun - di sus - ci - pe de - pre - ca - ti - o - nem - nos - tram qui - se - des ad - dex - ter - a -

110

ca - ta mun - di sus - ci - pe de - pre - ca - ti - o - nem - nos - tram qui - se - des ad - dex - ter - a -

117

ca - ti - o - nem nos - tram qui - se - des ad - dex - ter - a -

124

[qui - se -
qui. se - des ad dex - te - ram pa -
dex - te - ram pa - tris
des ad des - te - ram. pa - tris mi - se. re -

131

des - ad dex - te] - ram pa - tris. tu -
tris. qo - ni - am - tu so - lus.
mi - se - re - re no - bis. qo - ni - am -
re - no - bis Quo - ni - am tu - so -

138

so - lus sanc - tus tu so - lus do - mi -
tus tu so - lus do - mi - nus [tu so - lus do -
tu - so - lus sanc - tus. tu so - lus
lus sanc - tus tu so - lus do -

145

nus. [tu so - lus - do - mi - nus]. mi - nus]. tu so - lus - do mi - nus tu - min us tu - so -

152

tu so - lus - al - ti - si - mus Je - su - al - ti - si - mus Je - su - so - lus al - tis - si - mus. Je - lus al - ti - si - mus Je -

159

chris - te. chris - te [Je - su - chris - te] su - chris - te cum su - chris - te cum sanc - to

166

cum - sanc - to spi - ri - tu in glo - ri - a de -

Cum sanc - to spi - ri - tu

sanc - to spi - ri - to in - glo - ri - a dei -

spi - ri tu in glo - ri - a de - i pa -

173

i pa - tris A -

de i - pa - tris in glo - ri - a - de -

pa - tris A -

tris A - men de - i

180

men [A - men]

i pa - tris A - men..

men..

pa - tris A - men..

20.5 - Credo

Ms. Villalonga
fol. 53v, 58

[Cantus] [Altus] [Tenor] [Bassus]

Pa - trem om - ni - po - ten -
Pa trem om ni po ten tem.
Pa tre om ni po ten.
Pa - trem om - ni - po - ten -
Pa trem om ni po ten tem.
Pa tre om ni po ten.

5

tem fac - to - rem.
tem fac to rem ce li et te. rrae vi -
tem fac - to. rem ce - li et.
Fac - to - rem - ce - li - et

12

ce - li et te - rrae vi - si - bi -
ce - li et te - rrae vi - si - bi - li - um om - ni - um om - ni -
ter. rrae. vi - si -
te - rrae vi - si - bi - li - um. om -

19

li - um et in - vi - si - bi - um et in - vi - si - bi - li - um om - ni - um et in vi si bi - li - um et in - vi - si - bi - li -

26

bi - li - um et in u-num do-mi-num. *
li - um et in u-num-do - um et in u-num do - mi - num Je.
um et - in - vi - si - bi - li - um. Et in u-num -

33

Je - su - chris - tum fi - mi - num Je - sum Chris - tum [Je - sum - sum - chris - tum. Je - sum chris.
do - mi - ne Je - su - chris - tum [Je -

* Original: Si ♭

40

li - um - de - i u -
 chris - tum fi - li - um de - i u -
 tum fi - li um de - i u ni ge
 su - chris - tum fi - li - um de - i

47

ni - ge ni tum Et ex pa-tre na - tum
 ni - ge - ni - tum et - ex pa-tre na -
 ni tum. Et ex pa tre na -
 u - ni - ge - ni - tum et ex pa-tre na -

54

an - te om - ni - a se - cu - la de - um. de.
 tum an - te om - ni - a - cu - la de - um de
 tum an. te om ni a se cu la de
 tum an - te - om - ni - a - se - cu - la de - um de -

61

de - o lu - men de lu mi. ne de.
de - o lu - men - de - lu - mi - ne de - um
um de de o lu men de lu mi ne de.
de - o lu - mi - ne de - um -

68

um ve rum de de o ve ro
ve - rum de de - o ve - ro
um ve rum de de o ve - ro ge. ni -
ve - rum de de - o ve - ro ge - ni -

75

ge ni tum - non fac - tum con subs tan ti a lem - pa tri
ge - ni - tum - non fac - tum con - subs-tan-ti - a - lem - pa -
tum non - fac - tum con - subs-tan-ti - a - lem pa -
tum non. - fac - tum con - subs-tan-ti - a - lem. pa -

82

per quem om. ni a fac - ta sunt..

tri per quem om - ni - a fac - ta sunt.

tri per quem om - nia - fac ta sunt.. ro

tri per quem - om - ni - a fac - ta sunt..

90

Qui - prop - ter nos ho - mi - nes

Qui prop - ter nos ho - mi - nes

Qui - prop - ter nos ho - mi - nes

Qui prop - ter nos ho - mi - nes

97

et prop - ter nos - tram sa - lu tem des -

et prop - ter nos - tram sa - lu - tem

et prop - ter nos - tram sa - lu - tem

nes et prop - ter nos - tram sa - lu - tem des - cen -

104

cen - dit de ce - lis de ce - lis

des - cen - dit de ce - lis

des - cen - dit de ce - lis

dit de ce - lis [de ce - lis]

111

Et in - car - na -

et in car - na -

Et in - car - na -

Et in - car - na -

117

tus. est de spi -

tus est de spi - ri - tu de

tus est

tus - est de spi -

123

ri - tu Sanc - to ex.
 spi - ri - tu sanc -
 de spi - ri - tu sanc -
 ri - tu Sanc - to.

129

ma - ri - a ex - ma - ri -
 to ex. ma - ri - a vir -
 to ex. ma - ri - a - vir -
 ex. ma - ri - a -

136

a - vir - gi - ne. et ho -
 gi - ne et ho - mo fac - tus -
 gi - ne et ho - mo
 vir - gi - ne et ho - mo -

143

mo - fac - tus est..
 est..
 fac - tus est..
 fac - tus est..

151

Cru - ci - fi - xus e - ti - am pro no - bis
 Cru - ci - fi - xus - e - ti - am - pro no -
 Crucifixus.

158

sub pon - ti - o pi - la -
 bis sub pon - tio pi - la -
 Sub pon - ti - o - pi - la - to

165

to pas - sus et se - pul - tus est et re - su - rre - xit

to se - pul - tus - est - et re - su - rre - xit

pas - sus - et se - pu - tus - est et - re - su - rre - xit -

Pas - sus - et se - pul - tus est et re - su - rre -

172

ter - ti - a di - e se - cun - dum scrip - tu - ras et as -

ter - ti - a di - e se - cun - dum scrip - tu - ras et as - cen - dit

ter - ti - a di - e se - cun - dum scrip - tu - ras et

xit tia - di e - se - cun - dum scrip - tu - ras et

179

cen - dit in ce - lum [in ce -

in ce - lum [et as - cen - dit in

as - cen - dit in - ce - lum et as - cen - dit in

as - cen - dit in ce - lum

186

lum] se-det ad-dex-te-ram pa -
 ce lum] se-det-ad-dex-te-ram pa -
 ce lum se - det ad-dex-te-ram pa -
 lum se - det - ad-dex- te - ram pa -

193

pa - tris [se-det ad-dex-te-ram -
 tri [se-det-ad-dex-te-ram pa -
 tris [ad-dex-te-ram pa -
 tris [se-det-ad-dex-te-ram pa -

200

pa - tris Et i-te-rum ven-tu-rus est cum
 tri et i-te-rum - ven-tu-rus est-cum glo -
 tris et i-te-rum ven-tu-rus est cum
 tris et i-te-rum ven-tu-rus est in

207

glo - ri - a ju - di - ca - re vi - vos et mor - tu - os

ri - a - ju - di - ca - re vi - vos et - mor - tu - os

glo - ri - a ju - di - ca - re - vi - vos et mor - tu -

glo - ri - a ju - di - ca - re vi vos et mor - tu -

214

cu - jus reg - ni non

cu - jus reg - ni - non e -

os cu - jus reg - ni non e -

os cu - jus reg - ni non

221

e - rit fi - nis..

rit fi - nis.

rit - fi - nis..

e - rit fi - nis..

228

Et in spi - ri - tum sanc - tum do - mi - num et vi -

Et in spi - ri - tu sanc - tum do - mi - num et vi -

Et in spi - ri - tum - sanc - tum do - mi - num et vi -

235

vi - fi - can - tem qui - ex - pa - tre fi - li -

vi - vi - fi - can - tem qui ex pa - tre fi - li -

vi - fi - can - tem qui ex pa - tre fi - li -

ci - fi - can - tem qui - ex pa - tre fi - li -

242

o - que pro - ce - dit qui -

o. que. pro - ce - dit

o - que pro - ce - dit qui -

o - que pro - ce - dit qui -

249

cum pa - tre - et fi - li - o
 qui cum - pa - tre et fi - o et -
 cum pa - tre et fi - o si -
 cum pa - tre - et - fi - li - o si -

256

si - mul a - do - ra - tur - et - con - glo - ri - fi - ca - tur qui
 fi - li - o. si - mul a - do - ra -
 mul a - do - ra - tur.
 mul - a - do - ra - tur et -

263

lo - cu - tus est per. pro - phe -
 tur et con - glo - ri - fi - ca - tur qui lo - cu - tus -
 et con glo - ri - fi - ca - tur qui lo -
 con - glo - ri - fi - ca - tur qui lo -

270

tas per pro - phe -
 est per. - pro - phe - tas per pro - phe - tas et
 cu - tus est per pro - phe - tas. et
 cu - tus - est - per pro - phe - tas. et

277

tas
 u - nam sanc - tam ca - tho - li - cam - et a - pos -
 u - nam sanc - tam - ca - tho - li - cam - et - a - pos -
 u - nam sanc tam ca tho - li - eam et - a - pos -

284

et a - pos - to - li - cam ec - cle - si - am.
 to - li - cam ec - cle - si -
 to - li - cam ec - cle - si - am con - fi - te -
 to - li - cam ec - cle - si - am con -

291

in - re - mis - si - o - nem
 am con - fi - te - or u - num bap - tis -
 or u - num bap - tis - ma in re - mis - si - o -
 fi - te - or u - num bap - tis -

298

pec - ca - to - rum et ex - pec -
 ma in - re - mis - si - o - nem pec - ca - to - rum et ex - pec -
 nem pe - ca - to - rum et ex - pec - to
 ma Et - ex - pec -

305

to re - su - rrec - ti - o - nem mor - tu -
 to re - sur - rec - ti - o - nem mor - tu -
 re - re - su - rrec - ti - o - nem mor - tu -
 to re - sur - rec - ti - o - nem mor - tu -

312

o - rum mor - tu - o - rum et

o - rum mor - tu - o - rum

319

rum. et vi - tam ven - tu - ri se - cu -

vi - ta ven - tu - ri se - cu -

rum et vi - ta ven - tu - ri se -

Et vi - ta - ven - tu - ri se -

326

li A - men A -

li A - men A -

cu - li se - cu - li A -

cu - li A -

332

Musical score for measures 332-337. The score is in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It features four staves: a vocal line and three piano accompaniment staves. The vocal line contains the lyrics "men A - men A -". The piano accompaniment consists of a right hand with eighth and quarter notes, and a left hand with a steady bass line of quarter notes.

338

Musical score for measures 338-343. The score is in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It features four staves: a vocal line and three piano accompaniment staves. The vocal line contains the lyrics "men A - men.. men.. men..". The piano accompaniment consists of a right hand with quarter and eighth notes, and a left hand with a steady bass line of quarter notes.

20.6 - Sanctus

Ms. Villalonga
fol. 58, 60

[Cantus] [Altus] [Tenor] [Bassus]

Sanc -

Sanc -

Sanc -

5

Sanc -

sanct - tus. -

tus - [sanc -

tus [Sanc -

12

tus. sanc -

tus [sanct -

tus Sanc - tus].

tus] sanc - ctus.

19

tus..

tus] - sanct

tus]

[sanc -

[sanc

tus]

do

-

tus

[sanc

26

tus]

mi - nus de

us -

us [sanct

33

sanc

do - mi - nus de - us sab - ba

[do - mi-nus de

us do -

tus

sanct

tus]

do

-

mi -

40

us - hot mi - nus - de us] ne - de

47

do - mi - ba-hot]. do - mi - nus-de us. do - mi - nus de. us us. [do - mi - ne - de

54

ni - de us - Sab - ba - hot Sab - ba - hot do - us. [de

61

Sa - ba - [de - us sab - ba - hot].
mi - nus - de - us - sab - ba
us] sab - ba

68

hot
sab - ba - hot [sab - ba - hot
hot] Sab ba
us sab - ba hot [Sab -

75

sa - ba
sab - ba - hot
hot [sab - ba hot
ba

82

hot.
 sab - ba - hot.
 Sab - ba - hot sab - ba - hot.
 hot]. sab - ba - hot.

91

Ple - ni sunt ce - li. [ple-ni sunt - ce - ple -

98

Ple - ni sunt ce - li. [ple -
 Ple - ni - sunt
 ni - sunt - ce - li ple - ni sunt ce -
 li ple - ni sunt ce -

105

ni sunt - ce - li - [ple - ni sunt ce - li ple ni sunt li - ni-sunt-ce - li et - li [ple - ni - sunt ce - li]

112

ple - ni - sunt ce - li et ter - ce - li ple - ni sunt ce - li et ter [ce - ple - ni sunt ce - li et -

119

ra et ter - ra Glo - ter - rra [et - ter - ra] Glo - ri - li - et-ter ra]. glo - ter - ra [ple-ni-sunt ce - li et ter - ra]. glo -

126

ria - tu - a [glo - ri - a - tu - a

134

O - san - na in ex - cel - sis. [o - san - na in ex - cel - sis].

139

o - san - na in ex - cel - sis [o - san - na

in ex - cel - sis..

in - ex - cel - sis in - ex - cel - sis..

o - san - na in ex - cel - sis..

in ex - cel - sis..

The musical score consists of four staves. The top staff is a soprano line with lyrics 'in ex - cel - sis..'. The second staff is an alto line with lyrics 'in - ex - cel - sis in - ex - cel - sis..'. The third staff is a tenor line with lyrics 'o - san - na in ex - cel - sis..'. The bottom staff is a bass line with lyrics 'in ex - cel - sis..'. The music is in a common time signature and a key signature of one flat. The lyrics are distributed across the staves, with some words appearing in multiple staves.

20.7 - Benedictus

Ms. Villalonga
fol. 60v, 61

[Cantus] tacet

Altus

[Tenor]

[Bassus]

Be - de - dic -
Be - ne - di -

6

Be - ne - di - ctus [be - ne -

14

tus [be - ne - dic - tus] Be - ctus]
ctus [be - ne - di -

22

ne - dic - ctus
be - ne - di - ctus
ctus qui ve -

30

qui - ve -
tus] qui - ve -
nit [qui ve -

38

nit qui ve - nit qui -
nit] qui - ve -
nit] qui

46

ve - nit in no - mi - ne do - mi - ni

54

nit] qui - ve - nit in no - mi - ne
[in no - mi - ne do - mi - ni in
nit - nit in no - mi - ne

61

do - mi - ni in - no - mi - ne
in no - do - mi - ni

68

ne do - mi - ni [in - no - mi - ne - do - mi - ni
mi ni in no - mi - ne
in no - mi - ne

75

in no - mi - ne do - mi - ni [in no - mi -
do - mi - ni in
do - mi - ni [do -

82

ne do - mi - ni..
no - mi - ne - do - mi - ni..
mi

20.8 - Hossanna

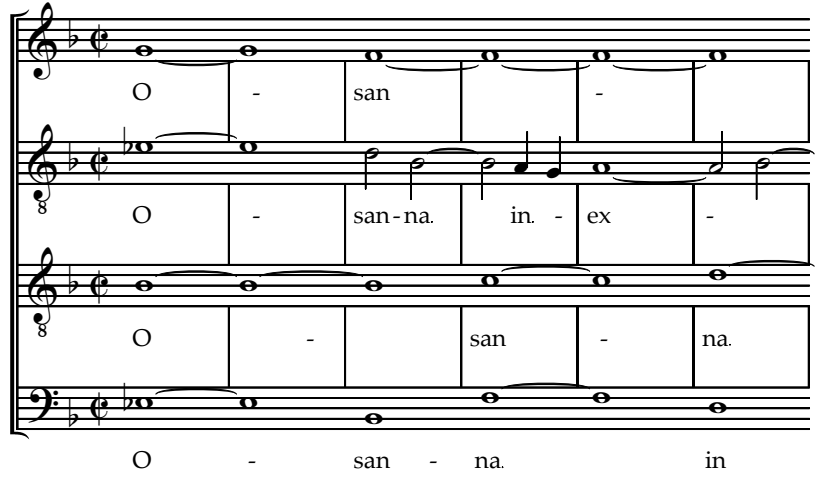
Ms. Villalonga
fol. 61v, 62

[Cantus]

[Altus]

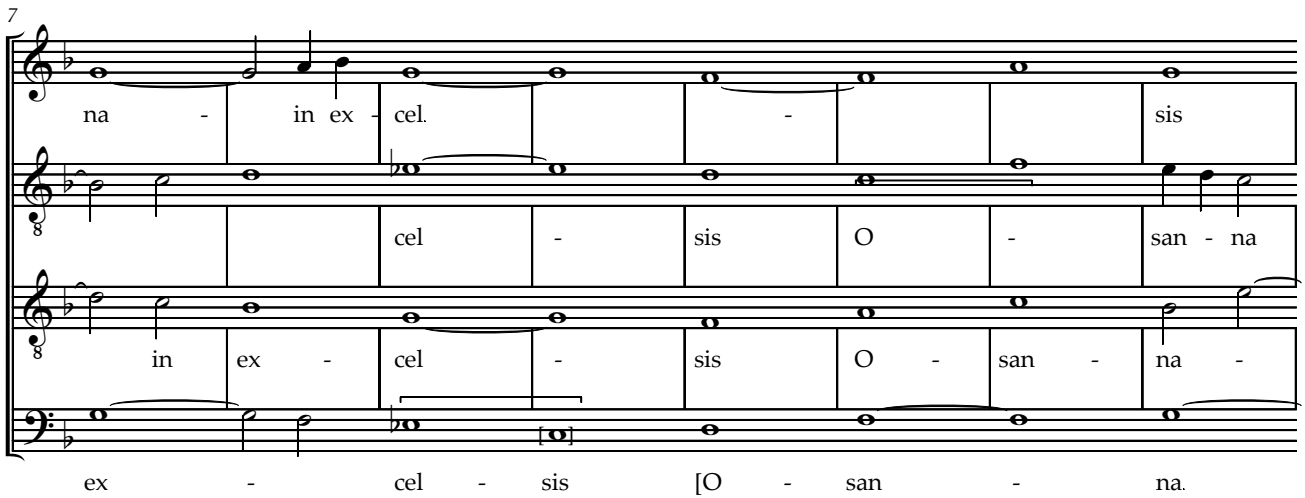
[Tenor]

[Bassus]

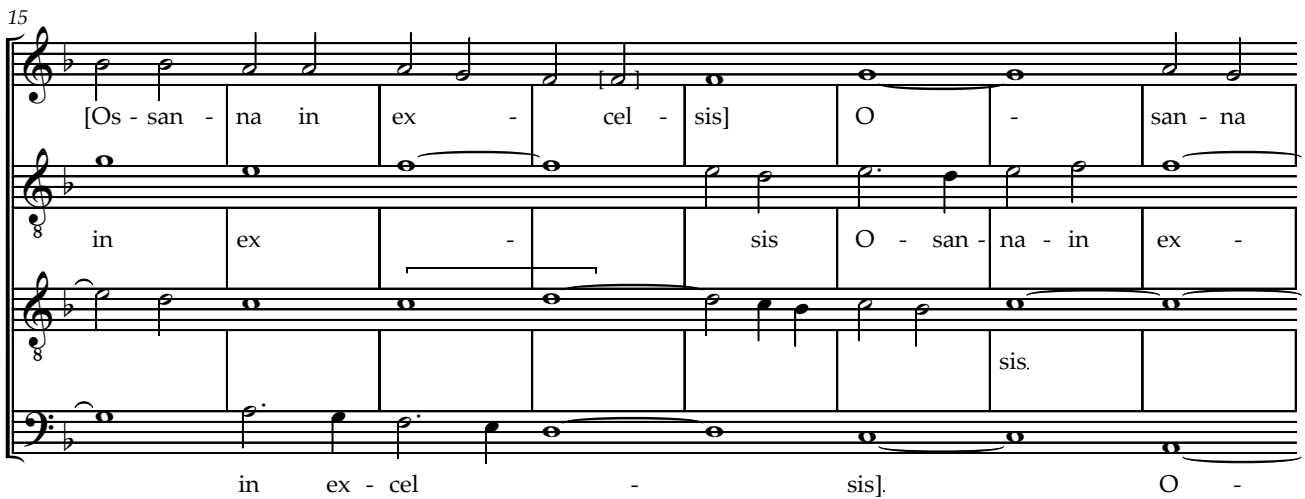
O - san - na. in - ex - cel - sis. O - san - na. in

7

na - in ex - cel - sis. O - san - na. in ex - cel - sis. O - san - na. in ex - cel - sis [O - san - na.

15

[Os - san - na in ex - cel - sis] O - san - na. in ex - cel - sis. O - san - na. in ex - cel - sis. O -

23

in - ex - cel - sis.

cel - sis in ex - cel - sis.

in ex - sis [O -

san - na. in. ex -

31

[O - san - na. in ex -

O - san - na.

san - na in ex - cel -

cel - sis [O - san - na

39

cel - sis.],

in - ex - cel - sis.

sis] O - san - na in - ex-cel - sis.

in. ex - cel - sis.

20.9 - Agnus Dei

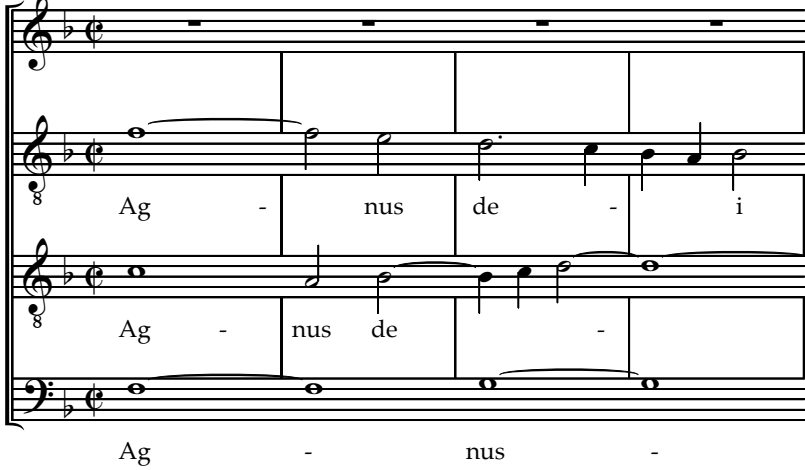
Ms. P. Villalonga
f. 20, 21

[Cantus]

[Altus]

[Tenor]

[Bassus]

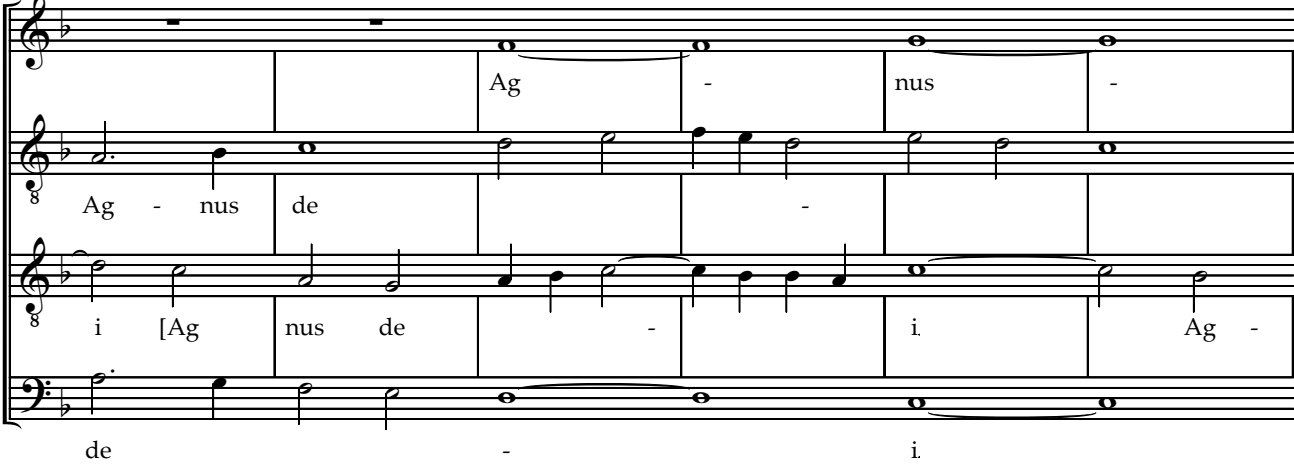

Ag - nus de - i

Ag - nus de -

Ag - nus -

5

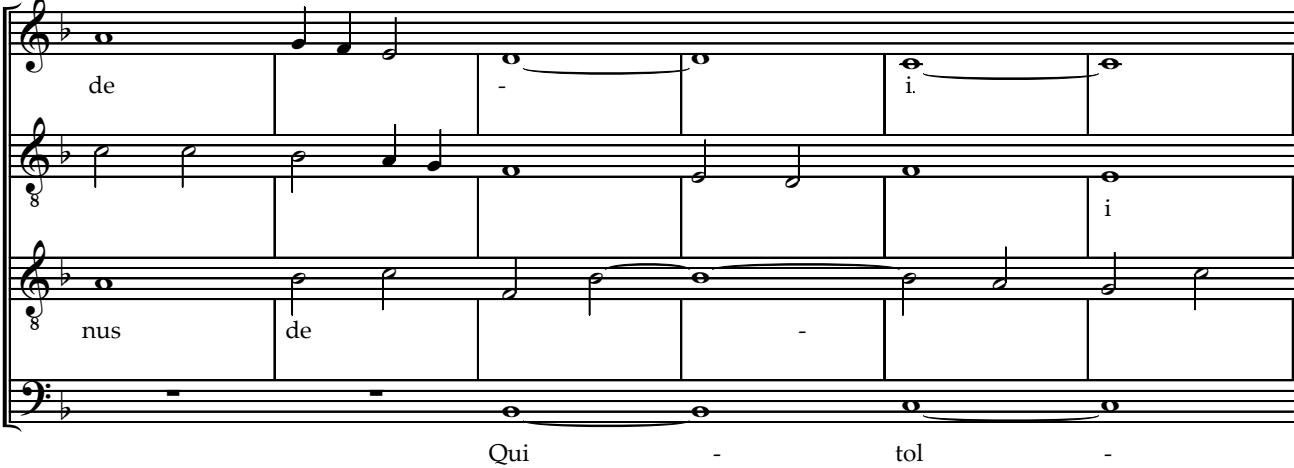
Ag - nus

Ag - nus de

i [Ag nus de i Ag -

de - i

11

de

nus de

Qui - tol -

17

Ag - nus de -
lis - pe - ca - ta mun - di.

23

nus -
i Ag - nus de - i Ag - nus de -
mi - se -

29

re - re - no - bis.
Ag - nus de -
i Ag - nus de -

35

i Ag - nus de - i
 i Ag - nus de - i
 qui - tol -

41

nus de - i Ag - nus de - i Ag - nus de - i
 Ag - nu de - i Ag - nus de - i
 Ag - nus de - i
 lis pe - ca - ta mun - di

47

i Ag - nus de - i Ag - nus de - i
 i Ag - nus de - i
 i Ag - nus de - i
 mi - se -

53

Ag - nus - de - i Ag -
 nus - nus - de
 re - re. no - bis

59

nus - de - i
 nus - de - i
 i Ag - nus - de - i
 mi - se

65

mi - se - re - re -
 mi - se - re - re no -
 re - re. no - bis

71

Musical score for measures 71-77. The score consists of four staves: vocal line, piano accompaniment (right hand), piano accompaniment (left hand), and a bass line. The lyrics are: re no - bis. [mi - se re - re. bis. [mi - se - re - re - no - bis. mi - se - re -

78

Musical score for measures 78-84. The score consists of four staves: vocal line, piano accompaniment (right hand), piano accompaniment (left hand), and a bass line. The lyrics are: no - bis. mi se - re - re no - bis. mi - se - re - re - no - bis]. re - no - bis.

20.10 - Agnus Dei

Ms. Villalonga
fol. 62...

Cantus

Altus

Tenor I

Tenor II
Sex v.

Bassus I

Bassus II
Sex v.

Sex voc.

5

12

Ag - nus - de - i] Ag - nus de -

Ag - nus - de - i de -

Ag - nus de -

19

i [Ag - nus - de -

i - de - i Ag -

i [Ag - nus de -

i Ag - nus de - i -
 nus de - i [Ag - nus de -
 i] Ag - nus de -

qui - tol - lis pec - ca - ta
 i] Ag - nus - de -
 i]

40

mun - di qui. tol -

di qui tol - lis pec - ca -

qui tol - lis

47

lis pec - ca - ta mun - di qui

ta mun - di [pec - ca - ta - di]

[qui tol - lis] pec - ca -

54

tol - lis pec - ca - ta mun -

qui - tol - lis pec - ca - ta mun di

ta mun - di [pec - ca - ta mun -

61

di] qui tol - lis pec - ca - ta.

qui tol - lis pec - ca - ta - mun - di [qui tol - lis.

di] pec - ca - ta -

68

Musical score for measures 68-74. The score is written for five staves: two vocal staves (Soprano and Alto) and three piano accompaniment staves (Right Hand, Left Hand, and Bass). The lyrics are: "mun - di do - na - no - pec - ca - ta] - mun di do - na no - bis mun - di do - na no - bis."

75

Musical score for measures 75-81. The score is written for five staves: two vocal staves (Soprano and Alto) and three piano accompaniment staves (Right Hand, Left Hand, and Bass). The lyrics are: "bis pa - cem [do - na no - bis pa - cem [pa - cem [do - na no - bis"

82

bis - pa
 cem] do -
 cem] do - na no - bis pa -
 pa - cem do - na no - bis

89

na no - bis pa - cem [do - na no - bis
 cem [do - na no - bis - pa - cem] - do -
 pa - cem] do - na no - bis pa -

pa - do-na-no-bis pa - cem.]

na no - bis pa - cem.

cem.

The musical score consists of five staves. The top staff is a grand staff with a treble clef and a key signature of one flat. The second staff is a vocal line with lyrics. The third staff is a grand staff with a treble clef and a key signature of one flat. The fourth staff is a vocal line with lyrics. The fifth staff is a basso continuo line with a bass clef and a key signature of one flat. The lyrics are: 'pa - do-na-no-bis pa - cem.]' on the second staff and 'na no - bis pa - cem.' on the fourth staff. The basso continuo line ends with 'cem.'.

21 - Qui pius, prudens

(Iste confessor...)

Ms. P. Villalonga
f. 64v, 65

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

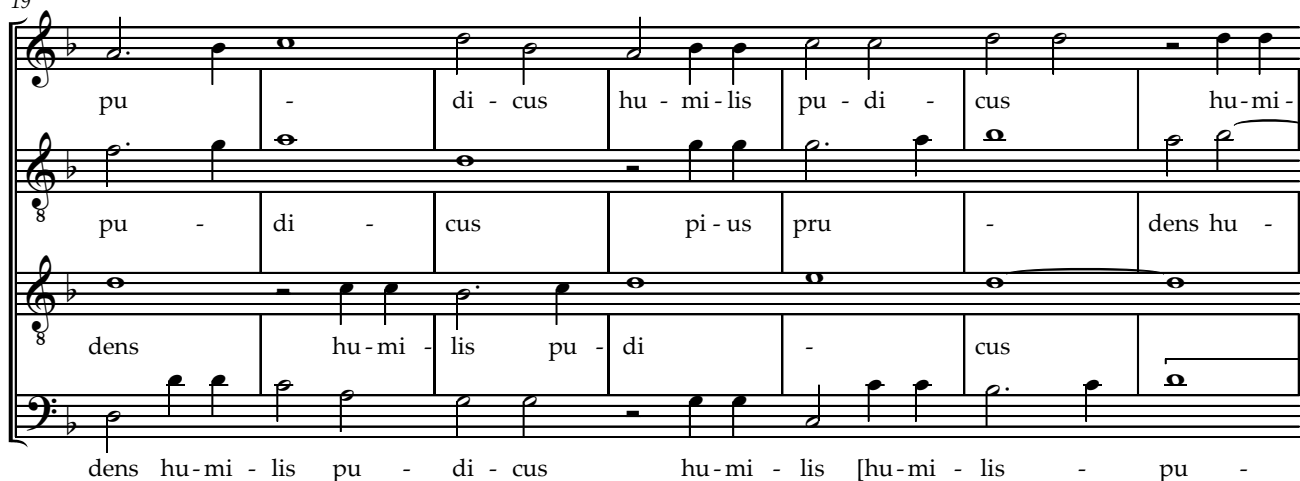
5

Qui

12

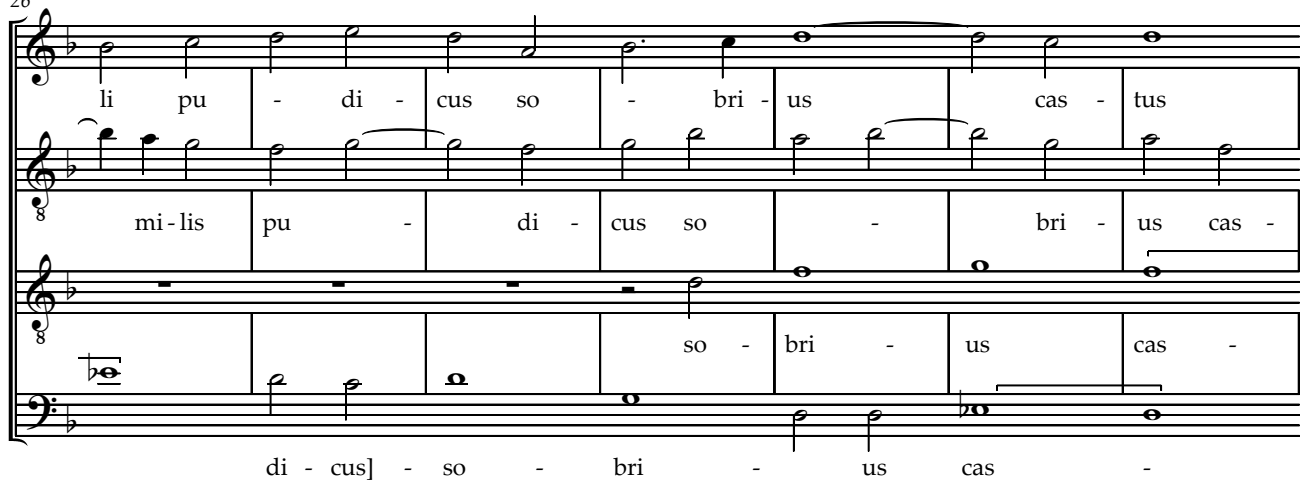
pi - us pru -

19

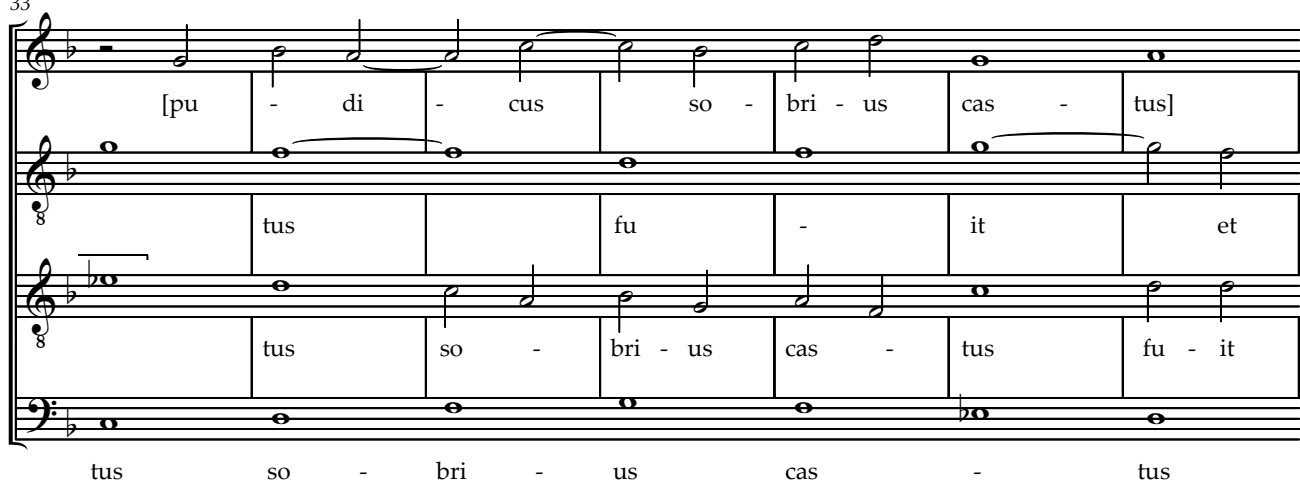
pu - di - cus hu - mi - lis pu - di - cus hu - mi - dens hu - pi - us pru - dens hu - dens hu - mi - lis pu - di - cus hu - mi - lis [hu - mi - lis - pu - dens hu - mi - lis pu - di - cus so - bri - us cas - tus mi - lis pu - di - cus so - bri - us cas - di - cus] - so - bri - us cas - [pu - di - cus so - bri - us cas - tus] tus fu - it et tus so - bri - us cas - tus fu - it tus so - bri - us cas - tus

26

li pu - di - cus so - bri - us cas - tus mi - lis pu - di - cus so - bri - us cas - di - cus] - so - bri - us cas - [pu - di - cus so - bri - us cas - tus] tus fu - it et tus so - bri - us cas - tus fu - it tus so - bri - us cas - tus

33

[pu - di - cus so - bri - us cas - tus] tus fu - it et tus so - bri - us cas - tus fu - it tus so - bri - us cas - tus

40

fu - it et qui - e - tus vi - ta dum pre -
quie - tus vi - ta dum pre -
et qu - e - tus vi - ta dum pre -
fu - et qui - e - tus vi - ta dum pre - sens [dum pre -

48

sens re - ge - na - vit e -
sens re - ge - na - vit e - ius re - ge - na -
sens re - ge - na - vit
sens] re - ge - na - vit e - i - -

56

ius cor - po - ri ar - tus.
vit e - ius cor - po - ri ar - tus.
e - ius cor - po - ri ar - tus.
us cor - po - ri ar - tus.

22 - Qui paraclitus diceris

Ms. P. Villalonga
f. 65v, 66

Cantus

Altus

Tenor

Bassus

Qui pa - ra -

Qui - pa - ra -

5

Qui pa -

cli - tus di -

cli - tus di - ce - ris [qui - pa - ra - cli - tus di -

cli - tus di - ce - ris [qui -

12

ra - cli - tus di - ce - ris [di - ce -

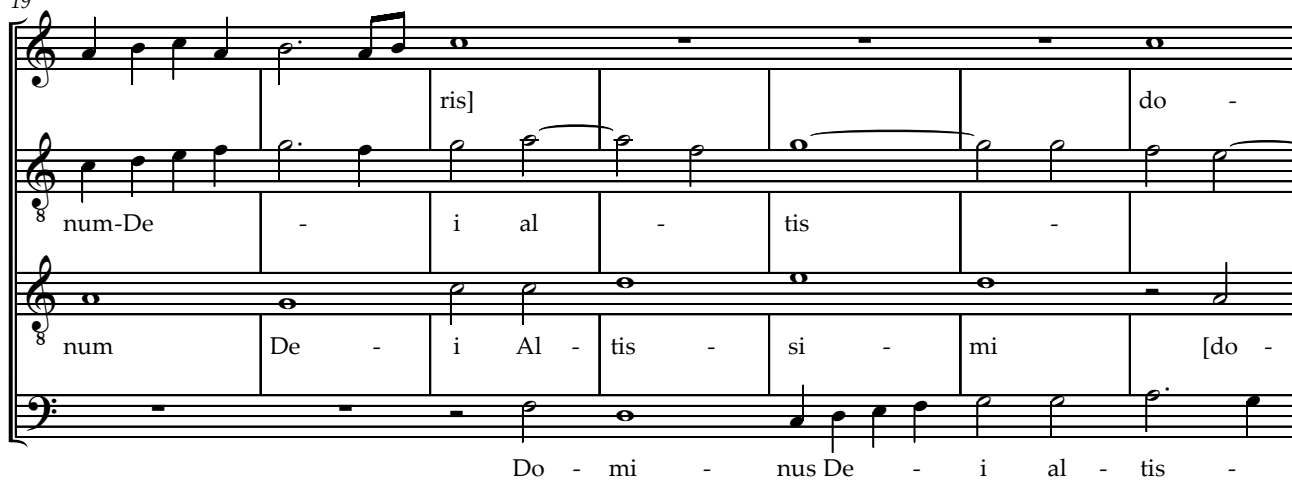
ce - ris [di - ce - ris] do - mi -

ce - ris, di - ce - ris] Do - mi -

pa - ra - cli - tus di - ce - ris]

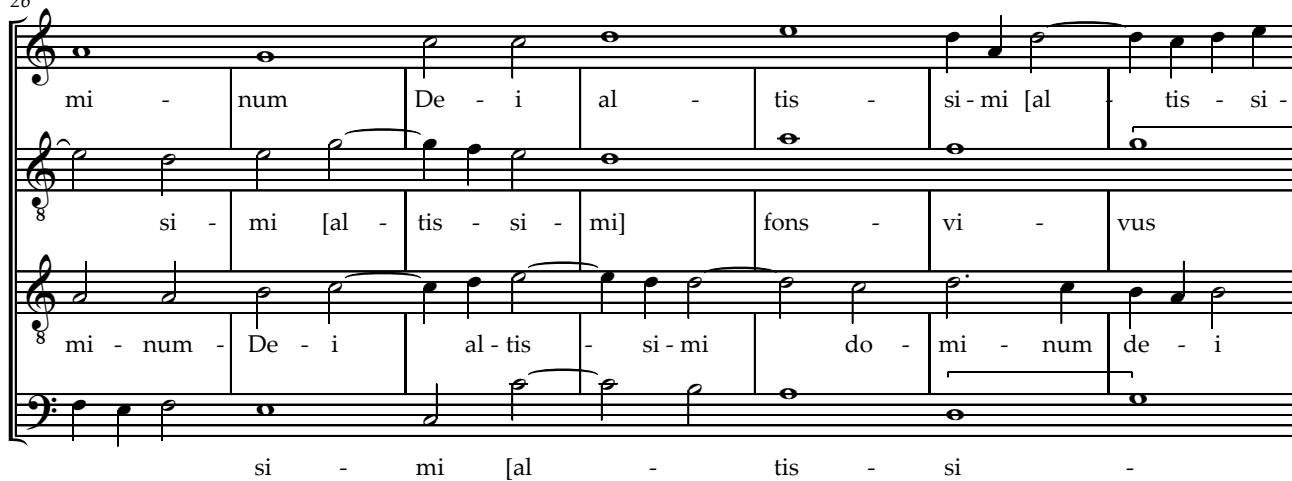

19

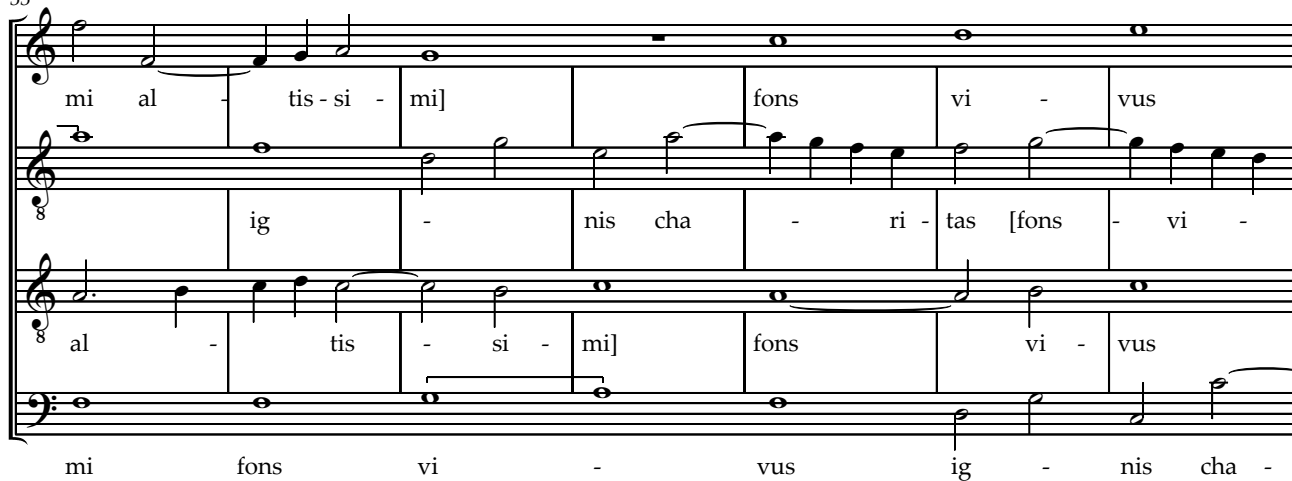
ris] do -
 num-De - i al - tis -
 num De - i Al - tis - si - mi [do -
 Do - mi - nus De - i al - tis -

26

mi - num De - i al - tis - si - mi [al - tis - si -
 si - mi [al - tis - si - mi] fons - vi - vus
 mi - num - De - i al - tis - si - mi do - mi - num de - i
 si - mi [al - tis - si -

33

mi al - tis - si - mi] fons vi - vus
 ig - nis cha - ri - tas [fons - vi -
 al - tis - si - mi] fons vi - vus
 mi fons vi - vus ig - nis cha -

40

ig - nis ca - ri - tas
 vus ig - nis cha - ri - tas] et spi - ri -
 fons vi - vus ig - nis cha -
 ri - tas [cha -

47

[fons vi - vus ig - nis cha -
 ta - lis - Et - spi ri - ta - lis un - ci -
 ri - tas et spi - ri - ta - lis un ti - o [et
 ri - tas] et spi - ri - ta - lis [et spi - ri - ta -

56

ri - tas et spi - ri - ta - lis - un - ti - o.
 o [un - ti - o]
 spi - ri - ta - lis - un ti - o]. -
 lis] un ti o [un - ti - o]

23 - Ave Regina cælorum

Ms. P. Villalonga
f. 67v, 69

[Cantus]

[Altus]

[Tenor]

Bassus

A -

5

A - ve

ve Re gi - na. ce -

ve Re - gi - na

12

Re - gi - na ce - lo - rum ce -

lo - rum Re - gi - na ce - lo -

ve Re - gi - na ce -

ce - lo - rum Re - gi - na.

19

lo - rum
 lo - rum
 lo - rum A -
 ce - lo - rum A -

26

A -
 A -
 ve - A -
 ve

33

ve do - mi - na an - ge - lo -
 ve do - mi - na an - ge - lo -
 ve do - mi - na an - ge - lo -
 do - mi - na an - ge - lo -

40

rum Sal - ve
rum Sal -
rum Sal -
rum Sal - ve

47

ve ra - dix san - cta
ve Sal - ve ra - dix san - cta ex.
ve ra - dix et por - ta
ra - dix Sanc - ta

54

ex qua. mun - do lux
qua mun - do lux est or - ta
ex. qua mun - do lux est - or -
ex. qua mun - do

61

est - or - ta lux
lux est or - ta lux est or -
ta lux est or -
lux es - or -

68

est - or - ta Gau - de vir - go glo - ri - o - sa su - per
ta Gau - de vir - go glo - ri - o - sa su - per
ta Gau - de vir - go glo - ri - o - sa su - per
ta Gau - de vir - go glo - ri - o - sa su - per

75

om - nes spe - ci - o - sa su - per om - nes spe - ci - o - sa
om - nes spe - ci - o - sa su - per om - nes spe - ci - o - sa
om - nes spe - ci - o - sa su - per om - nes spe - ci - o - sa
om - nes spe - ci - o - sa su - per om - nes spe - ci - o - sa

81

Va - - - - -

Va - - - - - le

Va - - - - -

Va - - - - -

88

le val - de de-co-ra de - ra

val - de de-co - ra val-de. de - co - ra et.

le val - de de-co - ra val-de. de - co - ra et

val - de de-co - ra de co - ra et

96

et - - - - - bis

bis Chris - tum e -

pro - no - bis Chris - tumChris -

pro-no - bis Chris - tum.

105

sem - per Chris - tum e - xo - ra
 xo - ra Chris - tum
 tum e - xo - ra
 e - xo - ra

113

ra sem - per Chris - tum sem e - xo -
 tum Chris - tum Chris - tum
 ra Chris - tum e -
 Chris - tum

121

ra. e - xo - ra..
 tum e - xo - ra..
 xo - ra..
 e - xo - ra..

Societat Catalana de Musicologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans